

---

8 Shrimaddevibhagavatamahapurane Ashtamah Skandhah

8 ಶ್ರೀಮದ್ದೇವೀಭಾಗವತಮಹಾಪುರಾಣೇ ಅಷ್ಟಮಃ ಸ್ಕಂಧಃ

Document Information

Text title : Devi Bhagavata Mahapurana Skandha 08

File name : devIbhAgavatam08.itx

Category : purana, devI, devii, devibhagavatam

Location : doc_purana

Transliterated by : Vishwas Bhide, satsangdhara.net

Proofread by : Vishwas Bhide, satsangdhara.net

Latest update : March 30, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 31, 2024

sanskritdocuments.org

---

8 ಶ್ರೀಮದ್ದೇವೀಭಾಗವತಮಹಾಪುರಾಣೇ ಅಷ್ಟಮಃ ಸ್ಕಂಧಃ

8.1 ಪ್ರಥಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ಭುವನಕೋಶಪ್ರಸಂಗೇ ದೇವ್ಯಾ ಮನವೇ
ವರದಾನವರ್ಣನಂ .

ಜನಮೇಜಯ ಉವಾಚ .

ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರಾನ್ವಯೋತ್ಥಾನಾಂ ನೃಪಾಣಾಂ ಸತ್ಕಥಾಶ್ರಿತಂ .

ಚರಿತಂ ಭವತಾ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಶ್ರುತಂ ತದಮೃತಾಸ್ವದಂ .. 1..

ಅಧುನಾ ಶ್ರೋತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಸಾ ದೇವೀ ಜಗದಂಬಿಕಾ .

ಮನ್ವಂತರೇಷು ಸರ್ವೇಷು ಯದ್ಯದ್ರೂಪೇಣ ಪೂಜ್ಯತೇ .. 2..

ಯಸ್ಮಿನ್ಯಸ್ಮಿಂಶ್ಚ ವೈ ಸ್ಥಾನೇ ಯೇನ ಯೇನ ಚ ಕರ್ಮಣಾ .

(ಶರೀರೇಣ ಚ ದೇವೇಶೀ ಪೂಜನೀಯಾ ಫಲಪ್ರದಾ .

ಯೇನೈವ ಮಂತ್ರಬೀಜೇನ ಯತ್ರ ಯತ್ರ ಚ ಪೂಜ್ಯತೇ ..)

ದೇವ್ಯಾ ವಿರಾಷ್ಟ್ರ ರೂಪಸ್ಯ ವರ್ಣನಂ ಚ ಯಥಾತಥಂ .. 3..

ಯೇನ ಧ್ಯಾನೇನ ತತ್ಸೂಕ್ಷ್ಮೇ ಸ್ವರೂಪೇ ಸ್ಯಾನ್ಮತೇರ್ಗತಿಃ .

ತತ್ಸರ್ವಂ ವದ ವಿಪ್ರರ್ಷೇ ಯೇನ ಶ್ರೇಯೋಽಹಮಾಪ್ನುಯಾಂ .. 4..

ವ್ಯಾಸ ಉವಾಚ .

ಶೃಣು ರಾಜನ್ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ದೇವ್ಯಾರಾಧನಮುತ್ತಮಂ .

ಯತ್ಕೃತೇನ ಶ್ರುತೇನಾಪಿ ನರಃ ಶ್ರೇಯೋಽತ್ರ ವಿಂದತೇ .. 5..

ಏವಮೇತನ್ನಾರದೇನ ಪೃಷ್ಠೋ ನಾರಾಯಣಃ ಪುರಾ .

ತಸ್ಮೈ ಯದುಕ್ತವಾಂದೇವೋ ಯೋಗಚರ್ಯಾಪ್ರವರ್ತಕಃ .. 6..

ಏಕದಾ ನಾರದಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ವರ್ಯಟನ್ವ್ಯಥಿವೀಮಿಮಾಂ .

ನಾರಾಯಣಾಶ್ರಮಂ ಪ್ರಾಪ್ತೋ ಗತಖೇದಶ್ಚ ತಸ್ಥಿವಾನ್ .. 7..

ತಸ್ಮೈ ಯೋಗಾತ್ಮನೇ ನತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮದೇವತನೂದ್ಭವಃ .

ಪರ್ಯಪೃಚ್ಛದಿಮಂ ಚಾರ್ಥಂ ಯತ್ಪೃಷ್ಠೋ ಭವತಾನಘ .. 8..

ನಾರದ ಉವಾಚ .

ದೇವದೇವ ಮಹಾದೇವ ಪುರಾಣಪುರುಷೋತ್ತಮ .

ಜಗದಾಧಾರ ಸರ್ವಜ್ಞ ಶ್ಲಾಘನೀಯೋರುಸದ್ಗುಣ .. 9..

ಜಗತಸ್ತತ್ತ್ವಮಾದ್ಯಂ ಯತ್ತನ್ನೇ ವದ ಯಥೇಷ್ಟಿತಂ .
 ಜಾಯತೇ ಕುತ ಏವೇದಂ ಕುತಶ್ಚೇದಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಂ .. 10..
 ಕುತೋಽಂತಂ ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾತ್ಕಾಲೇ ಕುತ್ರ ಸರ್ವಫಲೋದಯಃ .
 ಕೇನ ಜ್ಞಾತೇನ ಮಾಯೈಷಾ ಮೋಹಭೂರ್ನಾಶಮಾಪ್ನುಯಾತ್ .. 11..
 ಕಯಾರ್ಚಯಾ ಕಿಂ ಜಪೇನ ಕಿಂ ಧ್ಯಾನೇನಾತ್ಮಹೃತ್ಕಜೇ .
 ಪ್ರಕಾಶೋ ಜಾಯತೇ ದೇವ ತಮಸ್ಯಕೋದಯೋ ಯಥಾ .. 12..
 ಏತತ್ಪಶ್ನೋತ್ತರಂ ದೇವ ಬ್ರೂಹಿ ಸರ್ವಮಶೇಷತಃ .
 ಯಥಾ ಲೋಕಸ್ತರೇದಂಧತಮಸಂ ತ್ವಂಜನೈವ ಹಿ .. 13..
 ವ್ಯಾಸ ಉವಾಚ .
 ಏವಂ ದೇವರ್ಷಿಣಾ ಪೃಷ್ಠಃ ಪ್ರಾಚೀನೋ ಮುನಿಸತ್ತಮಃ .
 ನಾರಾಯಣೋ ಮಹಾಯೋಗೀ ಪ್ರತಿನಂದ್ಯ ವಚೋಽಬ್ರವೀತ್ .. 14..
 ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .
 ಶೃಣು ದೇವರ್ಷಿವರ್ಯಾತ್ರ ಜಗತಸ್ತತ್ತ್ವಮುತ್ತಮಂ .
 ಯೇನ ಜ್ಞಾತೇನ ಮರ್ತ್ಯೋ ಹಿ ಜಾಯತೇ ನ ಜಗದ್ಭ್ರಮೇ .. 15..
 ಜಗತಸ್ತತ್ತ್ವಮಿತ್ಯೇವ ದೇವೀ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಮಯಾಪಿ ಹಿ .
 ಋಷಿಭಿದೇವಗಂಧರ್ವೈರನೈಶ್ಚಾಪಿ ಮನೀಷಿಭಿಃ .. 16..
 ಸಾ ಜಗತ್ಸೃಜತೇ ದೇವೀ ತಯಾ ಚ ಪ್ರತಿಪಾಲ್ಯತೇ .
 ತಯಾ ಚ ನಾಶ್ಯತೇ ಸರ್ವಮಿತಿ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಗುಣತ್ರಯಾತ್ .. 17..
 ತಸ್ಯಾಃ ಸ್ವರೂಪಂ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ದೇವ್ಯಾಃ ಸಿದ್ಧರ್ಷಿಪೂಜಿತಂ .
 ಸ್ಮರತಾಂ ಸರ್ವಪಾಪಘ್ನಂ ಕಾಮದಂ ಮೋಕ್ಷದಂ ತಥಾ .. 18..
 ಮನುಃ ಸ್ವಾಯಂಭುವಸ್ತ್ವಾದ್ಯಃ ಪದ್ಮಪುತ್ರಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್ .
 ಶತರೂಪಾಪತಿಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ಸರ್ವಮನ್ವಂತರಾಧಿಪಃ .. 19..
 ಸ ಮನುಃ ಪಿತರಂ ದೇವಂ ಪ್ರಜಾಪತಿಮಕಲ್ಮಷಂ .
 ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪರ್ಯಚರತ್ಸೂರ್ವಂ ತಮುವಾಚಾತ್ಮಭೂಃ ಸುತಂ .. 20..
 ಪುತ್ರ ಪುತ್ರ ತ್ವಯಾ ಕಾರ್ಯಂ ದೇವ್ಯಾರಾಧನಮುತ್ತಮಂ .
 ತತ್ಪ್ರಸಾದೇನ ತೇ ತಾತ ಪ್ರಜಾಸರ್ಗಃ ಪ್ರಸಿದ್ಧ್ಯತಿ .. 21..
 ಏವಮುಕ್ತಃ ಪ್ರಜಾಸೃಷ್ಟ್ಯಾ ಮನುಃ ಸ್ವಾಯಂಭುವೋ ವಿರಾಟ್ .
 ಜಗದ್ಯೋನಿಂ ತದಾ ದೇವೀಂ ತಪಸಾತರ್ಪಯದ್ ವಿಭುಃ .. 22..
 ತುಷ್ಠಾವ ದೇವೀಂ ದೇವೇಶೀಂ ಸಮಾಹಿತಮತಿಃ ಕಿಲ .
 ಆದ್ಯಾಂ ಮಾಯಾಂ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಂ ಸರ್ವಕಾರಣಕಾರಣಾಂ .. 23..
 ಮನುರುವಾಚ .

ನಮೋ ನಮಸ್ತೇ ದೇವೇಶಿ ಜಗತ್ಕಾರಣಕಾರಣೇ .
 ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಹಸ್ತೇ ನಾರಾಯಣಹೃದಾಶ್ರಿತೇ .. 24..
 ವೇದಮೂರ್ತೇ ಜಗನ್ಮಾತಃ ಕಾರಣಸ್ಥಾನರೂಪಿಣಿ .
 ವೇದತ್ರಯಪ್ರಮಾಣಜ್ಞೇ ಸರ್ವದೇವನುತೇ ಶಿವೇ .. 25..
 ಮಾಹೇಶ್ವರಿ ಮಹಾಭಾಗೇ ಮಹಾಮಾಯೇ ಮಹೋದಯೇ .
 ಮಹಾದೇವಪ್ರಿಯಾವಾಸೇ ಮಹಾದೇವಪ್ರಿಯಂಕರಿ .. 26..
 ಗೋಪೇಂದ್ರಸ್ಯ ಪ್ರಿಯೇ ಜ್ಯೇಷ್ಠೇ ಮಹಾನಂದೇ ಮಹೋತ್ಸವೇ .
 ಮಹಾಮಾರೀಭಯಹರೇ ನಮೋ ದೇವಾದಿಪೂಜಿತೇ .. 27..
 ಸರ್ವಮಂಗಲಮಾಂಗಲ್ಯೇ ಶಿವೇ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಾಧಿಕೇ .
 ಶರಣ್ಯೇ ತ್ಯಂಬಕೇ ಗೌರಿ ನಾರಾಯಣಿ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ .. 28..
 ಯತಶ್ಚೇದಂ ಯಯಾ ವಿಶ್ವಮೋತಂ ಪ್ರೋತಂ ಚ ಸರ್ವದಾ .
 ಚೈತನ್ಯಮೇಕಮಾದ್ಯಂತರಹಿತಂ ತೇಜಸಾಂ ನಿಧಿಂ .. 29..
 ಬ್ರಹ್ಮಾ ಯದೀಕ್ಷಣಾತ್ಸರ್ವಂ ಕರೋತಿ ಚ ಹರಿಃ ಸದಾ .
 ಪಾಲಯತ್ಯಪಿ ವಿಶ್ವೇಶಃ ಸಂಹರ್ತಾ ಯದನುಗ್ರಹಾತ್ .. 30..
 ಮಧುಕೈಟಭಸಂಭೂತಭಯಾರ್ತಃ ಪದ್ಮಸಂಭವಃ .
 ಯಸ್ಯಾಃ ಸ್ತವೇನ ಮುಮುಚೇ ಘೋರದೈತ್ಯಭವಾಂಬುಧೇಃ .. 31..
 ತ್ವಂ ಹೀಃ ಕೀರ್ತಿಃ ಸ್ಮೃತಿಃ ಕಾಂತಿಃ ಕಮಲಾ ಗಿರಿಜಾ ಸತೀ .
 ದಾಕ್ಷಾಯಣೀ ವೇದಗರ್ಭಾ ಸಿದ್ಧಿದಾತ್ರೀ ಸದಾಭಯಾ .. 32..
 ಸೋಷ್ಯೇ ತ್ವಾಂ ಚ ನಮಸ್ಯಾಮಿ ಪೂಜಯಾಮಿ ಜಪಾಮಿ ಚ .
 ಧ್ಯಾಯಾಮಿ ಭಾವಯೇ ವೀಕ್ಷೇ ಶ್ರೋಷ್ಯೇ ದೇವಿ ಪ್ರಸೀದ ಮೇ .. 33..
 ಬ್ರಹ್ಮಾ ವೇದನಿಧಿಃ ಕೃಷ್ಣೋ ಲಕ್ಷ್ಯವಾಸಃ ಪುರಂದರಃ .
 ತ್ರಿಲೋಕಾಧಿಪತಿಃ ಪಾಶೀ ಯಾದನಾಂಪತಿರುತ್ತಮಃ .. 34..
 ಕುಬೇರೋ ನಿಧಿನಾಥೋಽಭೂದ್ಯಮೋ ಜಾತಃ ಪರೇತರಾಟ್ .
 ನೈರ್ಘುತೋ ರಕ್ಷಸಾಂ ನಾಥಃ ಸೋಮೋ ಜಾತೋ ಹ್ಯಪೋಮಯಃ .. 35..
 ತ್ರಿಲೋಕವಂದ್ಯೇ ಲೋಕೇಶಿ ಮಹಾಮಾಂಗಲ್ಯರೂಪಿಣಿ .
 ನಮಸ್ತೇಽಸ್ತು ಪುನರ್ಭೂಯೋ ಜಗನ್ಮಾತರ್ನಮೋ ನಮಃ .. 36..
 ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .
 ಏವಂ ಸ್ತುತಾ ಭಗವತಿ ದುರ್ಗಾ ನಾರಾಯಣೀ ಪರಾ .
 ಪ್ರಸನ್ನಾ ಪ್ರಾಹ ದೇವರ್ಷೇ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರಮಿದಂ ವಚಃ .. 37..
 ದೇವ್ಯವಾಚ .
 ವರಂ ವರಯ ರಾಜೇಂದ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ಯದಿಚ್ಛಸಿ .
 ಪ್ರಸನ್ನಾಹಂ ಸ್ತವೇನಾತ್ರ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಚಾರಾಧನೇನ ಚ .. 38..

ಮನುರುವಾಚ .

ಯದಿ ದೇವಿ ಪ್ರಸನ್ನಾಸಿ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಕಾರುಣಿಕೋತ್ತಮೇ .

ತದಾ ನಿರ್ವಿಘ್ನತಃ ಸೃಷ್ಟಿಃ ಪ್ರಜಾಯಾಃ ಸ್ಯಾತ್ತವಾಜ್ಞಯಾ .. 39..

ದೇವ್ಯವಾಚ .

ಪ್ರಜಾಸರ್ಗಃ ಪ್ರಭವತು ಮಮಾನುಗ್ರಹತಃ ಕಿಲ .

ನಿರ್ವಿಘ್ನೇನ ಚ ರಾಜೇಂದ್ರ ವೃದ್ಧಿಶ್ಚಾಪ್ಯುತ್ಪರೋತ್ತರಂ .. 40..

ಯಃ ಕಶ್ಚಿತ್ಪರತೇ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಮದ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ತ್ವತ್ಕೃತಂ ಸದಾ .

ತೇಷಾಂ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಜಾಸಿದ್ಧಿಃ ಕೀರ್ತಿಃ ಕಾಂತ್ಯುದಯಃ ಖಲು .. 41..

ಜಾಯಂತೇ ಧನಧಾನ್ಯಾನಿ ಶಕ್ತಿರಪ್ರಹತಾ ನೃಣಾಂ .

ಸರ್ವತ್ರ ವಿಜಯೋ ರಾಜನ್ ಸುಖಂ ಶತ್ರುಪರಿಕ್ಷಯಃ .. 42..

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .

ಏವಂ ದತ್ತಾ ವರಾನ್ ದೇವೀ ಮನವೇ ಬ್ರಹ್ಮಸೂನವೇ .

ಅಂತರ್ಧಾನಂ ಗತಾ ಚಾಸೀತ್ಪಶ್ಯತಸ್ತಸ್ಯ ಧೀಮತಃ .. 43..

ಅಥ ಲಭ್ಯವರೋ ರಾಜಾ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್ .

ಬ್ರಹ್ಮಾಣಮಬ್ರವೀತ್ತಾತ ಸ್ಥಾನಂ ಮೇ ದೀಯತಾಂ ರಹಃ .. 44..

ಯತ್ರಾಹಂ ಸಮಧಿಷ್ಠಾಯ ಪ್ರಜಾಃ ಸೃಷ್ಟ್ಯಾಮಿ ಪುಷ್ಕಲಾಃ .

ಯಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಯಜ್ಞೈರ್ದೇವೇಶಂ ತತ್ಸಮಾದಿಶ ಮಾಚಿರಂ .. 45..

ಇತಿ ಪುತ್ರವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಪ್ರಜಾಪತಿಪತಿರ್ವಿಭುಃ .

ಚಿಂತಯಾಮಾಸ ಸುಚಿರಂ ಕಥಂ ಕಾರ್ಯಂ ಭವೇದಿದಂ .. 46..

ಸೃಜತೋ ಮೇ ಗತಃ ಕಾಲೋ ವಿಪುಲೋಽನಂತಸಂಖ್ಯಕಃ .

ಧರಾ ವಾಭಿಃ ಸ್ತುತಾ ಮಗ್ನಾ ರಸಂ ಯಾತಾಖಿಲಾಶ್ರಯಾ .. 47..

ಇದಂ ಮಚ್ಚಿಂತಿತಂ ಕಾರ್ಯಂ ಭಗವಾನಾದಿಪೂರುಷಃ .

ಕರಿಷ್ಯತಿ ಸಹಾಯೋ ಮೇ ಯದಾದೇಶೇಽಹಮಾಶ್ರಿತಃ .. 48..

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಧೇವೀಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ

ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಸ್ಕಂಧೇ ಭುವನಕೋಶಪ್ರಸಂಗೇ

ದೇವ್ಯಾ ಮನವೇ ವರದಾನವರ್ಣನಂ ನಾಮ ಪ್ರಥಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ .. 8.1..

8.2 ದ್ವಿತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ಧರಣ್ಯದ್ಧಾರವರ್ಣನಂ .

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .

ಏವಂ ಮೀಮಾಂಸತಸ್ತಸ್ಯ ಪದ್ಮಯೋನೇಃ ಪರಂತಪ .

ಮನ್ವಾದಿಭಿರ್ಮುನಿವರೈರ್ಮರೀಚ್ಯಾದ್ಯೈಃ ಸಮಂತತಃ .. 1..

ಧ್ಯಾಯತಸ್ತಸ್ಯ ನಾನಾಗ್ರಾದ್ವಿರಂಚೇಃ ಸಹಸಾನಘ .
 ವರಾಹಪೋತೋ ನಿರಗಾದೇಕಾಂಗುಲಪ್ರಮಾಣತಃ .. 2..
 ತಸ್ಯೈವ ಪಶ್ಯತಃ ಖಸ್ಥಃ ಕ್ಷಣೇನ ಕಿಲ ನಾರದ .
 ಕರಿಮಾತ್ರಂ ಪ್ರವವೃಧೇ ತದದ್ಭುತತಮಂ ಹ್ಯಭೂತ್ .. 3..
 ಮರೀಚಿಮುಖೈವೈವಿಪ್ರೇಂದ್ರೈಃ ಸನಕಾದ್ಯೈಶ್ಚ ನಾರದ .
 ತದ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸೌಕರಂ ರೂಪಂ ತರ್ಕಯಾಮಾಸ ಪದ್ಮಭೂಃ .. 4..
 ಕಿಮೇತತೈಕರವ್ಯಾಜಂ ದಿವ್ಯಂ ಸತ್ತ್ವ ಮವಸ್ಥಿತಂ .
 ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಮಿದಂ ಜಾತಂ ನಾಸಿಕಾಯಾ ವಿನಿಃಸೃತಂ .. 5..
 ದೃಷ್ಟೋಽಜುಷ್ಠಶಿರೋಮಾತ್ರಃ ಕ್ಷಣಾಚ್ಛೈಲೇಂದ್ರಸಂತಿಭಃ .
 ಆಹೋಸ್ವಿದ್ಭಗವಾನ್ಕಿಂ ವಾ ಯಜ್ಞೋ ಮೇ ಖೇದಯನ್ಮನಃ .. 6..
 ಇತಿ ತರ್ಕಯತಸ್ತಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಪರಮಾತ್ಮನಃ .
 ವರಾಹರೂಪೋ ಭಗವಾಂಜಗರ್ಜಾಚಲಸನ್ನಿಭಃ .. 7..
 ವಿರಂಚಿಂ ಹರ್ಷಯಾಮಾಸ ಸಂಹತಾಂಶ್ಚ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಾನ್ .
 ಸ್ವಗರ್ಜಶಬ್ದಮಾತ್ರೇಣ ದಿಕ್ಪಾಂತಮನುನಾದಯನ್ .. 8..
 ತೇ ನಿಶಮ್ಯ ಸ್ವಖೇದಸ್ಯ ಕ್ಷಯಿತುಂ ಘುರ್ಘುರಸ್ವನಂ .
 ಜನಸ್ತಪಃಸತ್ಯಲೋಕವಾಸಿನೋಽಮರವರ್ಯಕಾಃ .. 9..
 ಛಂದೋಮಯೈಃ ಸ್ತೋತ್ರವರೈರ್ಋಕ್ಸಾಮಾಥರ್ವಸಂಭವೈಃ .
 ವಚೋಭಿಃ ಪುರುಷಂ ತ್ವಾದ್ಯಂ ದ್ವಿಜೇಂದ್ರಾಃ ಪರ್ಯವಾಕಿರನ್ .. 10..
 ತೇಷಾಂ ಸ್ತೋತ್ರಂ ನಿಶಮ್ಯಾದ್ಯೋ ಭಗವಾನ್ ಹರಿರೀಶ್ವರಃ .
 ಕೃಪಾವಲೋಕಮಾತ್ರೇಣಾನುಗೃಹೀತ್ವಾಽಽಪ ಆವಿಶತ್ .. 11..
 ತಸ್ಯಾಂತರ್ವಿಶತಃ ಕ್ರೂರಸಟಾಘಾತಪ್ರಪೀಡಿತಃ .
 ಸಮುದ್ರೋಽಥಾಬ್ರವೀದ್ಧೇವ ರಕ್ಷ ಮಾಂ ಶರಣಾರ್ತಿಹನ್ .. 12..
 ಇತ್ಯಾಕರ್ಣ್ಯ ಸಮುದ್ರೋಕ್ತಂ ವಚನಂ ಹರಿರೀಶ್ವರಃ .
 ವಿದಾರಯಂಜಲಚರಾಂಜಗಾಮಾಂತರ್ಜಲೇ ವಿಭುಃ .. 13..
 ಇತಸ್ತತೋಽಭಿಧಾವನ್ಸನ್ ವಿಚಿನ್ವನ್ಪೃಥಿವೀಂ ಧರಾಂ .
 ಆಘ್ರಾಯಾಘ್ರಾಯ ಸರ್ವೇಶೋ ಧರಾಮಾಸಾದಯಚ್ಛನೈಃ .. 14..
 ಅಂತರ್ಜಲಗತಾಂ ಭೂಮಿಂ ಸರ್ವಸತ್ತ್ವಾಶ್ರಯಾಂ ತದಾ .
 ಭೂಮಿಂ ಸ ದೇವದೇವೇಶೋ ದಂಷ್ಟ್ರಯೋದಾಜಹಾರ ತಾಂ .. 15..
 ತಾಂ ಸಮುದ್ಧೃತ್ಯ ದಂಷ್ಟ್ರಾಗ್ರೇ ಯಜ್ಞೇಶೋ ಯಜ್ಞಪುರೂಷಃ .
 ಶುಶುಭೇ ದಿಗ್ಗಜೋ ಯದ್ವದುದ್ಧೃತ್ಯಾಥ ಸುಪದ್ಮೀನೀಂ .. 16..
 ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದೇವದೇವೇಶೋ ವಿರಂಚಿಃ ಸಮನುಃ ಸ್ವರಾಟ್ .

ತುಷ್ಣಾವ ವಾಗ್ಬಿದೇವೇಶಂ ದಂಷ್ಟ್ರೋದ್ಧತವಸುಂಧರಂ .. 17..
 ಬ್ರಹ್ಮೋವಾಚ .
 ಜಿತಂ ತೇ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಭಕ್ತಾನಾಮಾರ್ತಿನಾಶನ .
 ಖರ್ವೀಕೃತಸುರಾಧಾರ ಸರ್ವಕಾಮಫಲಪ್ರದ .. 18..
 ಇಯಂ ಚ ಧರಣೀ ದೇವ ಶೋಭತೇ ವಸುಧಾ ತವ .
 ಪದ್ಮಿನೀವ ಸುಪತ್ರಾಧ್ಯಾ ಮತಂಗಜಕರೋದ್ಧೃತಾ .. 19..
 ಇದಂ ಚ ತೇ ಶರೀರಂ ವೈ ಶೋಭತೇ ಭೂಮಿಸಂಗಮಾತ್ .
 ಉದ್ಧೃತಾಂಬುಜಶುಂಡಾಗ್ರಕರೀಂದ್ರತನುಸನ್ನಿಭಂ .. 20..
 ನಮೋ ನಮಸ್ತೇ ದೇವೇಶ ಸೃಷ್ಟಿಸಂಹಾರಕಾರಕ .
 ದಾನವಾನಾಂ ವಿನಾಶಾಯ ಕೃತನಾನಾಕೃತೇ ಪ್ರಭೋ .. 21..
 ಅಗ್ರತಶ್ಚ ನಮಸ್ತೇಽಸ್ತು ಪೃಷ್ಠತಶ್ಚ ನಮೋ ನಮಃ .
 ಸರ್ವಾಮರಾಧಾರಭೂತ ಬೃಹದ್ಧಾಮ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ .. 22..
 ತ್ವಯಾಹಂ ಚ ಪ್ರಜಾಸರ್ಗೇ ನಿಯುಕ್ತಃ ಶಕ್ತಿಬೃಂಹಿತಃ .
 ತ್ವದಾಜ್ಞಾವಶತಃ ಸರ್ಗಂ ಕರೋಮಿ ವಿಕರೋಮಿ ಚ .. 23..
 ತ್ವತ್ಸಹಾಯೇನ ದೇವೇಶಾ ಅಮರಾಶ್ಚ ಪುರಾ ಹರೇ .
 ಸುಧಾಂ ವಿಭೇಜಿರೇ ಸರ್ವೇ ಯಥಾಕಾಲಂ ಯಥಾಬಲಂ .. 24..
 ಇಂದ್ರಸ್ಥಿಲೋಕೇಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಂ ಲಬ್ಧವಾಂಸ್ತನ್ನಿದೇಶತಃ .
 ಭುನಕ್ತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಬಹುಲಾಂ ಸುರಸಂಘಪ್ರಪೂಜಿತಃ .. 25..
 ವಹ್ನಿಃ ಪಾವಕತಾಂ ಲಬ್ಧ್ವಾ ಜಾರರಾದಿವಿಭೇದತಃ .
 ದೇವಾಸುರಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಕರೋತ್ಯಾಪ್ಯಾಯನಂ ತಥಾ .. 26..
 ಧರ್ಮರಾಜೋಽಥ ಪಿತೃಣಾಮಧಿಪಃ ಸರ್ವಕರ್ಮದೃಕ್ .
 ಕರ್ಮಣಾಂ ಫಲದಾತಾಸೌ ತ್ವನ್ನಿಯೋಗಾದಧೀಶ್ವರಃ .. 27..
 ನೈರ್ಋತೋ ರಕ್ಷಸಾಮೀಶೋ ಯಕ್ಷೋ ವಿಘ್ನವಿನಾಶನಃ .
 ಸರ್ವೇಷಾಂ ಪ್ರಾಣಿನಾಂ ಕರ್ಮಸಾಕ್ಷೀ ತ್ವತ್ತಃ ಪ್ರಜಾಯತೇ .. 28..
 ವರುಣೋ ಯಾದಸಾಮೀಶೋ ಲೋಕಪಾಲೋ ಜಲಾಧಿಪಃ .
 ತ್ವದಾಜ್ಞಾಬಲಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಲೋಕಪಾಲತ್ವಮಾಗತಃ .. 29..
 ವಾಯುರ್ಗಂಧವಹಃ ಸರ್ವಭೂತಪ್ರಾಣನಕಾರಣಂ .
 ಜಾತಸ್ತವ ನಿದೇಶೇನ ಲೋಕಪಾಲೋ ಜಗದ್ಗುರುಃ .. 30..
 ಕುಬೇರಃ ಕಿನ್ನರಾದೀನಾಂ ಯಕ್ಷಾಣಾಂ ಜೀವನಾಶ್ರಯಃ .
 ತ್ವದಾಜ್ಞಾಂತರ್ಗತಃ ಸರ್ವಲೋಕಪೇಷು ಚ ಮಾನ್ಯಭೂಃ .. 31..
 ಈಶಾನಃ ಸರ್ವರುದ್ರಾಣಾಮೀಶ್ವರಾಂತಕರಃ ಪ್ರಭುಃ .

ಜಾತೋ ಲೋಕೇಶವಂದ್ಯೋಽಸೌ ಸರ್ವದೇವಾಧಿಪಾಲಕಃ .. 32..
 ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಭಗವತೇ ಜಗದೀಶಾಯ ಕುರ್ಮಹೇ .
 ಯಸ್ಯಾಂಶಭಾಗಾಃ ಸರ್ವೇ ಹಿ ಜಾತಾ ದೇವಾಃ ಸಹಸ್ರಶಃ .. 33..
 ನಾರದ ಉವಾಚ .
 ಏವಂ ಸ್ತುತೋ ವಿಶ್ವಸೃಜಾ ಭಗವಾನಾದಿಪೂರುಷಃ .
 ಲೀಲಾವಲೋಕಮಾತ್ರೇಣಾಪ್ಯನುಗ್ರಹಮವಾಸೃಜತ್ .. 34..
 ತತ್ಪ್ರವಾಭ್ಯಾಗತಂ ದೈತ್ಯಂ ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷಂ ಮಹಾಸುರಂ .
 ರುಂಧಾನಮದ್ವನೋ ಭೀಮಂ ಗದಯಾತಾಡಯದ್ಧರೀಃ .. 35..
 ತದ್ರಕ್ತಪಂಕದಿಗ್ಧಾಂಗೋ ಭಗವಾನಾದಿಪೂರುಷಃ .
 ಉದ್ಧೃತ್ಯ ಧರಣೀಂ ದೇವೋ ದಂಷ್ಟಯಾ ಲೀಲಯಾಪ್ನು ತಾಂ .. 36..
 ನಿವೇಶ್ಯ ಲೋಕನಾಥೇಶೋ ಜಗಾಮ ಸ್ಥಾನಮಾತ್ಮನಃ .
 ಏತದ್ಭಗವತಶ್ಚಿತ್ರಂ ಧರಣ್ಯುದ್ಧರಣಂ ಪರಂ .. 37..
 ಶೃಣುಯಾದ್ಯಃ ಪುಮಾನ್ ಯಶ್ಚ ಪಠೇಚ್ಚರಿತಮುತ್ತಮಂ .
 ಸರ್ವಪಾಪವಿನಿರ್ಮುಕ್ತೋ ವೈಷ್ಣವೀಂ ಗತಿಮಾಪ್ನುಯಾತ್ .. 38..
 ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಗೋವೀಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ
 ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಸ್ಕಂಧೇ ಧರಣ್ಯುದ್ಧಾರವರ್ಣನಂ ನಾಮ ದ್ವಿತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ
 .. 8.2..

8.3 ತೃತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ಭುವನಕೋಶವಿಸ್ತಾರೇ ಸ್ವಾಯಂಭುವಮನುವಂಶಕೀರ್ತನಂ .

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .
 ಮಹೀಂ ದೇವಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪ್ಯ ಯಥಾಸ್ಥಾನೇ ಚ ನಾರದ .
 ವೈಕುಂಠಲೋಕಮಗಮದ್ ಬ್ರಹ್ಮೋವಾಚ ಸ್ವಮಾತ್ಮಜಂ .. 1..
 ಸ್ವಾಯಂಭೂವ ಮಹಾಬಾಹೋ ಪುತ್ರ ತೇಜಸ್ವಿನಾಮರ .
 ಸ್ಥಾನೇ ಮಹೀಮಯೇ ತಿಷ್ಠ ಪ್ರಜಾಃ ಸೃಜ ಯಥೋಚಿತಂ .. 2..
 ದೇಶಕಾಲವಿಭಾಗೇನ ಯಜ್ಞೇಶಂ ಪುರುಷಂ ಯಜ .
 ಉಚ್ಚಾವಚಪದಾರ್ಥೈಶ್ಚ ಯಜ್ಞಸಾಧನಕೈರ್ವಿಭೋ .. 3..
 ಧರ್ಮಮಾಚರ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತಂ ವರ್ಣಾಶ್ರಮನಿಬಂಧನಂ .
 ಏತೇನ ಕ್ರಮಯೋಗೇನ ಪ್ರಜಾವೃದ್ಧಿರ್ಭವಿಷ್ಯತಿ .. 4..
 ಪುತ್ರಾನುತ್ತಾದ್ಯ ಗುಣತಃ ಕೀರ್ತ್ಯಾ ಕಾಂತ್ಯಾತ್ಮರೂಪಿಣಃ .
 ವಿದ್ಯಾವಿನಯಸಂಪನ್ನಾನ್ ಸದಾಚಾರವತಾಂ ವರಾನ್ .. 5..

ಕನ್ಯಾಶ್ಚ ದತ್ತಾ ಗುಣವದ್ಯಶೋವದ್ಭ್ಯಃ ಸಮಾಹಿತಃ .
 ಮನಃ ಸಮ್ಯಕ್ ಸಮಾಧಾಯ ಪ್ರಧಾನಪುರುಷೇ ಪರೇ .. 6..
 ಭಕ್ತಿಸಾಧನಯೋಗೇನ ಭಗವತ್ಪರಿಚಯಯಾ .
 ಗತಿಮಿಷ್ಟಾಂ ಸದಾ ವಂದ್ಯಾಂ ಯೋಗಿನಾಂ ಗಮಿತಾ ಭವಾನ್ .. 7..
 ಇತ್ಯಾಶ್ಚಾಸ್ಯ ಮನುಂ ಪುತ್ರ ಪದ್ಮಯೋನಿಃ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ .
 ಪ್ರಜಾಸರ್ಗೇ ನಿಯಮ್ಯಾಮುಂ ಸ್ವಧಾಮ ಪ್ರತ್ಯಪದ್ಯತ .. 8..
 ಪ್ರಜಾಃ ಸೃಜತ ಪುತ್ರೇತಿ ಪಿತುರಾಜ್ಞಾಂ ಸಮಾದಧತ್ .
 ಸ್ವಾಯಂಭುವಃ ಪ್ರಜಾಸರ್ಗಮಕರೋತ್ಪೃಥಿವೀಪತಿಃ .. 9..
 ಪ್ರಿಯವ್ರತೋತ್ತಾನಪಾದೌ ಮನುಪುತ್ರೌ ಮಹೌಜಸೌ .
 ಕನ್ಯಾಸ್ತಿಸ್ರಃ ಪ್ರಸೂತಾಶ್ಚ ತಾಸಾಂ ನಾಮಾನಿ ಮೇ ಶೃಣು .. 10
 ಆಕೂತಿಃ ಪ್ರಥಮಾ ಕನ್ಯಾ ದ್ವಿತೀಯಾ ದೇವಹೂತಿತಾ .
 ತೃತೀಯಾ ಚ ಪ್ರಸೂತಿಹಿ ವಿಖ್ಯಾತಾ ಲೋಕಪಾವನೀ .. 11
 ಆಕೂತಿಂ ರುಚಯೇ ಪ್ರಾದಾತ್ಕರ್ಮಮಾಯ ಚ ಮಧ್ಯಮಾಂ .
 ದಕ್ಷಾಯಾದಾತ್ಪ್ರಸೂತಿಂ ಚ ಯಾಸಾಂ ಲೋಕ ಇಮಾಃ ಪ್ರಜಾಃ .. 12
 ರುಚೀಃ ಪ್ರಜಜ್ಞೇ ಭಗವಾನ್ ಯಜ್ಞೋ ನಾಮಾದಿಪುರುಷಃ .
 ಆಕೂತ್ಯಾಂ ದೇವಹೂತ್ಯಾಂ ಚ ಕಪಿಲೋಽಸೌ ಚ ಕರ್ಮಮಾತ್ .. 13
 ಸಾಂಖ್ಯಾಚಾರ್ಯಃ ಸರ್ವಲೋಕೇ ವಿಖ್ಯಾತಃ ಕಪಿಲೋ ವಿಭುಃ .
 ದಕ್ಷಾತ್ಪ್ರಸೂತ್ಯಾಂ ಕನ್ಯಾಶ್ಚ ಬಹುಶೋ ಜಜ್ಞಿರೇ ಪ್ರಜಾಃ .. 14
 ಯಾಸಾಂ ಸಂತಾನಸಂಭೂತಾ ದೇವತಿಯೃಜ್ವರಾದಯಃ .
 ಪ್ರಸೂತಾ ಲೋಕವಿಖ್ಯಾತಾ ಸರ್ವೇ ಸರ್ಗಪ್ರವರ್ತಕಾಃ .. 15
 ಯಜ್ಞಶ್ಚ ಭಗವಾನ್ ಸ್ವಾಯಂಭುವಮನ್ವಂತರೇ ವಿಭುಃ .
 ಮನುಂ ರರಕ್ಷ ರಕ್ಷೋಭ್ಯೋ ಯಾಮೈರ್ದೇವಗಣೈರ್ವೃತಃ .. 16
 ಕಪಿಲೋಽಪಿ ಮಹಾಯೋಗೀ ಭಗವಾನ್ ಸ್ವಾಶ್ರಮೇ ಸ್ಥಿತಃ .
 ದೇವಹೂತ್ಯೈ ಪರಂ ಜ್ಞಾನಂ ಸರ್ವಾವಿದ್ಯಾನಿವರ್ತಕಂ .. 17
 ಸವಿಶೇಷಂ ಧ್ಯಾನಯೋಗಮಧ್ಯಾತ್ಮಜ್ಞಾನನಿಶ್ಚಯಂ .
 ಕಾಪಿಲಂ ಶಾಸ್ತ್ರಮಾಖ್ಯಾತಂ ಸರ್ವಾಜ್ಞಾನವಿನಾಶನಂ .. 18
 ಉಪದಿಶ್ಯ ಮಹಾಯೋಗೀ ಸ ಯಯೌ ಪುಲಹಾಶ್ರಮಂ .
 ಅದ್ಯಾಪಿ ವರ್ತತೇ ದೇವಃ ಸಾಂಖ್ಯಾಚಾರ್ಯೋ ಮಹಾಶಯಃ .. 19
 ಯನ್ನಾಮಸ್ಮರಣೇನಾಪಿ ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗಶ್ಚ ಸಿದ್ಧ್ಯತಿ .
 ತಂ ವಂದೇ ಕಪಿಲಂ ಯೋಗಾಚಾರ್ಯಂ ಸರ್ವವರಪ್ರದಂ .. 20
 ಏವಮುಕ್ತಂ ಮನೋಃ ಕನ್ಯಾವಂಶವರ್ಣನಮುತ್ತಮಂ .
 ಪಠತಾಂ ಶೃಣ್ವತಾಂ ಚಾಪಿ ಸರ್ವಪಾಪವಿನಾಶನಂ .. 21

ಅತಃ ಪರಂ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಮನುಪುತ್ರಾನ್ವಯಂ ಶುಭಂ .

ಯದಾಕರ್ಣನಮಾತ್ರೇಣ ಪರಂ ಪದಮವಾಪ್ನುಯಾತ್ .. 22

ದ್ವೀಪವರ್ಷಸಮುದ್ರಾದಿವ್ಯವಸ್ಥಾ ಯತ್ಪುತ್ರೈಃ ಕೃತಾ .

ವ್ಯವಹಾರಪ್ರಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಸರ್ವಭೂತಸುಖಾಪ್ತಯೇ .. 23

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಗೋವೀಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಷ್ವಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ

ಭುವನಕೋಶವಿಸ್ತಾರೇ ಸ್ವಾಯಂಭುವಮನುವಂಶಕೀರ್ತನಂ ನಾಮ ತೃತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ

.. 8.3..

ಚತುಃಥೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ಭುವನಕೋಶವಿಷಯೇ ಪ್ರಿಯವ್ರತವಂಶವರ್ಣನಂ .

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .

ಮನೋಃ ಸ್ವಾಯಂಭುವಸ್ಯಾಸೀಜ್ಜ್ಯೇಷ್ಠಃ ಪುತ್ರಃ ಪ್ರಿಯವ್ರತಃ .

ಪಿತುಃ ಸೇವಾಪರೋ ನಿತ್ಯಂ ಸತ್ಯಧರ್ಮಪರಾಯಣಃ .. 1..

ಪ್ರಜಾಪತೇರ್ದುಹಿತರಂ ಸುರೂಪಾಂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣಃ .

ಬರ್ಹಿಷ್ಪತೀಂ ಚೋಪಯೇಮೇ ಸಮಾನಾಂ ಶೀಲಕರ್ಮಭಿಃ .. 2..

ತಸ್ಯಾಂ ಪುತ್ರಾಂದಶ ಗುಣೈರನ್ವಿತಾನ್ಭಾವಿತಾತ್ಮನಃ .

ಜನಯಾಮಾಸ ಕನ್ಯಾಂ ಚೋರ್ಜಸ್ವತೀಂ ಚ ಯವೀಯಸೀಂ .. 3..

ಆಗ್ನೀಧ್ರಶ್ಚೇಧ್ಮಜಿಹ್ವಶ್ಚ ಯಜ್ಞಬಾಹುಸ್ತೃತೀಯಕಃ .

ಮಹಾವೀರಶ್ಚತುರ್ಥಸ್ತು ಪಂಚಮೋ ರುಕ್ಮಶುಕ್ರಕಃ .. 4..

ಘೃತಪೃಷ್ಠಶ್ಚ ಸವನೋ ಮೇಧಾತಿಥಿರಥಾಷ್ಟಮಃ .

ವೀತಿಹೋತ್ರಃ ಕವಿಶ್ಚೇತಿ ದಶೈತೇ ವಹ್ನಿನಾಮಕಾಃ .. 5..

ಏತೇಷಾಂ ದಶಪುತ್ರಾಣಾಂ ತ್ರಯೋಽಪ್ಯಾಸನ್ವಿರಾಗಿಣಃ .

ಕವಿಶ್ಚ ಸವನಶ್ಚೈವ ಮಹಾವೀರ ಇತಿ ತ್ರಯಃ .. 6..

ಆತ್ಮವಿದ್ಯಾಪರಿಷ್ಠಾತಾಃ ಸರ್ವೇ ತೇ ಹ್ಯೂರ್ಧ್ವರೇತಸಃ .

ಆಶ್ರಮೇ ಪರಹಂಸಾಖ್ಯೇ ನಿಃಸ್ಪೃಹಾ ಹ್ಯಭವನ್ಮುಧಾಃ .. 7..

ಅಪರಸ್ಯಾಂ ಚ ಜಾಯಾಯಾಂ ತ್ರಯಃ ಪುತ್ರಾಶ್ಚ ಜಜ್ಞಿರೇ .

ಉತ್ತಮಸ್ತಾಮಸಶ್ಚೈವ ರೈವತಶ್ಚೇತಿ ವಿಶ್ರುತಾಃ .. 8..

ಮನ್ವಂತರಾಧಿಪತಯ ಏತೇ ಪುತ್ರಾ ಮಹೌಜಸಃ .

ಪ್ರಿಯವ್ರತಃ ಸ ರಾಜೇಂದ್ರೋ ಬುಭುಜೇ ಜಗತೀಮಿಮಾಂ .. 9..

ಏಕಾದಶಾರ್ಬುದಾಬ್ಧಾನಾಮವ್ಯಾಹತಬಲೇಂದ್ರಿಯಃ .

ಯದಾ ಸೂರ್ಯಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಶ್ಚ ವಿಭಾಗೇ ಪ್ರಥಮೇಽತಪತ್ .. 10..

ಭಾಗೇ ದ್ವಿತೀಯೇ ತತ್ರಾಸೀದಂಧಕಾರೋದಯಃ ಕಿಲ .
 ಏವಂ ವ್ಯತಿಕರಂ ರಾಜಾ ವಿಲೋಕ್ಯ ಮನಸಾ ಚಿರಂ .. 11..
 ಪ್ರಶಾಸ್ತಿ ಮಯಿ ಭೂಮ್ಯಾಂ ಚ ತಮಃ ಪ್ರಾದುರ್ಭವೇತ್ಯಥಂ .
 ಏವಂ ನಿವಾರಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಭೂಮೌ ಯೋಗಬಲೇನ ಚ .. 12..
 ಏವಂ ವ್ಯವಸಿತೋ ರಾಜಾ ಪುತ್ರಃ ಸ್ವಾಯಂಭುವಸ್ಯ ಸಃ .
 ರಥೇನಾದಿತ್ಯವರ್ಣೇನ ಸಪ್ತಕೃತ್ವಃ ಪ್ರಕಾಶಯನ್ .. 13..
 ತಸ್ಯಾಪಿ ಗಚ್ಛತೋ ರಾಜ್ಞೋ ಭೂಮೌ ಯದ್ರಥನೇಮಯಃ .
 ಪತಿತಾಸ್ತೇ ಸಮುದ್ರಾಖ್ಯಾಂ ಭೇಜಿರೇ ಲೋಕಹೇತವೇ .. 14..
 ಜಾತಾಃ ಪ್ರದೇಶಾಸ್ತೇ ಸಪ್ತ ದ್ವೀಪಾ ಭೂಮೌ ವಿಭಾಗಶಃ .
 ರಥನೇಮಿಸಮುತ್ಥಾಸ್ತೇ ಪರಿಖಾಃ ಸಪ್ತ ಸಿಂಧವಃ .. 15..
 ಯತ ಆಸಂಸ್ತತಃ ಸಪ್ತ ಭುವೋ ದ್ವೀಪಾ ಹಿ ತೇ ಸ್ಮೃತಾಃ .
 ಜಂಬುದ್ವೀಪಃ ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪಃ ಶಾಲ್ಮಲೀದ್ವೀಪಸಂಜ್ಞಕಃ .. 16..
 ಕುಶದ್ವೀಪಃ ಕ್ರೌಂಚದ್ವೀಪಃ ಶಾಕದ್ವೀಪಶ್ಚ ಪುಷ್ಕರಃ .
 ತೇಷಾಂ ಚ ಪರಿಮಾಣಂ ತು ದ್ವಿಗುಣಂ ಚೋತ್ತರೋತ್ತರಂ .. 17..
 ಸಮಂತಶ್ಶೋಪಕ್ವೃಪ್ತಂ ಬಹಿರ್ಭಾಗಕ್ರಮೇಣ ಚ .
 ಕ್ಷಾರೋದೇಕ್ಷುರಸೋದೌ ಚ ಸುರೋದಶ್ಚ ಘೃತೋದಕಃ .. 18..
 ಕ್ಷೀರೋದೋ ದಧಿಮಂಡೋದಃ ಶುದ್ಧೋದಶ್ಚೇತಿ ತೇ ಸ್ಮೃತಾಃ .
 ಸಪ್ತೇ ಪ್ರತಿವಿಖ್ಯಾತಾಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಸಿಂಧವಸ್ತದಾ .. 19..
 ಪ್ರಥಮೋ ಜಂಬುದ್ವೀಪಾಖ್ಯೋ ಯಃ ಕ್ಷಾರೋದೇನ ವೇಷ್ಟಿತಃ .
 ತತ್ಪ್ರತಿಂ ವಿದಧೇ ರಾಜಾ ಪುತ್ರಮಾಗ್ನೀಧ್ರಸಂಜ್ಞಕಂ .. 20..
 ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪೇ ದ್ವಿತೀಯೇಽಸ್ಮಿಂದ್ವೀಪೇಕ್ಷುರಸಸಂಪ್ಲುತೇ .
 ಜಾತಸ್ತದಧಿಪಃ ಪ್ರೈಯವ್ರತ ಇಧ್ಮಾದಿಜಿಹ್ವಕಃ .. 21..
 ಶಾಲ್ಮಲೀದ್ವೀಪ ಏತಸ್ಮಿನ್ನುರೋದಧಿಪರಿಪ್ಲುತೇ .
 ಯಜ್ಞಬಾಹುಂ ತದಧಿಪಂ ಕರೋತಿ ಸ್ಮ ಪ್ರಿಯವ್ರತಃ .. 22..
 ಕುಶದ್ವೀಪೇಽತಿರಮ್ಯೇ ಚ ಘೃತೋದೇನೋಪವೇಷ್ಟಿತೇ .
 ಹಿರಣ್ಯರೇತಾ ರಾಜಾಭೂತ್ಪ್ರಿಯವ್ರತತನೂಜನಿಃ .. 23..
 ಕ್ರೌಂಚದ್ವೀಪೇ ಪಂಚಮೇ ತು ಕ್ಷೀರೋದಪರಿಸಂಪ್ಲುತೇ .
 ಪ್ರೈಯವ್ರತೋ ಘೃತಪುಷ್ಕಃ ಪತಿರಾಸೀನ್ಮಹಾಬಲಃ .. 24..
 ಶಾಕದ್ವೀಪೇ ಚಾರುತರೇ ದಧಿಮಂಡೋದಸಂಕುಲೇ .
 ಮೇಧಾತಿಥಿರಭೂದ್ರಾಜಾ ಪ್ರಿಯವ್ರತಸುತೋ ವರಃ .. 25..
 ಪುಷ್ಕರದ್ವೀಪಕೇ ಶುದ್ಧೋದಕಸಿಂಧುಸಮಾಕುಲೇ .
 ವೀತಿಹೋತ್ರೋ ಬಭೂವಾಸೌ ರಾಜಾ ಜನಕಸಮ್ಮತಃ .. 26..

ಕನ್ಯಾಮೂರ್ಜಸ್ವತೀನಾಮ್ನೀಂ ದದಾವುಶನಸೇ ವಿಭುಃ .

ಆಸೀತ್ತನ್ಯಾಂ ದೇವಯಾನೀ ಕನ್ಯಾ ಕಾವ್ಯಸ್ಯ ವಿಶ್ರುತಾ .. 27..

ಏವಂ ವಿಭಜ್ಯ ಪುತ್ರೈಭ್ಯಃ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾನ್ ಪ್ರಿಯವ್ರತಃ .

ವಿವೇಕವಶಗೋ ಭೂತ್ವಾ ಯೋಗಮಾರ್ಗಾಶ್ರಿತೋಽಭವತ್ .. 28..

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ವೇದವಿಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ

ಭುವನಕೋಶವಿಷಯೇ ಪ್ರಿಯವ್ರತವಂಶವರ್ಣನಂ ನಾಮ ಚತುರ್ಥೇಽಧ್ಯಾಯಃ ..

8.4..

8.5 ಪಂಚಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ಭುವನಲೋಕವರ್ಣನೇ

ದ್ವೀಪವರ್ಷವಿಭೇದವರ್ಣನಂ .

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .

ದೇವರ್ಷೇ ಶೃಣು ವಿಸ್ತಾರಂ ದ್ವೀಪವರ್ಷವಿಭೇದತಃ .

ಭೂಮಂಡಲಸ್ಯ ಸರ್ವಸ್ಯ ಯಥಾ ದೇವಪ್ರಕಲ್ಪಿತಂ .. 1..

ಸಮಾಸಾತ್ಸಂಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ನಾಲಂ ವಿಸ್ತರತಃ ಕ್ವಚಿತ್ .

ಜಂಬುದ್ವೀಪಃ ಪ್ರಥಮತಃ ಪ್ರಮಾಣೇ ಲಕ್ಷಯೋಜನಃ .. 2..

ವಿಶಾಲೋ ವರ್ತುಲಾಕಾರೋ ಯಥಾಭ್ಯಸ್ಯ ಚ ಕರ್ಣಿಕಾ .

ನವ ವರ್ಷಾಣಿ ಯಸ್ಮಿಂಶ್ಚ ನವಸಾಹಸ್ರಯೋಜನೈಃ .. 3..

ಆಯಾಮೈಃ ಪರಿಸಂಖ್ಯಾನಿ ಗಿರಿಭಿಃ ಪರಿತಃ ಶ್ರಿತೈಃ .

ಅಷ್ಟಾಭಿದೀರ್ಘರೂಪೈಶ್ಚ ಸುವಿಭಕ್ತಾನಿ ಸರ್ವತಃ .. 4..

ಧನುರ್ವತ್ಸಂಸ್ಥಿತೇ ಜ್ಞೇಯೇ ದ್ವೇ ವರ್ಷೇ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರೇ .

ದೀರ್ಘಾಣಿ ತತ್ರ ಚತ್ವಾರಿ ಚತುರಸ್ರಮಿಲಾವೃತಂ .. 5..

ಇಲಾವೃತಂ ಮಧ್ಯವರ್ಷಂ ಯನ್ನಾಭ್ಯಾಂ ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಃ .

ಸೌವರ್ಣೋ ಗಿರಿರಾಜೋಽಯಂ ಲಕ್ಷಯೋಜನಮುಚ್ಛ್ರಿತಃ .. 6..

ಕರ್ಣಿಕಾರೂಪ ಏವಾಯಂ ಭೂಗೋಲಕಮಲಸ್ಯ ಚ .

ಮೂರ್ಧ್ನಿ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶತ್ಸಹಸ್ರಯೋಜನೈರ್ವಿತತಸ್ತ್ವ ಯಂ .. 7..

ಮೂಲೇ ಷೋಡಶಸಾಹಸ್ರಸ್ತಾವತಾಂತರ್ಗತಃ ಕ್ಷಿತೌ .

ಇಲಾವೃತಸ್ಯೋತ್ತರತೋ ನೀಲಃ ಶ್ವೇತಶ್ಚ ಶೃಂಗವಾನ್ .. 8..

ತ್ರಯೋ ವೈ ಗಿರಯಃ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಮರ್ಯಾದಾವಧಯಸ್ತಿಷು .

ರಮ್ಯಕಾಖ್ಯೇ ತಥಾ ವರ್ಷೇ ದ್ವಿತೀಯೇ ಚ ಹಿರಣ್ಮಯೇ .. 9..

ಕುರುವರ್ಷೇ ತೃತೀಯೇ ತು ಮರ್ಯಾದಾಂ ವ್ಯಂಜಯಂತಿ ತೇ .

ಪ್ರಾಗಾಯತಾ ಉಭಯತಃ ಕ್ಷಾರೋದಾವಧಯಸ್ತಥಾ .. 10..

ದ್ವಿಸಹಸ್ರಪೃಥುತರಾಸ್ತಥಾ ಏಕೈಕಶಃ ಕ್ರಮಾತ್ .
 ಪೂರ್ವಾತ್ಪೂರ್ವಾಚ್ಚೋತ್ತರಸ್ಯಾಂ ದಶಾಂಶಾದಧಿಕಾಂಶತಃ .. 11..
 ದೈರ್ಘ್ಯ ಏವ ಹ್ರಸಂತೀಮೇ ನಾನಾನದನದೀಯುತಾಃ .
 ಇಲಾವೃತಾದ್ಧಕ್ಷಿಣತೋ ನಿಷಧೋ ಹೇಮಕೂಟಕಃ .. 12..
 ಹಿಮಾಲಯಶ್ಚೇತಿ ತ್ರಯಃ ಪ್ರಾಗ್ವಿಸ್ತೀರ್ಣಾಃ ಸುಶೋಭನಾಃ .
 ಅಯುತೋತ್ಸೇಧಭಾಜಸ್ತೇ ಯೋಜನೈಃ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಾಃ .. 13..
 ಹರಿವರ್ಷಂ ಕಿಂಪುರುಷಂ ಭಾರತಂ ಚ ಯಥಾತಥಂ .
 ವಿಭಾಗಾತ್ಕಥಯಂತೈತೇ ಮರ್ಯಾದಾಗಿರಯಸ್ತಯಃ .. 14..
 ಇಲಾವೃತಾತ್ಪಶ್ಚಿಮತೋ ಮಾಲ್ಯವಾನ್ನಾಮಪರ್ವತಃ .
 ಪೂರ್ವೇಣ ಚ ತತಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಧಮಾದನಪರ್ವತಃ .. 15..
 ಆನೀಲನಿಷಧಂ ತ್ವೇತೌ ಚಾಯತೌ ದ್ವಿಸಹಸ್ರತಃ .
 ಯೋಜನೈಃ ಪೃಥುತಾಂ ಯಾತೌ ಮರ್ಯಾದಾಕಾರಕೌ ಗಿರೀ .. 16..
 ಕೇತುಮಾಲಾಖ್ಯಭದ್ರಾಶ್ವವರ್ಷಯೋಃ ಪ್ರಥಿತೌ ಚ ತೌ .
 ಮಂದರಶ್ಚ ತಥಾ ಮೇರುಮಂದರಶ್ಚ ಸುಪಾರ್ಶ್ವಕಃ .. 17..
 ಕುಮುದಶ್ಚೇತಿ ವಿಖ್ಯಾತಾ ಗಿರಯೋ ಮೇರುಪಾದಕಾಃ .
 ಯೋಜನಾಯುತವಿಸ್ತಾರೋನ್ನಾಹಾ ಮೇರೋಶ್ಚತುರ್ದಿಶಂ .. 18..
 ಅವಷ್ಟಂಭಕರಾಸ್ತೇ ತು ಸರ್ವತೋಽಭಿವಿರಾಜಿತಾಃ .
 ಏತೇಷು ಗಿರಿಷು ಪ್ರಾಪ್ತಾಃ ಪಾದಪಾಶ್ಚೂತಜಂಬುನೀ .. 19..
 ಕದಂಬನ್ಯಗ್ರೋಧ ಇತಿ ಚತ್ವಾರಃ ಪರ್ವತಾಃ ಸ್ಥಿತಾಃ .
 ಕೇತವೋ ಗಿರಿರಾಜೇಷು ಏಕಾದಶಶತೋಚ್ಚಯಾಃ .. 20..
 ತಾವದ್ವಿಟಪವಿಸ್ತಾರಾಃ ಶತಾಖ್ಯಪರಿಣಾಹಿನಃ .
 ಚತ್ವಾರಶ್ಚ ಹೃದಾಸ್ತೇಷು ಪಯೋಮದ್ವಿಕ್ಷುಸಜ್ಜಲಾಃ .. 21..
 ಯದುಪಸ್ಪರ್ಶಿನೋ ದೇವಾ ಯೋಗೈಶ್ಚರ್ಯಾಣಿ ವಿಂದತೇ .
 ದೇವೋದ್ಯಾನಾನಿ ಚತ್ವಾರಿ ಭವಂತಿ ಲಲನಾಸುಖಾಃ .. 22..
 ನಂದನಂ ಚೈತ್ರರಥಕಂ ವೈಭ್ರಾಜಂ ಸರ್ವಭದ್ರಕಂ .
 ಯೇಷು ಸ್ಥಿತ್ವಾಮರಗಣಾ ಲಲನಾಯುಧಸಂಯುತಾಃ .. 23..
 ಉಪದೇವಗಣೈರ್ಗೀತಮಹಿಮಾನೋ ಮಹಾಶಯಾಃ .
 ವಿಹರಂತಿ ಸ್ವತಂತ್ರಾಸ್ತೇ ಯಥಾಕಾಮಂ ಯಥಾಸುಖಂ .. 24..
 ಮಂದರೋತ್ಸಂಗಸಂಸ್ಥಸ್ಯ ದೇವಚೂತಸ್ಯ ಮಸ್ತಕಾತ್ .
 ಏಕಾದಶಶತೋಚ್ಚಾಯಾತ್ಪಲಾನ್ಯಮೃತಭಾಂಜಿ ಚ .. 25..
 ಗಿರಿಕೂಟಪ್ರಮಾಣಾನಿ ಸುಸ್ವಾದೂನಿ ಮೃದೂನಿ ಚ .
 ತೇಷಾಂ ವಿಶೀರ್ಯಮಾಣಾನಾಂ ಫಲಾನಾಂ ಸುರಸೇನ ಚ .. 26..

ಅರುಣೋದಸವರ್ಣೇನ ಅರುಣೋದಾ ಪ್ರವರ್ತತೇ .
 ನದೀ ರಮ್ಯಜಲಾ ದೇವದೈತ್ಯರಾಜಪ್ರಪೂಜಿತಾ .. 27..
 ಅರುಣಾಖ್ಯಾ ಮಹಾರಾಜ ವರ್ತತೇ ಪಾಪಹಾರಿಣೀ .
 ಪೂಜಯಂತಿ ಚ ತಾಂ ದೇವೀಂ ಸರ್ವಕಾಮಫಲಪ್ರದಾಂ .. 28..
 ನಾನೋಪಹಾರಬಲಿಭಿಃ ಕಲ್ಮಷಘ್ನಾಭಯಪ್ರದಾಂ .
 ತನ್ಯಾಃ ಕೃಪಾವಲೋಕೇನ ಕ್ಷೇಮಾರೋಗ್ಯಂ ವ್ರಜಂತಿ ತೇ .. 29..
 ಆದ್ಯಾ ಮಾಯಾತುಲಾನಂತಾ ಪುಷ್ಟಿರೀಶ್ವರಮಾಲಿನೀ .
 ದುಷ್ಟನಾಶಕರೀ ಕಾಂತಿದಾಯಿನೀತಿ ಸ್ಮೃತಾ ಭುವಿ .. 30..
 ಅಸ್ಯಾಃ ಪೂಜಾಪ್ರಭಾವೇಣ ಜಾಂಬೂನದಮುದಾವಹತ್ .. 31..
 ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಧೇವೀಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ
 ಭುವನಲೋಕವರ್ಣನೇ ದ್ವೀಪವರ್ಷವಿಭೇದವರ್ಣನಂ ನಾಮ ಪಂಚಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ
 .. 8.5..

8.6 ಷಷ್ಠೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ಭುವನಕೋಶವರ್ಣನೇಽರುಣೋದಾದಿನದೀನಾಂ
 ನಿಸರ್ಗಸ್ಥಾನವರ್ಣನಂ .

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .
 ಅರುಣೋದಾ ನದೀ ಯಾ ತು ಮಯಾ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಚ ನಾರದ .
 ಮಂದರಾನಿಪತಂತೀ ಸಾ ಪೂರ್ವೇಣೇಲಾವೃತಂ ಪ್ಲವೇತ್ .. 1..
 ಯಜ್ಞೋಷ್ಣಾದ್ಭವಾನ್ಯಾಶ್ಚಾನುಚರೀಣಾಂ ಸ್ತ್ರಿಯಾಮಪಿ .
 ಯಕ್ಷಗಂಧರ್ವಪತ್ನೀನಾಂ ದೇಹಗಂಧವಹೋಽನಿಲಃ .. 2..
 ವಾಸಯತ್ಯಭಿತೋ ಭೂಮಿಂ ದಶಯೋಜನಸಂಖ್ಯಯಾ .
 ಏವಂ ಜಂಬೂಫಲಾನಾಂ ಚ ತುಂಗದೇಶನಿಪಾತನಾತ್ .. 3..
 ವಿಶೀರ್ಯತಾಮನಸ್ಥೀನಾಂ ಕುಂಜರಾಂಗಪ್ರಮಾಣಿನಾಂ .
 ರಸೇನ ಚ ನದೀ ಜಂಬೂನಾಮ್ನೀ ಮೇರ್ವಾಖ್ಯಮಂದರಾತ್ .. 4..
 ಪತಂತೀ ಭೂಮಿಭಾಗೇ ಚ ದಕ್ಷಿಣೇಲಾವೃತಂ ಗತಾ .
 ದೇವೀ ಜಂಬೂಫಲಾಸ್ವಾದತುಷ್ಟಾ ಜಂಬ್ವಾದಿನೀ ಸ್ಮೃತಾ .. 5..
 ತತ್ರತ್ಯಾನಾಂ ಚ ಲೋಕಾನಾಂ ದೇವನಾಗರ್ಷಿರಕ್ಷಸಾಂ .
 ಪೂಜನೀಯಪದಾ ಮಾನ್ಯಾ ಸರ್ವಭೂತದಯಾಕರೀ .. 6..
 ಪಾವನೀ ಪಾಪಿನಾಂ ರೋಗನಾಶಿನೀ ಸ್ಮರತಾಮಪಿ .
 ಕೀರ್ತಿತಾ ವಿಘ್ನಸಂಹರ್ತ್ರಿಣಿ ಮಾನನೀಯಾ ದಿವೌಕಸಾಂ .. 7..
 ಕೋಕಿಲಾಕ್ಷೀ ಕಾಮಕಲಾ ಕರುಣಾ ಕಾಮಪೂಜಿತಾ .

ಕರೋರವಿಗ್ರಹಾ ಧನ್ಯಾ ನಾಕಿಮಾನ್ಯಾ ಗಭಸ್ತಿನೀ .. 8..
 ಏಭಿರ್ನಾಮಪದ್ಯೈಃ ಕಾಮಂ ಜಪನೀಯಾ ಸದಾ ನೃಣಾಂ .
 ಜಂಬೂನದೀರೋಧಸೋರ್ಯಾ ಮೃತ್ತಿಕಾತೀರವರ್ತಿನೀ .. 9..
 ಜಂಬೂರಸೇನಾನುವಿದ್ಧ್ಯ ಮಾನಾ ವಾಯ್ವರ್ಕಯೋಗತಃ .
 ವಿದ್ಯಾಧರಾಮರಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ಭೂಷಣಂ ವಿವಿಧಂ ಮಹತ್ .. 10..
 ಜಾಂಬೂನದಂ ಸುವರ್ಣಂ ಚ ಪ್ಲೋಕ್ಷಂ ದೇವವಿನಿರ್ಮಿತಂ .
 ಯತ್ಸುವರ್ಣಂ ಚ ವಿಬುಧಾ ಯೋಷ್ಠಿಃ ಕಾಮುಕಾಃ ಸದಾ .. 11..
 ಮುಕುಟಂ ಕಟಿಸೂತ್ರಂ ಚ ಕೇಯೂರಾದೀನ್ವಕುರ್ವತೇ .
 ಮಹಾಕದಂಬಃ ಸಂಪ್ಲೋಕ್ಷಃ ಸುಪಾರ್ಶ್ವಗಿರಿಸಂಸ್ಥಿತಃ .. 12..
 ತಸ್ಯ ಕೋಟರದೇಶೇಭ್ಯಃ ಪಂಚ ಧಾರಾಶ್ಚ ಯಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ .
 ಸುಪಾರ್ಶ್ವಗಿರಿಮೂರ್ಧ್ನೀಹ ಪತಂತ್ಯೇತಾ ಭುವಂ ಗತಾಃ .. 13..
 ಮಧುಧಾರಾಃ ಪಂಚ ತಾಸ್ತು ಪಶ್ಚಿಮೇಲಾವೃತಂ ಪ್ಲುತಾಃ .
 ಯಾಶ್ಚೋಪಭುಜ್ಯಮಾನಾನಾಂ ದೇವಾನಾಂ ಮುಖಗಂಧಭೃತ್ .. 14..
 ವಾಯುಃ ಸಮಂತತೋಽಗಚ್ಚಂಭತಯೋಜನವಾಸನಃ .
 ಧಾರೇಶ್ವರೀ ಮಹಾದೇವೀ ಭಕ್ತಾನಾಂ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಣೀ .. 15..
 ದೇವಪೂಜ್ಯಾ ಮಹೋತ್ಸಾಹಾ ಕಾಲರೂಪಾ ಮಹಾನನಾ .
 ವಸತೇ ಕರ್ಮಫಲದಾ ಕಾಂತಾರಗ್ರಹಣೇಶ್ವರೀ .. 16..
 ಕರಾಲದೇಹಾ ಕಾಲಾಂಗೀ ಕಾಮಕೋಟಿಪ್ರವರ್ತಿನೀ .
 ಇತ್ಯೈತೈರ್ನಾಮಭಿಃ ಪೂಜ್ಯಾ ದೇವೀ ಸರ್ವಸುರೇಶ್ವರೀ .. 17..
 ಏವಂ ಕುಮುದರೂಢೋ ಯೋ ನಾಮ್ನಾ ಶತಬಲೋ ವಟಃ .
 ತತ್ಸ್ಯಂಧೇಭ್ಯೋಽಧೋಮುಖಾಶ್ಚ ನದಾಃ ಕುಮುದಮೂರ್ಧತಃ .. 18..
 ಪಯೋದಧಿಮಧುಘೃತಗುಡಾನ್ನಾದ್ಯಂಬರಾದಿಭಿಃ .
 ಶಯ್ಯಾಸನಾದ್ಯಾಭರಣೈಃ ಸರ್ವೇ ಕಾಮದುಘಾಶ್ಚ ತೇ .. 19..
 ಉತ್ತರೇಣೇಲಾವೃತಂ ತೇ ಪ್ಲಾವಯಂತಿ ಸಮಂತತಃ .
 ಮೀನಾಕ್ಷೀ ತತ್ತಲೇ ದೇವೀ ದೇವಾಸುರನಿಷೇವಿತಾ .. 20..
 ನೀಲಾಂಬರಾ ರೌದ್ರಮುಖೀ ನೀಲಾಲಕಯುತಾ ಚ ಸಾ .
 ನಾಕಿನಾಂ ದೇವಸಂಘಾನಾಂ ಫಲದಾ ವರದಾ ಚ ಸಾ .. 21..
 ಅತಿಮಾನ್ಯಾತಿಪೂಜ್ಯಾ ಚ ಮತ್ತಮಾತಂಗಗಾಮಿನೀ .
 ಮದನೋನ್ಮಾದಿನೀ ಮಾನಪ್ರಿಯಾ ಮಾನಪ್ರಿಯಾಂತರಾ .. 22..
 ಮಾರವೇಗಧರಾ ಮಾರಪೂಜಿತಾ ಮಾರಮಾದಿನೀ .
 ಮಯೂರವರಶೋಭಾಢ್ಯಾ ಶಿಖಿವಾಹನಗರ್ಭಭೂಃ .. 23..
 ಏಭಿರ್ನಾಮಪದ್ಯೈರ್ವಂದ್ಯಾ ದೇವೀ ಸಾ ಮೀನಲೋಚನಾ .

ಜಪತಾಂ ಸ್ಮರತಾಂ ಮಾನದಾತ್ರೀ ಚೇಶ್ವರಸಂಗಿನೀ .. 24..

ತೇಷಾಂ ನದಾನಾಂ ಪಾನೀಯಪಾನಾನುಗತಚೇತಸಾಂ .

ಪ್ರಜಾನಾಂ ನ ಕದಾಚಿತ್ಸ್ಯಾದ್ವಲೀಪಲಿತಲಕ್ಷಣಂ .. 25..

ಕ್ಲಮಸ್ವೇದಾದಿದೌರ್ಗಂಧ್ಯಂ ಜರಾಮಯಮೃತಿಭ್ರಮಾಃ .

ಶೀತೋಷ್ಣವಾತವೈವರ್ಣ್ಯಮುಖೋಪಪ್ಲವಸಂಚಯಾಃ .. 26..

ನಾಪದಶ್ಚೈವ ಜಾಯಂತೇ ಯಾವಜ್ಜೀವಂ ಸುಖಂ ಭವೇತ್ .

ನೈರಂತರ್ಯೇಣ ತತ್ಸ್ಯಾದ್ವೈ ಸುಖಂ ನಿರತಿಶಾಯಕಂ .. 27..

ತತ ಊರ್ಧ್ವಂ ಪ್ರವಕ್ತ್ಯಾಮಿ ಸನ್ನಿವೇಶಂ ಚ ತದ್ಗಿರೀಃ .

ಸುವರ್ಣಮಯನಾಮ್ನೋ ವೈ ಸುಮೇರೋಃ ಪರ್ವತಾಃ ಪೃಥಕ್ .. 28..

ಗಿರಯೋ ವಿಂಶತಿಪರಾಃ ಕರ್ಣಿಕಾಯಾ ಇವೇಹ ತೇ .

ಕೇಸರೀಭೂಯ ಸರ್ವೇಽಪಿ ಮೇರೋರ್ಮೂಲವಿಭಾಗಕೇ .. 29..

ಪರಿತಶ್ಚೋಪಕ್ಲಪ್ತಾಸ್ತೇ ತೇಷಾಂ ನಾಮಾನಿ ಶೃಣ್ವತಃ .

ಕುರಂಗಃ ಕುರಗಶ್ಚೈವ ಕುಸುಂಭೋಽಥೋ ವಿಕಂಕತಃ .. 30..

ತ್ರಿಕೂಟಃ ಶಿಶಿರಶ್ಚೈವ ಪತಂಗೋ ರುಚಕಸ್ತಥಾ .

ನಿಷಧಶ್ಚ ಶಿನೀವಾಸಃ ಕಪಿಲಃ ಶಂಖ ಏವ ಚ .. 31..

ವೈದೂರ್ಯಶ್ಚಾರುಧಿಶ್ಚೈವ ಹಂಸೋ ಋಷಭ ಏವ ಚ .

ನಾಗಃ ಕಾಲಂಜರಶ್ಚೈವ ನಾರದಶ್ಚೇತಿ ವಿಂಶತಿಃ .. 32..

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ದೇವೀಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ

ಭುವನಕೋಶವರ್ಣನೇಽರುಣೋದಾದಿನದೀನಾಂ ನಿಸರ್ಗಸ್ಥಾನವರ್ಣನಂ ನಾಮ

ಷಷ್ಠೋಽಧ್ಯಾಯಃ .. 8.6..

8.7 ಸಪ್ತಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ಭುವನಕೋಶವರ್ಣನೇ

ಪರ್ವತನದೀವರ್ಷಾದಿವರ್ಣನಂ .

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .

ಗಿರೀ ಮೇರುಂ ಚ ಪೂರ್ವೇಣ ದ್ವೌ ಚಾಷ್ಟಾದಶಯೋಜನೈಃ .

ಸಹಸೈರಾಯತೌ ಚೋದಗ್ನಿ ಸಹಸ್ರಂ ಪೃಥೂಚ್ಚಕೌ .. 1..

ಜಠರೋ ದೇವಕೂಟಶ್ಚ ತಾವೇತೌ ಗಿರಿವರ್ಯಕೌ .

ಮೇರೋಃ ಪಶ್ಚಿಮತೋಽದ್ರೀ ದ್ವೌ ಪವಮಾನಸ್ತಥಾಪರಃ .. 2..

ಪಾರಿಯಾತ್ರಶ್ಚ ತೌ ತಾವದ್ವಿಖ್ಯಾತೌ ತುಂಗವಿಸ್ತರೌ .

ಮೇರೋರ್ದಕ್ಷಿಣತಃ ಖ್ಯಾತೌ ಕೈಲಾಸಕರವೀರಕೌ .. 3..

ಪ್ರಾಗಾಯತೌ ಪೂರ್ವವೃತ್ತೌ ಮಹಾಪರ್ವತರಾಜಕೌ .

ಏವಂ ಚೋತ್ತರತೋ ಮೇರೋಸ್ತಿಶೃಂಗಮಕರೌ ಗಿರೀ .. 4..
 ಏತೈಶ್ಚಾದ್ರಿವರೈರಷ್ಟಸಂಖ್ಯೈಃ ಪರಿವೃತೋ ಗಿರಿಃ .
 ಸುಮೇರುಃ ಕಾಂಚನಗಿರಿಃ ಪರಿಭ್ರಾಜನ್ ರವಿಯರ್ಥಾ .. 5..
 ಮೇರೋರ್ಮೂರ್ಧನಿ ಧಾತುರ್ಹಿ ಪುರೀ ಪಂಕಜಜನ್ಮನಃ .
 ಮಧ್ಯತಶ್ಚೋಪಕೃಪ್ತೇಯಂ ದಶಸಾಹಸ್ರಯೋಜನೈಃ .. 6..
 ಸಮಾನಚತುರಸ್ತ್ರಾಂ ಚ ಶಾತಕೌಂಭಮಯೀಂ ಪುರೀಂ .
 ವರ್ಣಯಂತಿ ಮಹಾತ್ಮಾನಃ ಪರಾವರವಿದೋ ಬುಧಾಃ .. 7..
 ತಾಂ ಪುರೀಮನುಲೋಕಾನಾಮಷ್ಟಾನಾಮೀಶಿಷಾಂ ಪರಾಃ .
 ಪುರ್ಯಃ ಪ್ರಖ್ಯಾತಸೌವರ್ಣರೂಪಾಸ್ತಾಶ್ಚ ಯಥಾದಿಶಂ .. 8..
 ಯಥಾರೂಪಂ ಸಾರ್ಧನೇತ್ರಸಹಸ್ರಪ್ರಮಿತಾಃ ಕೃತಾಃ .
 ಮೇರೋರ್ನವ ಪುರಾಣಿ ಸ್ಯುರ್ಮನೋವತ್ಯಮರಾವತೀ .. 9..
 ತೇಜೋವತೀ ಸಂಯಮನೀ ತಥಾ ಕೃಷ್ಣಾಂಗನಾಪರಾ .
 ಶ್ರದ್ಧಾವತೀ ಗಂಧವತೀ ತಥಾ ಚಾನ್ಯಾ ಮಹೋದಯಾ .. 10..
 ಯಶೋವತೀ ಚ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರವಹ್ಯಾ ದೀನಾಂ ಯಥಾಕ್ರಮಂ .
 ತತ್ತ್ವೈವ ಯಜ್ಞಲಿಂಗಸ್ಯ ವಿಷ್ಣೋರ್ಭಗವತೋ ವಿಭೋಃ .. 11..
 ವಾಮಪಾದಾಂಗುಷ್ಠನಖನಿರ್ಭಿನ್ನಸ್ಯ ಚ ನಾರದ .
 ಅಂಡೋರ್ಧ್ವಭಾಗರಂಧ್ರಸ್ಯ ಮಧ್ಯಾತ್ಮಂವಿಶತೀ ದಿವಃ .. 12..
 ಮೂರ್ಧನ್ಯವತತಾರೇಯಂ ಗಂಗಾ ಸಂವಿಶತೀ ವಿಭೋ .
 ಲೋಕಾನಾಮಖಿಲಾನಾಂ ಚ ಪಾಪಹಾರಿಜಲಾಕುಲಾ .. 13..
 ಇಯಂ ಚ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕೃಗವತ್ಪದೀ ಲೋಕೇಷು ವಿಶ್ರುತಾ .
 ಕಾಲೇನ ಮಹತಾ ಸಾ ತು ಯುಗಸಾಹಸ್ರಕೇಣ ತು .. 14..
 ದಿವೋ ಮೂರ್ಧಾನಮಾಗತ್ಯ ದೇವೀ ದೇವನದೀಶ್ವರೀ .
 ಯತ್ತದ್ವಿಷ್ಟಪದಂ ನಾಮ ಸ್ಥಾನಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯವಿಶ್ರುತಂ .. 15..
 ಔತ್ತಾನಪಾದಿಯರ್ತಾಸ್ತೇ ಧ್ರುವಃ ಪರಮಪಾವನಃ .
 ಭಗವತ್ಪಾದಯುಗಲಂ ಪದ್ಮಕೋಶರಜೋ ದಧತ್ .. 16..
 ಅದ್ಯಾಪ್ಯಾಸ್ತೇ ಸ ರಾಜರ್ಷಿಃ ಪದವೀಮಚಲಾಂ ಶ್ರಿತಃ .
 ತತ್ರ ಸಪ್ತರ್ಷಯಸ್ತಸ್ಯ ಪ್ರಭಾವಜ್ಞಾ ಮಹಾಶಯಾಃ .. 17..
 ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪ್ರಕ್ರಮಂತಿ ಸರ್ವಲೋಕಹಿತೇಪ್ಸವಃ .
 ಆತ್ಯಂತಿಕೀ ಸಿದ್ಧಿರಿಯಂ ತಪತಾಂ ಸಿದ್ಧಿದಾಯಿನೀ .. 18..
 ಆದ್ರಿಯಂತೇ ಚ ಶಿರಸಾ ಜಟಾಜೂಟೋಷಿತೇನ ಚ .
 ತತೋ ವಿಷ್ಟಪದಾದ್ಧೇವೀ ನೈಕಸಾಹಸ್ರಕೋಟಿಭಿಃ .. 19..
 ವಿಮಾನೈರಾಕುಲೇ ದೇವಯಾನೇಽವತರತೀ ಚ ಸಾ .

ಚಂದ್ರಮಂಡಲಮಾಪ್ಲಾವ್ಯ ಪತಂತೀ ಬ್ರಹ್ಮಸದ್ಯನಿ .. 20..
 ಚತುರ್ಧಾ ಭಿದ್ಯಮಾನಾ ಸಾ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ಚ ನಾರದ .
 ಚತುರ್ಭಿರ್ನಾಮಭಿದೇವೀ ಚತುರ್ದಿಶಮಭಿಸೃತಾ .. 21..
 ಸರಿತಾಂ ಚ ನದೀನಾಂ ಚ ಪತಿಮೇವಾನ್ವಪದ್ಯತ .
 ಸೀತಾ ಚಾಲಕನಂದಾ ಚ ಚತುರ್ಭದ್ರೇತಿ ನಾಮಭಿಃ .. 22..
 ಸೀತಾ ಚ ಬ್ರಹ್ಮಸದನಾಚ್ಛಿಖರೇಭ್ಯಃ ಕ್ಷಮಾಭೃತಾಂ .
 ಕೇಸರಾಭಿಧನಾಮ್ನಾ ಚ ಪ್ರಸ್ರವಂತೀ ಚ ಸ್ವರ್ಣದೀ .. 23..
 ಗಂಧಮಾದನಮೂರ್ಧ್ನೀಹ ಪತಿತಾ ಪಾಪಹಾರಿಣೀ .
 ಅಂತರೇಣ ತು ಭದ್ರಾಶ್ವವರ್ಷಂ ಪ್ರಾಚ್ಯಾಂ ಸಮಾಗತಾ .. 24..
 ಕ್ಷಾರೋದಧಿಂ ಗತಾ ಸಾ ತು ದ್ಯುನದೀ ದೇವಪೂಜಿತಾ .
 ತತೋ ಮಾಲ್ಯವತಃ ಶೃಂಗಾದ್ ದ್ವಿತೀಯಾ ಪರಿನಿರ್ಗತಾ .. 25..
 ತತೋ ವೇಗವತೀ ಭೂತ್ವಾ ಕೇತುಮಾಲಂ ಸಮಾಗತಾ .
 ಚಕ್ಷುರ್ನಾಮ್ನೀ ದೇವನದೀ ಪ್ರತೀಚ್ಯಾಂ ದಿಶ್ಯುಪಾಗತಾ .. 26..
 ಸರಿತಾಂ ಪತಿಮಾವಿಷ್ಟಾ ಸಾ ಗಂಗಾ ದೇವವಂದಿತಾ .
 ತತಸ್ತೃತೀಯಾ ಧಾರಾ ತು ನಾಮ್ನಾ ಖ್ಯಾತಾ ಚ ನಾರದ .. 27..
 ಪುಣ್ಯಾ ಚಾಲಕನಂದಾ ವೈ ದಕ್ಷಿಣೇನಾಬ್ಜಭೂಪದಾತ್ .
 ವನಾನಿ ಗಿರಿಕೂಟಾನಿ ಸಮತಿಕ್ರಮ್ಯ ಚಾಗತಾ .. 28..
 ಹೇಮಕೂಟಂ ಗಿರಿವರಂ ಪ್ರಾಪ್ತಾತೋಽಪೀಹ ನಿರ್ಗತಾ .
 ಅತಿವೇಗವತೀ ಭೂತ್ವಾ ಭಾರತಂ ಚಾಗತಾಪರಾ .. 29..
 ದಕ್ಷಿಣಂ ಜಲಧಿಂ ಪ್ರಾಪ್ತಾ ತೃತೀಯಾ ಸಾ ಸರಿದ್ವರಾ .
 ಯಸ್ಯಾಃ ಸ್ನಾನಾಯ ಸರತಾಂ ಮನುಜಾನಾಂ ಪದೇ ಪದೇ .. 30..
 ರಾಜಸೂಯಾಶ್ವಮೇಧಾದಿ ಫಲಂ ತು ನ ಹಿ ದುರ್ಲಭಂ .
 ತತಶ್ಚತುರ್ಥೀ ಧಾರಾ ತು ಭೃಂಗವತ್ಪರ್ವತಾತ್ಪುನಃ .. 31..
 ಭದ್ರಾಭಿಧಾ ಸಂಸ್ರವಂತೀ ಕುರೂನ್ಸಂತರ್ಪ್ಯ ಚೋತ್ತರಾನ್ .
 ಸಮುದ್ರಂ ಸಮನುಪ್ರಾಪ್ತಾ ಗಂಗಾ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಪಾವನೀ .. 32..
 ಅನ್ಯೇ ನದಾಶ್ಚ ನದ್ಯಶ್ಚ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇಽಪಿ ಸಂತಿ ಹಿ .
 ಬಹುಶೋ ಮೇರುಮಂದಾರಪ್ರಸೂತಾಶ್ಚೈವ ನಾರದ .. 33..
 ತತ್ರಾಪಿ ಭಾರತಂ ವರ್ಷಂ ಕರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರಮುಶಂತಿ ಹಿ .
 ಅನ್ಯಾನಿ ಚಾಷ್ಟವರ್ಷಾಣಿ ಭೌಮಸ್ವರ್ಗಪ್ರದಾನಿ ಚ .. 34..
 ಸ್ವರ್ಗಿಣಾಂ ಪುಣ್ಯಶೇಷಸ್ಯ ಭೋಗಸ್ಥಾನಾನಿ ನಾರದ .
 ಪುರುಷಾಣಾಂ ಚಾಯುತಾಯುರ್ವಜ್ರಾಂಗಾ ದೇವಸನ್ನಿಭಾಃ .. 35..
 ಪುರುಷಾ ನಾಗಸಾಹಸೈರ್ದಶಭಿಃ ಪರಿಕಲ್ಪಿತಾಃ .

ಮಹಾಸೌರತಸಂತುಷ್ಟಾಃ ಕಲತ್ರಾಢ್ಯಾಃ ಸುಖಾನ್ವಿತಾಃ .. 36..

ಏಕವರ್ಷೋಽನಕೇ ಚಾಯುಷ್ಯಾಪ್ತಗರ್ಭಾಃ ಸ್ತ್ರಿಯೋಽಪಿ ಹಿ .

ತ್ರೇತಾಯುಗಸಮಃ ಕಾಲೋ ವರ್ತತೇ ಸರ್ವದೈವ ಹಿ .. 37..

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ವೇದವಿಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ

ಭುವನಕೋಶವರ್ಣನೇ ಪರ್ವತನದೀವರ್ಷಾದಿವರ್ಣನಂ ನಾಮ ಸಪ್ತಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ

.. 8.7..

8.8 ಅಷ್ಟಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ಭುವನಕೋಶವರ್ಣನೇ
ಇಲಾವೃತಭದ್ರಾಶ್ವವರ್ಷವರ್ಣನಂ .

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .

ತೇಷು ವರ್ಷೇಷು ದೇವೇಶಾಃ ಪೂರ್ವೋಕ್ತೈಃ ಸ್ತವನ್ಯೈಃ ಸದಾ .

ಪೂಜಯಂತಿ ಮಹಾದೇವೀಂ ಜಪಧ್ಯಾನಸಮಾಧಿಭಿಃ .. 1..

ಸರ್ವರ್ತುಕುಸುಮಶ್ರೇಣೀ ಶೋಭಿತಾ ವನರಾಜಯಃ .

ಫಲಾನಾಂ ಪಲ್ಲವಾನಾಂ ಚ ಯತ್ರ ಶೋಭಾ ನಿರಂತರಂ .. 2..

ತೇಷು ಕಾನನವರ್ಷೇಷು ವರ್ಷಪರ್ವತಸಾನುಷು .

ಗಿರಿದ್ರೋಣೀಷು ಸರ್ವಾಸು ನಿರ್ಮಲೋದಕರಾಶಿಷು .. 3..

ವಿಕಚೋತ್ಪಲಮಾಲಾಸು ಹಂಸಸಾರಸಸಂಚಯೈಃ .

ವಿಮಿಶ್ರಿತೇಷು ತೇಷ್ವೇವ ಪಕ್ಷಿಭಿಃ ಕೂಜಿತೇಷು ಚ .. 4..

ಜಲಕ್ರೀಡಾದಿಭಿಶ್ಚಿತ್ರವಿನೋದ್ಯೈಃ ಕ್ರೀಡಯಂತಿ ಚ .

ಸುಂದರೀಲಲಿತಭ್ರೂಣಾಂ ವಿಲಾಸಾಯತನೇಷು ಚ .. 5..

ತತ್ರತ್ಯಾ ವಿಹರಂತ್ಯತ್ರ ಸ್ವೈರಂ ಯುವತಿಭಿಃ ಸಹ .

ನವಸ್ವಪಿ ಚ ವರ್ಷೇಷು ಭಗವಾನಾದಿಪೂರುಷಃ .. 6..

(ನಾರಾಯಣಾಖ್ಯೋ ಲೋಕಾನಾಮನುಗ್ರಹರಸೈಕದೃಕ್ .)

ದೇವೀಮಾರಾಧಯನ್ನಾಸ್ತೇ ಸ ಚ ಸರ್ವೈಶ್ಚ ಪೂಜ್ಯತೇ .

ಆತ್ಮವ್ಯೂಹೇನೇಜ್ಯಯಾಸೌ ಸನ್ನಿಧತ್ತೇ ಸಮಾಹಿತಃ .. 7..

ಇಲಾವೃತೇ ತು ಭಗವಾನ್ ಪದ್ಮಜಾಕ್ಷಿಸಮುದ್ಭವಃ .

ಏಕ ಏವ ಭವೋ ದೇವೋ ನಿತ್ಯಂ ವಸತಿ ಸಾಂಗನಃ .. 8..

ತತ್ಕ್ಷೇತ್ರೇ ನಾಪರಃ ಕಶ್ಚಿತ್ಪ್ರವೇಶಂ ವಿತನೋತಿ ಚ .

ಭವಾನ್ಯಾಃ ಶಾಪತಸ್ತತ್ರ ಪುಮಾನ್ಸ್ತ್ರೀ ಭವತಿ ಸ್ಫುಟಂ .. 9..

ಭವಾನೀನಾಥಕೈಃ ಸ್ತ್ರೀಣಾಮಸಂಖ್ಯೈರ್ಗಣಕೋಟಿಭಿಃ .

ಸಂದುದ್ಯಮಾನೋ ದೇವೇಶೋ ದೇವಂ ಸಂಕರ್ಷಣಂ ಭಜನ್ .. 10..

ಆತ್ಮನಾ ಧ್ಯಾನಯೋಗೇನ ಸರ್ವಭೂತಹಿತೇಚ್ಛಯಾ .

ತಾಂ ತಾಮಸೀಂ ತುರಿಯಾಂ ಚ ಮೂರ್ತಿಂ ಪ್ರಕೃತಿಮಾತ್ಮನಃ .. 11..

ಉಪಧಾವತೇ ಚೈಕಾಗ್ರಮನಸಾ ಭಗವಾನಜಃ .

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ .

ಓನ್ನಮೋ ಭಗವತೇ ಮಹಾಪುರುಷಾಯ

ಸರ್ವಗುಣಸಂಖ್ಯಾನಾಯಾನಂತಾಯಾವ್ಯಕ್ತಾಯ ನಮ ಇತಿ .. 12..

ಭಜೇ ಭಜನ್ಯಾರಣಪಾದಪಂಕಜಂ

ಭಗಸ್ಯ ಕೃತ್ಸ್ನಸ್ಯ ಪರಂ ಪರಾಯಣಂ .

ಭಕ್ತೇಷ್ಟಲಂ ಭಾವಿತಭೂತಭಾವನಂ

ಭವಾಪಹಂ ತ್ವಾ ಭವ ಭಾವಮೀಶ್ವರಂ .. 13..

ನ ಯಸ್ಯ ಮಾಯಾಗುಣಕರ್ಮವೃತ್ತಿಭಿ-

ನಿರೀಕ್ಷಿತೋ ಹ್ಯಣ್ವಪಿ ದೃಷ್ಟಿರಜ್ಯತೇ .

ಈಶೇ ಯಥಾ ನೋ ಜಿತಮನ್ಯುರಂಹಸಾ

ಕಸ್ತಂ ನ ಮನ್ಯೇತ ಜಿಗೀಷುರಾತ್ಮನಃ .. 14..

ಅಸದ್ಭೋ ಯಃ ಪ್ರತಿಭಾತಿ ಮಾಯಯಾ

ಕ್ಷೀಬೇವ ಮಧ್ವಾಸವತಾಗಮ್ರಲೋಚನಃ .

ನ ನಾಗವಧ್ವೋಽರ್ಹಣ ಈಶಿರೇ ಹ್ರಿಯಾ

ಯತ್ಪಾದಯೋಃ ಸ್ಪರ್ಶನಧರ್ಷಿತೇಂದ್ರಿಯಾಃ .. 15..

ಯಮಾಹುರಸ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಜನ್ಮಸಂಯಮಂ

ತ್ರಿಭಿರ್ವಿಹೀನಂ ಯಮನಂತಮ್ಪ್ರಾಪಯಃ .

ನ ವೇದ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಮಿವ ಕ್ವಚಿತ್ಸ್ಥಿತಂ

ಭೂಮಂಡಲಂ ಮೂರ್ಧಸಹಸ್ತ್ರಧಾಮಸು .. 16..

ಯಸ್ಯಾದ್ಯ ಆಸೀದ್ ಗುಣವಿಗ್ರಹೋ ಮಹಾನ್

ವಿಜ್ಞಾನಧಿಷ್ಟೋ ಭಗವಾನಜಃ ಕಿಲ .

ಯತ್ಸಂವೃತೋಽಹಂ ತ್ರಿವೃತಾ ಸ್ವತೇಜಸಾ

ವೈಕಾರಿಕಂ ತಾಮಸಮೈಂದ್ರಿಯಂ ಸೃಜೇ .. 17..

ಏತೇ ವಯಂ ಯಸ್ಯ ವಶೇ ಮಹಾತ್ಮನಃ

ಸ್ಥಿತಾಃ ಶಕುಂತಾ ಇವ ಸೂತ್ರಯಂತ್ರಿತಾಃ .

ಮಹಾನಹಂವೈಕೃತತಾಮಸೇಂದ್ರಿಯಾಃ

ಸೃಜಾಮ ಸರ್ವೇ ಯದನುಗ್ರಹಾದಿದಂ .. 18..

ಯನ್ನಿರ್ಮಿತಾಂ ಕರ್ಹ್ಯಪಿ ಕರ್ಮಪರ್ವಣೀಂ

ಮಾಯಾಂ ಜನೋಽಯಂ ಗುರುಸರ್ಗಮೋಹಿತಃ .

ನ ವೇದ ನಿಸ್ತಾರಣಯೋಗಮಂಜಸಾ
 ತಸ್ಮೈ ನಮಸ್ತೇ ವಿಲಯೋದಯಾತ್ಮನೇ .. 19..
 ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .
 ಏವಂ ಸ ಭಗವಾನ್ ರುದ್ರೋ ದೇವಂ ಸಂಕರ್ಷಣಂ ಪ್ರಭುಂ .
 ಇಲಾವೃತಮುಪಾಸೀತ ದೇವೀಗಣಸಮಾಹಿತಃ .. 20..
 ತಥೈವ ಧರ್ಮಪುತ್ರೋಽಸೌ ನಾಮ್ನಾ ಭದ್ರಶ್ರವಾ ಇತಿ .
 ತತ್ಕುಲಸ್ಯಾಪಿ ಪತಯಃ ಪುರುಷಾ ಭದ್ರಸೇವಕಾಃ .. 21..
 ಭದ್ರಾಶ್ವವರ್ಷೇ ತಾಂ ಮೂರ್ತಿಂ ವಾಸುದೇವಸ್ಯ ವಿಶ್ರುತಾಂ .
 ಹಯಮೂರ್ತಿಭಿದಾ ತಾಂ ತು ಹಯಗ್ರೀವಪದಾಂಕಿತಾಂ .. 22..
 ಪರಮೇಣ ಸಮಾಧ್ಯನ್ಯವಾರಕೇಣ ನಿಯಂತ್ರಿತಾಂ .
 ಏವಮೇವ ಚ ತಾಂ ಮೂರ್ತಿಂ ಗೃಣಂತ ಉಪಯಾಂತಿ ಚ .. 23..
 ಭದ್ರಶ್ರವಸ ಊಚುಃ .
 ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ಧರ್ಮಾಯಾತ್ಮವಿಶೋಧನಾಯ ನಮ ಇತಿ .
 ಅಹೋ ವಿಚಿತ್ರಂ ಭಗವದ್ವಿಚೇಷ್ಟಿತಂ
 ಘ್ನಂತಂ ಜನೋಽಯಂ ಹಿ ಮಿಷನ್ನ ಪಶ್ಯತಿ .
 ಧ್ಯಾಯನ್ನ ಸದ್ಯಹಿ ವಿಕರ್ಮ ಸೇವಿತುಂ
 ನಿರ್ಹೃತ್ಯ ಪುತ್ರಂ ಪಿತರಂ ಜಿಜೀವಿಷುಃ .. 24..
 ವದಂತಿ ವಿಶ್ವಂ ಕವಯಃ ಸ್ಮ ನಶ್ವರಂ
 ಪಶ್ಯಂತಿ ಚಾಧ್ಯಾತ್ಮವಿದೋ ವಿಪಶ್ಚಿತಃ .
 ತಥಾಪಿ ಮುಹ್ಯಂತಿ ತವಾಜ ಮಾಯಯಾ
 ಸುವಿಸ್ಮಿತಂ ಕೃತ್ಯಮಜಂ ನತೋಽಸ್ಮಿ ತಂ .. 25..
 ವಿಶ್ವೋದ್ಭವಸ್ಥಾನನಿರೋಧಕರ್ಮ ತೇ
 ಹ್ಯಕರ್ತುರಂಗೀಕೃತಮಪ್ಯಪಾವೃತಃ .
 ಯುಕ್ತಂ ನ ಚಿತ್ರಂ ತ್ವಯಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಣೇ
 ಸರ್ವಾತ್ಮನಿ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತೇ ಚ ವಸ್ತುತಃ .. 26..
 ವೇದಾನ್ ಯುಗಾಂತೇ ತಮಸಾ ತಿರಸ್ಕೃತಾನ್
 ರಸಾತಲಾದ್ಯೋ ನೃತುರಂಗವಿಗ್ರಹಃ .
 ಪ್ರತ್ಯಾದದೇ ವೈ ಕವಯೇಽಭಿಯಾಚತೇ
 ತಸ್ಮೈ ನಮಸ್ತೇ ವಿತಥೇಹಿತಾಯ ತೇ .. 27..
 ಏವಂ ಸ್ತುವಂತಿ ದೇವೇಶಂ ಹಯಶೀರ್ಷಂ ಹರಿಂ ಚ ತೇ .
 ಭದ್ರಶ್ರವಸನಾಮಾನೋ ವರ್ಣಯಂತಿ ಚ ತದ್ಗುಣಾನ್ .. 28..
 ಏಷಾಂ ಚರಿತಮೇತದ್ಧಿ ಯಃ ಪಠೇಚ್ಛಾವಯೇಚ್ಛ ಯಃ .

ಪಾಪಕಂಚುಕಮುತ್ಸೃಜ್ಯ ದೇವೀಲೋಕಂ ವ್ರಜೇಚ್ಚ ನಃ .. 29..

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಗೋವೀಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ
ಭುವನಕೋಶವರ್ಣನೇ ಇಲಾವೃತಭದ್ರಾಶ್ವವರ್ಷವರ್ಣನಂ ನಾಮಾಷ್ಟಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ

.. 8.8..

8.9 ನವಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ಭುವನಕೋಶವರ್ಣನೇ
ಹರಿವರ್ಷಕೇತುಮಾಲರಮ್ಯಕವರ್ಷವರ್ಣನಂ .

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .

ಹರಿವರ್ಷೇ ಚ ಭಗವಾನ್ನ್ಯಹರಿಃ ಪಾಪನಾಶನಃ .

ವರ್ತತೇ ಯೋಗಯುಕ್ತಾತ್ಮಾ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಕಾರಕಃ .. 1..

ತಸ್ಯ ತದ್ಧಯಿತಂ ರೂಪಂ ಮಹಾಭಾಗವತೋಽಸುರಃ .

ಪಶ್ಯನ್ನಕ್ತಿಸಮಾಯುಕ್ತಃ ಸ್ತೌತಿ ತದ್ಗುಣತತ್ತ್ವವಿತ್ .. 2..

ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಉವಾಚ .

ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ನರಸಿಂಹಾಯ ನಮಸ್ತೇಜಸ್ತೇಜಸೇ

ಆವಿರಾವಿರ್ಭವ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರ ಕರ್ಮಾಶಯಾನ್ ರಂಧಯ ರಂಧಯ

ತಮೋ ಗ್ರಸ ಗ್ರಸ ಓಂ ಸ್ವಾಹಾ . ಅಭಯಂ ಮಮಾತ್ಮನಿ

ಭೂಯಿಷ್ಯಾಃ .. ಓಂ ಕ್ಷೌಂ ..

ಸ್ವಸ್ತಸ್ತು ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಖಲಃ ಪ್ರಸೀದತಾಂ

ಧ್ಯಾಯಂತು ಭೂತಾನಿ ಶಿವಂ ಮಿಥೋ ಧಿಯಾ .

ಮನಶ್ಚ ಭದ್ರಂ ಭಜತಾದಧೋಕ್ಷಜೇ

ಆವೇಶ್ಯತಾಂ ನೋ ಮತಿರಪ್ಯಹೈತುಕೇ .. 3..

ಮಾಗಾರದಾರಾತ್ಮಜವಿತ್ತಬಂಧುಷು

ಸಂಗೋ ಯದಿ ಸ್ಯಾದ್ಭಗವತ್ಪ್ರಿಯೇಷು ನಃ .

ಯಃ ಪ್ರಾಣವೃತ್ಯಾ ಪರಿತುಷ್ಟ ಆತ್ಮವಾನ್

ಸಿದ್ಧ್ಯತ್ಯದೂರಾನ್ ತಥೇಂದ್ರಿಯಪ್ರಿಯಃ .. 4..

ಯತ್ಸಂಗಲಬ್ಧಂ ನಿಜವೀರ್ಯವೈಭವಂ

ತೀರ್ಥಂ ಮುಹುಃ ಸಂಸ್ಪೃಶತಾಂ ಹಿ ಮಾನಸಂ .

ಹರತ್ಯಜೋಽನ್ತಃ ಶ್ರುತಿಭಿರ್ಗತೋಽಭ್ಜಜಂ

ಕೋ ವೈ ನ ಸೇವೇತ ಮುಕುಂದವಿಕ್ರಮಂ .. 5..

ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಭಕ್ತಿರ್ಭಗವತ್ಯಕಿಂಚನಾ

ಸರ್ವೈರ್ಗುಣೈಸ್ತತ್ರ ಸಮಾಸತೇ ಸುರಾಃ .

ಹರಾವಭಕ್ತಸ್ಯ ಕುತೋ ಮಹದ್ಗುಣಾ
ಮನೋರಥೇನಾಸತಿ ಧಾವತೋ ಬಹಿಃ .. 6..
ಹರಿಹಿ ಸಾಕ್ಷಾದ್ಭಗವಾಂಭರೀರಿಣಾ-
ಮಾತ್ಮಾ ರುಷಾಣಾಮಿವ ತೋಯಮೀಪ್ಸಿತಂ .
ಹಿತ್ವಾ ಮಹಾಂಸ್ತಂ ಯದಿ ಸಜ್ಜತೇ ಗೃಹೇ
ತದಾ ಮಹತ್ತ್ವಂ ವಯಸಾ ದಂಪತೀನಾಂ .. 7..
ತಸ್ಮಾದ್ರಜೋರಾಗವಿಷಾದಮನ್ಯು-
ಮಾನಸ್ತ್ಯಹಾಭಯದೈನ್ಯಾಧಿಮೂಲಂ .
ಹಿತ್ವಾ ಗೃಹಂ ಸಂಸೃತಿಚಕ್ರವಾಲಂ
ನೃಸಿಂಹಪಾದಂ ಭಜತಾಂ ಕುತೋ ಭಯಂ .. 8..
ಏವಂ ದೈತ್ಯಪತಿಃ ಸೋಽಪಿ ಭಕ್ತ್ಯಾನುದಿನಮೀಡತೇ .
ನೃಹರಿಂ ಪಾಪಮಾತಂಗಹರಿಂ ಹೃತ್ಪದ್ಮವಾಸಿನಂ .. 9..
ಕೇತುಮಾಲೇ ಚ ವರ್ಷೇ ಹಿ ಭಗವಾನ್ಸ್ತು ರೂಪದೃಕ್ .
ಆಸ್ತೇ ತದ್ವರ್ಷನಾಧಾನಾಂ ಪೂಜನೀಯಶ್ಚ ಸರ್ವದಾ .. 10..
ಏತೇನೋಪಾಸತೇ ಸ್ತೋತ್ರಜಾಲೇನ ಚ ರಮಾಬ್ಧಿಜಾ .
ತದ್ವರ್ಷನಾಥಾ ಸತತಂ ಮಹತಾಂ ಮಾನದಾಯಿಕಾ .. 11..
ರಮೋವಾಚ .
ಓಂ ಹ್ರಾಂ ಹ್ರೀಂ ಹ್ರೂಂ ಸ್ಮ ನಮೋ ಭಗವತೇ
ಹೃಷೀಕೇಶಾಯ ಸರ್ವಗುಣವಿಶೇಷೈರ್ವಿಲಕ್ಷಿತಾತ್ಮನೇ
ಆಕೂತೀನಾಂ ಚಿತ್ತೀನಾಂ ಚೇತಸಾಂ ವಿಶೇಷಾಣಾಂ ಚಾಧಿಪತಯೇ
ಷೋಡಶಕಲಾಯ ಛಂದೋಮಯಾಯಾನ್ನಮಯಾಯಾಮೃತಮಯಾಯ
ಸರ್ವಮಯಾಯ ಮಹಸೇ ಓಜಸೇ ಬಲಾಯ ಕಾಂತಾಯ
ಕಾಮಾಯ ನಮಸ್ತೇ ಉಭಯತ್ರ ಭೂಯಾತ್ .
ಸ್ತ್ರಿಯೋ ವ್ರತೈಸ್ತ್ವಾಂ ಹೃಷೀಕೇಶ್ವರಂ ಸ್ವತೋ
ಹ್ಯಾರಾಧ್ಯ ಲೋಕೇ ಪತಿಮಾಶಾಸತೇಽನ್ಯಂ .
ತಾಸಾಂ ನ ತೇ ವೈ ಪರಿಪಾಂತ್ಯಪತ್ಯಂ
ಪ್ರಿಯಂ ಧನಾಯೂಂಷಿ ಯತೋಽಸ್ವತಂತ್ರಾಃ .. 12..
ಸ ವೈ ಪತಿಃ ಸ್ಯಾದಕುತೋಭಯಃ ಸ್ವತಃ
ಸಮಂತತಃ ಪಾತಿ ಭಯಾತುರಂ ಜನಂ .
ಸ ಏಕ ಏವೇತರಥಾ ಮಿಥೋ ಭಯಂ
ನೈವಾತ್ಮಲಾಭಾದಧಿಮನ್ಯತೇ ಪರಂ .. 13..
ಯಾ ತಸ್ಯ ತೇ ಪಾದಸರೋರುಹಾರ್ಹಣಂ

ನ ಕಾಮಯೇತ್ಸಾಖಿಲಕಾಮಲಂಪಟಾ .
 ತದೇವ ರಾಸೀಪ್ಸಿತಮೀಪ್ಸಿತೋಽರ್ಚಿತೋ
 ಯದ್ಭಗ್ನಯಾಂಚಾ ಭಗವನ್ ಪ್ರತಪ್ಯತೇ .. 14..
 ಮತ್ಪ್ರಾಪ್ತಯೇಽಜೇಶಸುರಾಸುರಾದಯ-
 ಸ್ತಪ್ಯಂತ ಉಗ್ರಂ ತಪ ಐಂದ್ರಿಯೇ ಧಿಯಃ .
 ಋತೇ ಭವತ್ಪಾದಪರಾಯಣಾನ್ಮ ಮಾಂ
 ವಿದಂತ್ಯಹಂ ತ್ವದ್ಧೃದಯಾ ಯತೋಽಜಿತ .. 15..
 ಸ ತ್ವಂ ಮಮಾಪ್ಯಚ್ಯುತ ಶೀರ್ಷ್ಣಿ ವಂದಿತಂ
 ಕರಾಂಬುಜಂ ಯತ್ತ್ವ ದಧಾಯಿ ಸಾತ್ವತಾಂ .
 ಬಿಭರ್ಷಿ ಮಾಂ ಲಕ್ಷ್ಯ ವರೇಣ್ಯ ಮಾಯಯಾ
 ಕ ಈಶ್ವರಸ್ಯೇಹಿತಮೂಹಿತುಂ ವಿಭುಃ .. 16..
 ಏವಂ ಕಾಮಂ ಸ್ತುವಂತ್ಯೇವ ಲೋಕಬಂಧುಸ್ವರೂಪಿಣಂ .
 ಪ್ರಜಾಪತಿಮುಖಾ ವರ್ಷನಾಥಾಃ ಕಾಮಸ್ಯ ಸಿದ್ಧಯೇ .. 17..
 ರಮ್ಯಕೇ ನಾಮವರ್ಷೇ ಚ ಮೂರ್ತಿಂ ಭಗವತಃ ಪರಾಂ .
 ಮಾತ್ಸ್ಯಾಂ ದೇವಾಸುರೈರ್ವಂದ್ಯಾಂ ಮನುಃ ಸ್ತೌತಿ ನಿರಂತರಂ .. 18..
 ಮನುರುವಾಚ .
 ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ಮುಖ್ಯತಮಾಯ ನಮಃ ಸತ್ತ್ವಾಯ
 ಪ್ರಾಣಾಯೌಜಸೇ ಬಲಾಯ ಮಹಾಮತ್ಸ್ಯಾಯ ನಮಃ .
 ಅಂತರ್ಬಹಿಶ್ಚಾಖಿಲಲೋಕಪಾಲಕೈ-
 ರದೃಷ್ಟರೂಪೋ ವಿಚರಸ್ಯುರುಸ್ವನಃ .
 ಸ ಈಶ್ವರಸ್ತ್ವಂ ಯ ಇದಂ ವಶೇ ನಯ-
 ನ್ನಾಮ್ನಾ ಯಥಾ ದಾರುಮಯೀಂ ನರಃ ಸ್ತ್ರಿಯಂ .. 19..
 ಯಂ ಲೋಕಪಾಲಾಃ ಕಿಲ ಮತ್ಸರಜ್ವರಾ
 ಹಿತ್ವಾ ಯತಂತೋಽಪಿ ಪೃಥಕ್ ಸಮೇತ್ಯ ಚ .
 ಪಾತುಂ ನ ಶೇಕುರ್ದ್ವಿಪದಶ್ಚತುಷ್ಪದಃ
 ಸರೀಸೃಪಂ ಸ್ಥಾಣು ಯದತ್ರ ದೃಶ್ಯತೇ .. 20..
 ಭವಾನ್ ಯುಗಾಂತಾರ್ಣವ ಊರ್ಮಿಮಾಲಿನಿ
 ಕ್ಷೋಣೇಮಿಮಾಮೋಷಧಿವೀರುಧಾಂ ನಿಧಿಂ .
 ಮಯಾ ಸಹೋರುಕ್ರಮ ತೇಽಜ ಓಜಸಾ
 ತಸ್ಮೈ ಜಗತ್ಪ್ರಾಣಗಣಾತ್ಮನೇ ನಮಃ .. 21..
 ಏವಂ ಸ್ತೌತಿ ಚ ದೇವೇಶಂ ಮನುಃ ಪಾರ್ಥಿವಸತ್ತಮಃ .

ಮತ್ಸ್ಯಾವತಾರಂ ದೇವೇಶಂ ಸಂಶಯಚ್ಛೇದಕಾರಣಂ .. 22..

ಧ್ಯಾನಯೋಗೇನ ದೇವಸ್ಯ ನಿರ್ಧೂತಾಶೇಷಕಲ್ಮಷಃ .

ಆಸ್ತೇ ಪರಿಚರನ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ಮಹಾಭಾಗವತೋತ್ತಮಃ .. 23..

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ವೇದೀವೀಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ

ಭುವನಕೋಶವರ್ಣನೇ ಹರಿವರ್ಷಕೇತುಮಾಲರಮ್ಯಕವರ್ಷವರ್ಣನಂ ನಾಮ
ನವಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ .. 8.9..

8.10 ದಶಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ಭುವನಕೋಶವರ್ಣನೇ
ಹಿರಣ್ಮಯಕಿಂಪುರುಷವರ್ಷವರ್ಣನಂ .

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .

ಹಿರಣ್ಮಯೇ ನಾಮ ವರ್ಷೇ ಭಗವಾನ್ಕೂರ್ಮರೂಪದೃಕ್ .

ಆಸ್ತೇ ಯೋಗಪತಿಃ ಸೋಽಯಮರ್ಯಮ್ಣಾ ಪೂಜ್ಯ ಈಡ್ಯತೇ .. 1..

ಅರ್ಯಮೋವಾಚ .

ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ಅಕೂಪಾರಾಯ ಸರ್ವಸತ್ತ್ವಗುಣ-

ವಿಶೇಷಣಾಯ ನೋಪಲಕ್ಷಿತಸ್ಥಾನಾಯ ನಮೋ ವರ್ಷ್ಮಣೇ

ನಮೋ ಭೂಮ್ನೇ ನಮೋಽವಸ್ಥಾನಾಯ ನಮಸ್ತೇ .

ಯದ್ರೂಪಮೇತನ್ನಿಜಮಾಯಯಾರ್ಪಿತ-

ಮರ್ಥಸ್ವರೂಪಂ ಬಹುರೂಪರೂಪಿತಂ .

ಸಂಖ್ಯಾ ನ ಯಸ್ಯಾಸ್ತ್ಯಯಥೋಪಲಂಭನಾ-

ತ್ತಸ್ಮೈ ನಮಸ್ತೇಽವ್ಯಪದೇಶರೂಪಿಣೇ .. 2..

ಜರಾಯುಜಂ ಸ್ವೇದಜಮಂಡಜೋದ್ಭಿದಂ

ಚರಾಚರಂ ದೇವರ್ಷಿಪಿತೃಭೂತಮೈಂದ್ರಿಯಂ .

ದ್ಯೌಃ ಖಂ ಕ್ಷಿತಿಃ ಶೈಲಸರಿತ್ಸಮುದ್ರಂ

ದ್ವೀಪಗ್ರಹಕ್ಷೇತ್ಯಭಿಧೇಯ ಏಕಃ .. 3..

ಯಸ್ಮಿನ್ನಸಂಖ್ಯೇಯವಿಶೇಷನಾಮ-

ರೂಪಾಕೃತೌ ಕವಿಭಿಃ ಕಲ್ಪಿತೇಯಂ .

ಸಂಖ್ಯಾ ಯಯಾ ತತ್ತ್ವದೃಶಾಪನೀಯತೇ

ತಸ್ಮೈ ನಮಃ ಸಾಂಖ್ಯನಿದರ್ಶನಾಯ ತೇ .. 4..

ಏವಂ ಸ್ತುವತಿ ದೇವೇಶಮರ್ಯಮಾ ಸಹ ವರ್ಷಪೈಃ .

ಗೀಯತೇ ಚಾಪಿ ಭಜತೇ ಸರ್ವಭೂತಭವಂ ಪ್ರಭುಂ .. 5..

ತಥೋತ್ತರೇಷು ಕುರುಷು ಭಗವಾನ್ಯಜ್ಞಪೂರುಷಃ .

ಆದಿವಾರಾಹರೂಪೋಽಸೌ ಧರಣ್ಯಾ ಪೂಜ್ಯತೇ ಸದಾ .. 6..

ಸಂಪೂಜ್ಯ ವಿಧಿವದ್ದೇವಂ ತದ್ಭಕ್ತ್ಯಾದ್ರಾದ್ರ್ಯಹೃತ್ಯಜಾ .

ಭೂಮಿಃ ಸ್ತೌತಿ ಹರಿಂ ಯಜ್ಞವಾರಾಹಂ ದೈತ್ಯಮರ್ದನಂ .. 7..

ಭೂರುವಾಚ .

ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ಮಂತ್ರತತ್ತ್ವ ಲಿಂಗಾಯ ಯಜ್ಞಕೃತವೇ

ಮಹಾಧ್ವರಾವಯವಾಯ ಮಹಾವರಾಹಾಯ ನಮಃ ಕರ್ಮಶುಕ್ಲಾಯ

ತ್ರಿಯುಗಾಯ ನಮಸ್ತೇ .. 8..

ಯಸ್ಯ ಸ್ವರೂಪಂ ಕವಯೋ ವಿಪಶ್ಚಿತೋ

ಗುಣೇಷು ದಾರುಷ್ಟಿವ ಜಾತವೇದಸಂ .

ಮಥ್ನಂತಿ ಮಥ್ನಾ ಮನಸಾ ದಿದೃಕ್ಷವೋ

ಗೂಢಂ ಕ್ರಿಯಾರ್ಥೈರ್ನಮ ಈರಿತಾತ್ಮನೇ .. 9..

ದ್ರವ್ಯಕ್ರಿಯಾಹೇತ್ವಯನೇಶಕರ್ತೃಭಿ-

ರ್ಮಾಯಾಗುಣೈರ್ವಸ್ತುಭಿರೀಕ್ಷಿತಾತ್ಮನೇ .

ಅನ್ವೀಕ್ಷಯಾಂಗಾತಿಶಯಾತ್ಮಬುದ್ಧಿಭಿ-

ರ್ನಿರಸ್ತಮಾಯಾಕೃತಯೇ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ .. 10..

ಕರೋತಿ ವಿಶ್ವಸ್ಥಿಸಂಯಮೋದಯಂ

ಯಸ್ಯೇಪ್ಸಿತಂ ನೇಪ್ಸಿತುಮೀಕ್ಷಿತುರ್ಗುಣೈಃ .

ಮಾಯಾ ಯಥಾಽಯೋ ಭ್ರಮತೇ ತದಾಶ್ರಯಂ

ಗ್ರಾವ್ಣೋ ನಮಸ್ತೇ ಗುಣಕರ್ಮಸಾಕ್ಷಿಣೇ .. 11..

ಪ್ರಮಥ್ಯ ದೈತ್ಯಂ ಪ್ರತಿವಾರಣಂ ಮೃಧೇ

ಯೋ ಮಾಂ ರಸಾಯಾ ಜಗದಾದಿಸೂಕರಃ .

ಕೃತ್ವಾಗ್ರದಂಷ್ಟಂ ನಿರಗಾದುದನ್ವತಃ

ಕ್ರೀಡನ್ನಿವೇಭಃ ಪ್ರಣತಾಸ್ಮಿ ತಂ ವಿಭುಂ .. 12..

ಕಿಂಪುರುಷೇ ವರ್ಷೇಽಸ್ಮಿನ್ಭಗವಂತಂ ದಾಶರಥಿಂ ಚ ಸರ್ವೇಶಂ .

ಸೀತಾರಾಮಂ ದೇವಂ ಶ್ರೀಹನುಮಾನಾದಿಪೂರುಷಂ ಸ್ತೌತಿ .. 13..

ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ಉತ್ತಮಶ್ಲೋಕಾಯ ನಮ ಇತಿ .

ಆರ್ಯಲಕ್ಷಣಶೀಲವ್ರತಾಯ ನಮ ಉಪಶಿಕ್ಷಿತಾತ್ಮನೇ

ಉಪಾಸಿತಲೋಕಾಯ ನಮಃ . ಸಾಧುವಾದನಿಕಷಣಾಯ ನಮೋ

ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದೇವಾಯ ಮಹಾಪುರುಷಾಯ ಮಹಾಭಾಗಾಯ ನಮ ಇತಿ .

ಯತ್ತದ್ವಿಶುದ್ಧಾನುಭವಾತ್ಮಮೇಕಂ

ಸ್ವತೇಜಸಾ ಧ್ವಸ್ತಗುಣವ್ಯವಸ್ಥಂ .

ಪ್ರತ್ಯಕ್ ಪ್ರಶಾಂತಂ ಸುಧಿಯೋಪಲಂಭನಂ

ಹೃನಾಮರೂಪಂ ನಿರಹಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ .. 14..

ಮರ್ತ್ಯಾವತಾರಸ್ತ್ವಿಹ ಮರ್ತ್ಯಶಿಕ್ಷಣಂ

ರಕ್ಷೋವಧಾಯೈವ ನ ಕೇವಲಂ ವಿಭೋ .

ಕುತೋಽನ್ಯಥಾ ಸ್ಯಾದ್ಽಽರಮತಃ ಸ್ವ ಆತ್ಮನಃ

ಸೀತಾಕೃತಾನಿ ವ್ಯಸನಾನೀಶ್ವರಸ್ಯ .. 15..

ನ ವೈ ಸ ಆತ್ಮಾಽಽತ್ಮವತಾಂ ಸುಹೃತ್ತಮಃ

ಸಕ್ತಸ್ತ್ರೀಲೋಕ್ಯಾಂ ಭಗವಾನ್ವಾಸುದೇವಃ .

ನ ಸ್ತ್ರೀಕೃತಂ ಕಶ್ಚಲಮಶ್ನುವೀತ

ನ ಲಕ್ಷಣಂ ಚಾಪಿ ವಿಹಾತುಮರ್ಹತಿ .. 16..

ನ ಜನ್ಮ ನೂನಂ ಮಹತೋ ನ ಸೌಭಗಂ

ನ ವಾಜ್ ನ ಬುದ್ಧಿರ್ನಾಕೃತಿಸ್ತೋಷಹೇತುಃ .

ತೈರ್ಯದ್ವಿಸೃಷ್ಟಾನಪಿ ನೋ ವನೌಕಸ-

ಶ್ಚಕಾರ ಸಖ್ಯೇ ಬತ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಗ್ರಜಃ .. 17..

ಸುರೋಽಸುರೋ ವಾಪ್ಯಥವಾ ನರೋಽನರಃ

ಸರ್ವಾತ್ಮನಾ ಯಃ ಸುಕೃತಜ್ಞಮುತ್ತಮಂ .

ಭಜೇತ ರಾಮಂ ಮನುಜಾಕೃತಿಂ ಹರಿಂ

ಯ ಉತ್ತರಾನನಯತೋಽಸಲಾನ್ ದಿವಂ .. 18..

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .

ಏವಂ ಕಿಂಪುರುಷೇ ವರ್ಷೇ ಸತ್ಯಸಂಧಂ ದೃಢವ್ರತಂ .

ರಾಮಂ ರಾಜೀವಪತ್ರಾಕ್ಷಂ ಹನುಮಾನ್ ವಾನರೋತ್ತಮಃ .. 19..

ಸ್ತೌತಿ ಗಾಯತಿ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಚ ಸಂಪೂಜಯತಿ ಸರ್ವಶಃ .

ಯ ಏತಚ್ಚೈ ಣುಯಾಚ್ಚೈತ್ರಂ ರಾಮಚಂದ್ರಕಥಾನಕಂ .

ಸರ್ವಪಾಪವಿಶುದ್ಧಾತ್ಮಾ ಯಾತಿ ರಾಮಸಲೋಕತಾಂ .. 20..

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ವೇದವಿಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ

ಭುವನಕೋಶವರ್ಣನೇ ಹಿರಣ್ಮಯಕಿಂಪುರುಷವರ್ಷವರ್ಣನಂ ನಾಮ

ದಶಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ .. 8.10..

8.11 ಏಕಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ಭುವನಕೋಶವರ್ಣನೇ

ಭಾರತವರ್ಷವರ್ಣನಂ .

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .

ಭಾರತಾಖ್ಯೇ ಚ ವರ್ಷೇಽಸ್ಮಿನ್ನಹಮಾದಿಜಪೂರುಷಃ .

ತಿಷ್ಠಾಮಿ ಭವತಾ ಚೈವ ಸ್ತವನಂ ಕ್ರಿಯತೇನಿಶಂ .. 1..

ನಾರದ ಉವಾಚ .

ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ಉಪಶಮಶೀಲಾಯೋಪರತಾನಾತ್ಮ್ಯಯ
ನಮೋಽಕಿಂಚನವಿತ್ತಾಯ ಋಷಿಋಷಭಾಯ ನರನಾರಾಯಣಾಯ
ಪರಮಹಂಸಪರಮಗುರವೇ ಆತ್ಮಾರಾಮಾಧಿಪತಯೇ ನಮೋ ನಮ ಇತಿ .

ಕರ್ತಾಸ್ಯ ಸರ್ಗಾದಿಷು ಯೋ ನ ಬಧ್ಯತೇ

ನ ಹನ್ಯತೇ ದೇಹಗತೋಽಪಿ ದೈಹಿಕೈಃ .

ದ್ರಷ್ಟುರ್ನ ದೃಶ್ಯಸ್ಯ ಗುಣೈರ್ವಿದೂಷ್ಯತೇ

ತಸ್ಮೈ ನಮೋಽಸಕ್ತವಿಕ್ತನಾಕ್ಷಿಣೇ .. 2..

ಇದಂ ಹಿ ಯೋಗೇಶ್ವರಯೋಗನೈಪುಣಂ

ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭೋ ಭಗವಾಂಜಗಾದ ಯತ್ .

ಯದಂತಕಾಲೇ ತ್ವಯಿ ನಿರ್ಗುಣೇ ಮನೋ

ಭಕ್ತ್ಯಾ ದಧೀತೋಜ್ಜಿತದುಷ್ಕಲೇವರಃ .. 3..

ಯದೈಹಿಕಾಮುಷ್ಠಿಕಾಮಲಂಪಟಃ

ಸುತೇಷು ದಾರೇಷು ಧನೇಷು ಚಿಂತಯನ್ .

ಶಂಕೇತ ವಿದ್ವಾನ್ ಕುಕಲೇವರಾತ್ಯಯಾ-

ದ್ಯಸ್ತಸ್ಯ ಯತ್ನಃ ಶ್ರಮ ಏವ ಕೇವಲಂ .. 4..

ತನ್ನಃ ಪ್ರಭೋ ತ್ವಂ ಕುಕಲೇವರಾರ್ಪಿತಾಂ

ತ್ವಂ ಮಾಯಯಾಹಂ ಮಮತಾಮಧೋಕ್ಷಜ .

ಭಿಂದ್ಯಾಮ ಯೇನಾಶು ವಯಂ ಸುದುರ್ಭಿದಾಂ

ವಿಧೇಹಿ ಯೋಗಂ ತ್ವಯಿ ನಃ ಸ್ವಭಾವಜಂ .. 5..

ಏವಂ ಸ್ತೌತಿ ಸದಾ ದೇವಂ ನಾರಾಯಣಮನಾಮಯಂ .

ನಾರದೋ ಮುನಿಶಾರ್ದೂಲಃ ಪ್ರಜ್ಞಾತಾಖಿಲಸಾರಧೃಕ್ .. 6..

ಅಸ್ಮಿನ್ ವೈ ಭಾರತೇ ವರ್ಷೇ ಸರಿಚ್ಛೈಲಾಸ್ತು ಸಂತಿ ಹಿ .

ತಾನ್ಪವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ದೇವರ್ಷೇ ಶೃಣುಷ್ವೈಕಾಗ್ರಮಾನಸಃ .. 7..

ಮಲಯೋ ಮಂಗಲಪ್ರಸ್ಥೋ ಮೈನಾಕಶ್ಚ ತ್ರಿಕೂಟಕಃ .

ಋಷಭಃ ಕೂಟಕಃ ಕೋಲ್ಲಃ ಸಹ್ಯೋ ದೇವಗಿರಿಸ್ತಥಾ .. 8..

ಋಷ್ಯಮೂಕಶ್ಚ ಶ್ರೀಶೈಲೋ ವ್ಯಂಕಟಾದ್ರಿರ್ಮಹೇಂದ್ರಕಃ .

ವಾರಿಧಾರಶ್ಚ ವಿಂಧ್ಯಶ್ಚ ಮುಕ್ತಿಮಾನ್ಯಕ್ಷಪರ್ವತಃ .. 9..

ಪಾರಿಯಾತ್ರಸ್ತಥಾ ದ್ರೋಣಶ್ಚಿತ್ರಕೂಟಗಿರಿಸ್ತಥಾ .

ಗೋವರ್ಧನೋ ರೈವತಕಃ ಕಕುಭೋ ನೀಲಪರ್ವತಃ .. 10..

ಗೌರಮುಖಶ್ಚೇಂದ್ರಕೀಲೋ ಗಿರಿಃ ಕಾಮಗಿರಿಸ್ತಥಾ .

ಏತೇ ಚಾನ್ಯೇಽಪ್ಯಸಂಖ್ಯಾತಾ ಗಿರಯೋ ಬಹುಪುಣ್ಯದಾಃ .. 11..
 ಏತದುತ್ಪನ್ನಸರಿತಃ ಶತಶೋಽಥ ಸಹಸ್ರಶಃ .
 ಪಾನಾವಗಾಹನಸ್ನಾನದರ್ಶನೋತ್ಕೀರ್ತನೈರಪಿ .. 12..
 ನಾಶಯಂತಿ ಚ ಪಾಪಾನಿ ತ್ರಿವಿಧಾನಿ ಶರೀರಿಣಾಂ .
 ತಾಮ್ರಪರ್ಣೀ ಚಂದ್ರವಶಾ ಕೃತಮಾಲಾ ವಟೋದಕಾ .. 13..
 ವೈಹಾಯಸೀ ಚ ಕಾವೇರೀ ವೇಣಾ ಚೈವ ಪಯಸ್ವಿನೀ .
 ತುಂಗಭದ್ರಾ ಕೃಷ್ಣವೇಣಾ ಶರ್ಕರಾವರ್ತಕಾ ತಥಾ .. 14..
 ಗೋದಾವರೀ ಭೀಮರಥೀ ನಿರ್ವಿಂಧ್ಯಾ ಚ ಪಯೋಷ್ಣಿಕಾ .
 ತಾಪೀ ರೇವಾ ಚ ಸುರಸಾ ನರ್ಮದಾ ಚ ಸರಸ್ವತೀ .. 15..
 ಚರ್ಮಣ್ಯತೀ ಚ ಸಿಂಧುಶ್ಚ ಅಂಧಶೋಣೌ ಮಹಾನದೌ .
 ಋಷಿಕುಲ್ಯಾ ತ್ರಿಸಾಮಾ ಚ ವೇದಸ್ಮೃತಿರ್ಮಹಾನದೀ .. 16..
 ಕೌಶಿಕೀ ಯಮುನಾ ಚೈವ ಮಂದಾಕಿನೀ ದೃಷದ್ವತೀ .
 ಗೋಮತೀ ಸರಯೂ ರೋಧವತೀ ಸಪ್ತವತೀ ತಥಾ .. 17..
 ಸುಷೋಮಾ ಚ ಶತದ್ರುಶ್ಚ ಚಂದ್ರಭಾಗಾ ಮರುದ್ವೃಧಾ .
 ವಿತಸ್ತಾ ಚ ಅಸಿಕ್ನೀ ಚ ವಿಶ್ವಾ ಚೇತಿ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಾಃ .. 18..
 ಅಸ್ಮಿನ್ವರ್ಷೇ ಲಬ್ಧಜನ್ಮಪುರುಷೈಃ ಸ್ವಸ್ತಕರ್ಮಭಿಃ .
 ಶುಕ್ಲಲೋಹಿತಕೃಷ್ಣಾಖ್ಯೈರ್ದಿವ್ಯಮಾನುಷನಾರಕಾಃ .. 19..
 ಭವಂತಿ ವಿವಿಧಾ ಭೋಗಾಃ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಚ ನಿವಾಸಿನಾಂ .
 ಯಥಾ ವರ್ಣವಿಧಾನೇನಾಪವರ್ಗೋ ಭವತಿ ಸ್ಪುಟಂ .. 20..
 ಏತದೇವ ಚ ವರ್ಷಸ್ಯ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯಂ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿತಃ .
 ವದಂತಿ ಮುನಯೋ ವೇದವಾದಿನಃ ಸ್ವರ್ಗವಾಸಿನಃ .. 21..
 ಅಹೋ ಅಮೀಷಾಂ ಕಿಮಕಾರಿ ಶೋಭನಂ
 ಪ್ರಸನ್ನ ಏಷಾಂ ಸ್ವಿದುತ ಸ್ವಯಂ ಹರಿಃ .
 ಯೈರ್ಜನ್ಮ ಲಬ್ಧಂ ನೃಷು ಭಾರತಾಜಿರೇ
 ಮುಕುಂದಸೇವೌಪಯಿಕಂ ಸ್ಪೃಹಾ ಹಿ ನಃ .. 22..
 ಕಿಂ ದುಷ್ಕರೈರ್ನಃ ಕ್ರತುಭಿಸ್ತಪೋವ್ರತೈ-
 ದಾನಾದಿಭಿರ್ವಾ ದ್ಯುಜಯೇನ ಫಲ್ಗುನಾ .
 ನ ಯತ್ರ ನಾರಾಯಣಪದಪಂಕಜ-
 ಸ್ಮೃತಿಃ ಪ್ರಮುಷ್ಪಾತಿಶಯೇಂದ್ರಿಯೋತ್ಸವಾತ್ .. 23..
 ಕಲ್ಪಾಯುಷಾಂ ಸ್ಥಾನಜಯಾತ್ಪನರ್ಭವಾ-
 ತ್ಕ್ಷಣಾಯುಷಾಂ ಭಾರತಭೂಜಯೋ ವರಂ .

ಕ್ಷಣೇನ ಮರ್ತ್ಯೇನ ಕೃತಂ ಮನಸ್ವಿನಃ
 ಸಂನ್ಯಸ್ಯ ಸಂಯಾಂತ್ಯಭಯಂ ಪದಂ ಹರೇಃ .. 24..
 ನ ಯತ್ರ ವೈಕುಂಠಕಥಾಸುಧಾಪಗಾ
 ನ ಸಾಧವೋ ಭಾಗವತಾಸ್ತದಾಶ್ರಯಾಃ .
 ನ ಯತ್ರ ಯಜ್ಞೇಶಮಖಾ ಮಹೋತ್ಸವಾಃ
 ಸುರೇಶಲೋಕೋಽಪಿ ನ ವೈ ಸ ಸೇವ್ಯತಾಂ .. 25..
 ಪ್ರಾಪ್ತಾ ನೃಜಾತಿಂ ತ್ವಿಹ ಯೇ ಚ ಜಂತವೋ
 ಜ್ಞಾನಕ್ರಿಯಾದ್ರವ್ಯಕಲಾಪಸಂಭೃತಾಂ .
 ನ ವೈ ಯತೇರನ್ನ ಪುನರ್ಭವಾಯ ತೇ
 ಭೂಯೋ ವನೌಕಾ ಇವ ಯಾಂತಿ ಬಂಧನಂ .. 26..
 ಯೈಃ ಶ್ರದ್ಧಯಾ ಬರ್ಹಿಷಿ ಭಾಗಶೋ ಹವಿ-
 ನಿರುಪ್ತಮಿಷ್ಟಂ ವಿಧಿಮಂತ್ರವಸ್ತುತಃ .
 ಏಕಃ ಪೃಥಜ್ಞಾಮಭಿರಾಹುತೋ ಮುದಾ
 ಗೃಹ್ಣಾತಿ ಪೂರ್ಣಃ ಸ್ವಯಮಾಶಿಷಾಂ ಪ್ರಭುಃ .. 27..
 ಸತ್ಯಂ ದಿಶತ್ಯರ್ಥಿತಮರ್ಥಿತೋ ನೃಣಾಂ
 ನೈವಾರ್ಥದೋ ಯತ್ಪುನರರ್ಥಿತಾ ಯತಃ .
 ಸ್ವಯಂ ವಿಧತ್ತೇ ಭಜತಾಮನಿಚ್ಛತಾ-
 ಮಿಚ್ಛಾಪಿಧಾನಂ ನಿಜಪಾದಪಲ್ಲವಂ .. 28..
 (ಯದ್ಯತ್ರ ನಃ ಸ್ವರ್ಗಸುಖಾವಶೇಷಿತಂ
 ಸ್ವಿಷ್ಟಸ್ಯ ಪೂರ್ತಸ್ಯ ಕೃತಸ್ಯ ಶೋಭನಂ .
 ತೇನಾಬ್ಜನಾಭೇ ಸ್ಮೃತಿಮಜ್ಜನ್ಮ ನಃ ಸ್ಯಾ-
 ದ್ವರ್ಷೇ ಹರಿರ್ಭಜತಾಂ ಶಂ ತನೋತಿ ..)
 ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .
 ಏವಂ ಸ್ವರ್ಗಗತಾ ದೇವಾಃ ಸಿದ್ಧಾಶ್ಚ ಪರಮರ್ಷಯಃ .
 ಪ್ರವದಂತಿ ಚ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಭಾರತಸ್ಯ ಸುಶೋಭನಂ .. 29..
 ಜಂಬುದ್ವೀಪಸ್ಯ ಚಾಷ್ಟೈ ಹಿ ಉಪದ್ವೀಪಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ ಪರೇ .
 ಹಯಮಾರ್ಗಾನ್ವಿಶೋಧದ್ವಿಃ ಸಾಗರೈಃ ಪರಿಕಲ್ಪಿತಾಃ .. 30..
 ಸ್ವರ್ಣಪ್ರಸ್ಥಶ್ಚಂದ್ರಶುಕ್ರ ಆವರ್ತನರಮಾಣಕೌ .
 ಮಂದರೋಪಾಖ್ಯಹರಿಣಃ ಪಾಂಚಜನ್ಯಸ್ತಥೈವ ಚ .. 31..
 ಸಿಂಹಲಶ್ಚೈವ ಲಂಕೇತಿ ಉಪದ್ವೀಪಾಷ್ಟಕಂ ಸ್ಮೃತಂ .
 ಜಂಬುದ್ವೀಪಸ್ಯ ಮಾನಂ ಹಿ ಕೀರ್ತಿತಂ ವಿಸ್ತರೇಣ ಚ .. 32..
 ಅತಃ ಪರಂ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಪ್ಲಕ್ಷಾದಿದ್ವೀಪಷಟ್ಕುಕಂ .. 33..

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ವೇದೀವೀಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ
ಭುವನಕೋಶವರ್ಣನೇ ಭಾರತವರ್ಷವರ್ಣನಂ ನಾಮೈಕಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ..

8.11..

8.12 ದ್ವಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ಭುವನಕೋಶವರ್ಣನೇ
ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪಕುಶದ್ವೀಪವರ್ಣನಂ .

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .

ಜಂಬುದ್ವೀಪೋ ಯಥಾ ಚಾಯಂ ಯತ್ರ ಮಾಣೇನ ಕೀರ್ತಿತಃ .

ತಾವತಾ ಸರ್ವತಃ ಕ್ಷಾರೋದಧಿನಾ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತಃ .. 1..

ಜಂಬ್ವಾಖ್ಯೇನ ಯಥಾ ಮೇರುಸ್ತಥಾ ಕ್ಷಾರೋದಕೇನ ಚ .

ಕ್ಷಾರೋದಧಿಸ್ತು ದ್ವಿಗುಣಃ ಪ್ಲಕ್ಷಾಖ್ಯೇನೋಪವೇಷ್ಟಿತಃ .. 2..

ಯಥೈವ ಪರಿಖಾ ಬಾಹ್ಯೋಪವನೇನ ಹಿ ವೇಷ್ಟ್ಯತೇ .

ಪ್ಲಕ್ಷಾಖ್ಯಶ್ಚ ಸ್ವಯಂ ಜಂಬುಪ್ರಮಾಣೋ ದ್ವೀಪರೂಪಧೃಕ್ .. 3..

ಹಿರಣ್ಮಯೋಽಗ್ನಿಸ್ತತ್ತ್ಯವ ತಿಷ್ಠತೀತಿ ವಿನಿಶ್ಚಯಃ .

ಪ್ರಿಯವ್ರತಾತ್ಮಜಸ್ತತ್ರ ಸಪ್ತಜಿಹ್ವ ಇತಿ ಸ್ಮೃತಃ .. 4..

ಅಗ್ನಿಸ್ತದಧಿಪಸ್ತಿ ಧೃಜಿಹ್ವಃ ಸ್ವಂ ದ್ವೀಪಮೇವ ಚ .

ವಿಭಜ್ಯ ಸಪ್ತವರ್ಷಾಣಿ ಸ್ವಪುತ್ರೇಭ್ಯೋ ದದೌ ವಿಭುಃ .. 5..

ಸ್ವಯಮಾತ್ಮವಿದಾಂ ಮಾನ್ಯಾಂ ಯೋಗಚರ್ಯಾಂ ಸಮಾಶ್ರಿತಃ .

ತೇನೈವ ಚಾತ್ಮಯೋಗೇನ ಭಗವಂತಮುಪಾಗತಃ .. 6..

ಶಿವಂ ಚ ಯವಸಂ ಭದ್ರಂ ಶಾಂತಂ ಕ್ಷೇಮಾಮೃತೇ ತಥಾ .

ಅಭಯಂ ಚೇತಿ ಸಪ್ತೈವ ತದ್ವರ್ಷಾಣಿ ಸದೇಕ್ಷತಾಂ .. 7..

ತೇಷು ಪ್ರೋಕ್ತಾ ನದೀಃ ಸಪ್ತ ಗಿರಯಃ ಸಪ್ತ ಚೈವ ಹಿ .

ಅರುಣಾ ನೃಮ್ಣಾಂಗಿರಸೀ ಸಾವಿತ್ರೀ ಸುಪ್ರಭಾತಿಕಾ .. 8..

ಋತಂಭರಾ ಸತ್ಯಂಭರಾ ಇತಿ ನದ್ಯಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಾಃ .

ಮಣಿಕೂಟೋ ವಜ್ರಕೂಟ ಇಂದ್ರನೇನಸ್ತಥೈವ ಚ .. 9..

ಜ್ಯೋತಿಷ್ಠಾನ್ವೈ ಸುಪರ್ಣಶ್ಚ ಹಿರಣ್ಯಪ್ಷೀವ ಏವ ಚ .

ಮೇಘಮಾಲ ಇತಿ ಖ್ಯಾತಾಃ ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪಸ್ಯ ಪರ್ವತಾಃ .. 10..

ನದೀನಾಂ ಜಲಮಾತ್ರೇಣ ದರ್ಶನಸ್ಪರ್ಶನಾದಿಭಿಃ .

ನಿರ್ಧೂತಾಶೇಷರಜಸೋ ನಿಸ್ತಮಸ್ಕಾಃ ಪ್ರಜಾಸ್ತಥಾ .. 11..

ಹಂಸಶ್ಚೈವ ಪತಂಗಶ್ಚ ಊರ್ಧ್ವಾಯನ ಇತೀವ ಚ .

ಸತ್ಯಾಂಗಸಂಜ್ಞಾಶ್ಚತ್ವಾರೋ ವರ್ಣಾಃ ಪ್ಲಕ್ಷಸ್ಯ ದ್ವೀಪಕೇ .. 12..

ಸಹಸ್ರಾಯುಪ್ರಮಾಣಾಶ್ಚ ವಿವಿಧೋಪಮದರ್ಶನಾಃ .
 ಸ್ವರ್ಗದ್ವಾರಂ ತ್ರಯೀವಿದ್ಯಾವಿಧಿನಾರ್ಕಂ ಯಜಂತಿ ತೇ .. 13..
 ಪ್ರತ್ಯಸ್ಯ ವಿಷ್ಣೋ ರೂಪಂ ಚ ಸತ್ಯತ್ಯಸ್ಯ ಚ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ .
 ಅಮೃತಸ್ಯ ಚ ಮೃತ್ಯೋಶ್ಚ ಸೂರ್ಯಮಾತ್ಮಾನಮೀಮಹಿ .. 14..
 ಪ್ಲಕ್ಷಾದಿಷು ಚ ಸರ್ವೇಷು ಪಂಚದ್ವೀಪೇಷು ನಾರದ .
 ಆಯುರಿಂದ್ರಿಯಮೋಜಶ್ಚ ಬಲಂ ಬುದ್ಧಿಃ ಸಹೋಽಪಿ ಚ .. 15..
 ವಿಕ್ರಮಃ ಸರ್ವಲೋಕಾನಾಂ ಸಿದ್ಧಿರೌತ್ಪತ್ತಿಕೀ ಸದಾ .
 ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪಾತ್ಪರಂ ಚೇಕ್ಷುರಸೋದಃ ಸರಿತಾಂಪತಿಃ .. 16..
 ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪಂ ಸಮಗ್ರಂ ಚ ಪರಿವಾರ್ಯಾವತಿಷ್ಠತೇ .
 ಶಾಲ್ಮಲಾಖ್ಯಸ್ತತೋ ದ್ವೀಪಶ್ಚಾಸ್ಮಾದ್ ದ್ವಿಗುಣವಿಸ್ತರಃ .. 17..
 ಸಮಾನೇನ ಸುರೋದೇನ ಸಿಂಧುನಾ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತಃ .
 ಯತ್ರ ವೈ ಶಾಲ್ಮಲೀವೃಕ್ಷಃ ಪ್ಲಕ್ಷಾಯಾಮಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ .. 18..
 ಸ್ಥಾನಂ ತತ್ಪಕ್ಷಿರಾಜಸ್ಯ ಗರುಡಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ .
 ತಸ್ಯ ದ್ವೀಪಸ್ಯ ನಾಥೋ ಹಿ ಯಜ್ಞಬಾಹುಃ ಪ್ರಿಯವ್ರತಾತ್ .. 19..
 ಜಾತಃ ಸ ಏವ ಸಪ್ತಭ್ಯಃ ಸ್ವಪುತ್ರೇಭ್ಯೋ ದದೌ ಧರಾಂ .
 ತದ್ವರ್ಷಾಣಾಂ ಚ ನಾಮಾನಿ ಕಥಿತಾನಿ ನಿಬೋಧತ .. 20..
 ಸುರೋಚನಂ ಸೌಮನಸ್ಯಂ ರಮಣಂ ದೇವವರ್ಷಕಂ .
 ಪಾರಿಭದ್ರಂ ತಥಾ ಚಾಪ್ಯಾಯನಂ ವಿಜ್ಞಾತನಾಮಕಂ .. 21..
 ತೇಷು ವರ್ಷಾದ್ರಯಃ ಸಪ್ತ ಸಪ್ತೈವ ಸರಿತಃ ಸ್ಮೃತಾಃ .
 ಸರಸಃ ಶತಶೃಂಗಶ್ಚ ವಾಮದೇವಶ್ಚ ಕಂದಕಃ .. 22..
 ಕುಮುದಃ ಪುಷ್ಪವರ್ಷಶ್ಚ ಸಹಸ್ರಶ್ರುತಿರೇವ ಚ .
 ಏತೇ ಚ ಪರ್ವತಾಃ ಸಪ್ತ ನದೀನಾಮಾನಿ ಚೋಚ್ಯತೇ .. 23..
 ಅನುಮತಿಃ ಸಿನೀವಾಲೀ ಸರಸ್ವತೀ ಕುಹೂಸ್ತಥಾ .
 ರಜನೀ ಚೈವ ನಂದಾ ಚ ರಾಕೇತಿ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಾಃ .. 24..
 ತದ್ವರ್ಷಪುರುಷಾಃ ಸರ್ವೇ ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯಸಮಾಹ್ವಯಾಃ .
 ಶ್ರುತಧರೋ ವೀರ್ಯಧರೋ ವಸುಂಧರ ಇಷುಂಧರಃ .. 25..
 ಭಗವಂತಂ ವೇದಮಯಂ ಯಜಂತೇ ಸೋಮಮೀಶ್ವರಂ .
 ಸ್ವಗೋಭಿಃ ಪಿತೃದೇವೇಭ್ಯೋ ವಿಭಜನ್ಮೃಷ್ಟಶುಕ್ಲಯೋಃ .. 26..
 ಸರ್ವಾಸಾಂ ಚ ಪ್ರಜಾನಾಂ ಚ ರಾಜಾ ಸೋಮಃ ಪ್ರಸೀದತು .
 ಏವಂ ಸುರೋದಾದ್ ದ್ವಿಗುಣಃ ಸ್ವಮಾನೇನ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ .. 27..
 ಘೃತೋದೇನಾವೃತಃ ಸೋಽಯಂ ಕುಶದ್ವೀಪಃ ಪ್ರಕಾಶತೇ .
 ಯಸ್ಮಿನ್ನಾಸ್ತೇ ಕುಶಸ್ತಂಬೋ ದ್ವೀಪಾಖ್ಯಾಕಾರಣೋ ಜ್ವಲನ್ .. 28..

ಸ್ವಶಷ್ಟರೋಚಿಷಾ ಕಾಷ್ಠಾ ಭಾಸಯನ್ವರಿತಿಷ್ಠತೇ .
 ಹಿರಣ್ಯರೇತಾಸ್ತದ್ವಿ ಪಪತಿಃ ಪ್ರೈಯವ್ರತ ಸ್ವರಾಟ್ .. 29..
 ಸ್ವಪುತ್ರೇಭ್ಯಶ್ಚ ಸಪ್ತಭ್ಯಸ್ತದ್ವಿ ಪಂ ಸಪ್ತಧಾಭಜತ್ .
 ವಸುಶ್ಚ ವಸುದಾನಶ್ಚ ತಥಾ ದೃಢರುಚಿಃ ಪರಃ .. 30..
 ನಾಭಿಗುಪ್ತಸ್ತುತ್ಯವ್ರತೌ ವಿವಿಕ್ತನಾಮದೇವಕೌ .
 ತೇಷಾಂ ವರ್ಷೇಷು ಸಪೈವ ಸೀಮಾಗಿರಿವರಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ .. 31..
 ನದ್ಯಃ ಸಪೈವ ಸಂತೀಹ ತನ್ನಾಮಾನಿ ನಿಬೋಧತ .
 ಚಕ್ರಸ್ತಧಾ ಚತುಃಶೃಂಗಃ ಕಪಿಲಶ್ಚಿತ್ರಕೂಟಕಃ .. 32..
 ದೇವಾನೀಕಶ್ಚೋರ್ಧ್ವರೋಮಾ ದ್ರವಿಣಃ ಸಪ್ತ ಪರ್ವತಾಃ .
 ರಸಕುಲ್ಯಾ ಮಧುಕುಲ್ಯಾ ಮಿತ್ರವಿಂದಾ ತಥೈವ ಚ .. 33..
 ಶ್ರುತವಿಂದಾ ದೇವಗರ್ಭಾ ಘೃತಚ್ಯುನ್ಮಂದಮಾಲಿಕೇ .
 ಯತ್ಪಯೋಭಿಃ ಕುಶದ್ವೀಪವಾಸಿನಃ ಸರ್ವ ಏವ ತೇ .. 34..
 ಕುಶಲಃ ಕೋವಿದಶ್ಚೈವಾಪ್ಯಭಿಯುಕ್ತಸ್ತಥೈವ ಚ .
 ಕುಲಕಶ್ಚೇತಿ ಸಂಜ್ಞಾಭಿಶ್ಚತುರ್ವರ್ಣಾಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಾಃ .. 35..
 ಜಾತವೇದಸರೂಪಂ ತಂ ದೇವಂ ಕರ್ಮಜಕೌಶಲೈಃ .
 ಯಜಂತೇ ದೇವವರ್ಯಾಭಾಃ ಸರ್ವೇ ಸರ್ವವಿದೋ ಜನಾಃ .. 36..
 ಪರಸ್ಯಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಸಾಕ್ಷಾಜ್ಜಾತವೇದೋಽಸಿ ಹವ್ಯವಾಟ್ .
 ದೇವಾನಾಂ ಪುರುಷಾಂಗಾನಾಂ ಯಜ್ಞೇನ ಪುರುಷಂ ಯಜ .
 ಏವಂ ಯಜಂತೇ ಜ್ವಲನಂ ಸರ್ವೇ ದ್ವೀಪಾಧಿವಾಸಿನಃ .. 37..
 ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ವೇದವೀಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ
 ಭುವನಕೋಶವರ್ಣನೇ ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪಕುಶದ್ವೀಪವರ್ಣನಂ ನಾಮ ದ್ವಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ
 .. 8.12..

8.13 ತ್ರಯೋದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ಭುವನಕೋಶವರ್ಣನೇ
 ಕ್ರೌಂಚಶಾಕಪುಷ್ಕರದ್ವೀಪವರ್ಣನಂ .

ನಾರದ ಉವಾಚ .
 ಶಿಷ್ಯದ್ವೀಪಪ್ರಮಾಣಂ ಚ ವದ ಸರ್ವಾರ್ಥದರ್ಶನ .
 ಯೇನ ವಿಜ್ಞಾತಮಾತ್ರೇಣ ಪರಾನಂದಮಯೋ ಭವೇತ್ .. 1..
 ಶ್ರೀರಾನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .
 ಕುಶದ್ವೀಪಸ್ಯ ಪರಿತೋ ಘೃತೋದಾವರಣಂ ಮಹತ್ .
 ತತೋ ಬಹಿಃ ಕ್ರೌಂಚದ್ವೀಪೋ ದ್ವಿಗುಣಃ ಸ್ಯಾತ್ಸ್ಮ ಮಾನತಃ .. 2..

ಕ್ಷೀರೋದೇನಾವೃತೋ ಭಾತಿ ಯಸ್ಮಿನ್ಶೃಂಜಾದ್ರಿರಸ್ತಿ ಚ .
ನಾಮನಿರ್ವರ್ತಕಃ ಸೋಽಯಂ ದ್ವೀಪಸ್ಯ ಪರಿವರ್ತತೇ .. 3..
ಯೋಸೌ ಗುಹಸ್ಯ ಶಕ್ತ್ಯಾ ಚ ಭಿನ್ನಕುಕ್ಷಿಃ ಪುರಾಭವತ್ .
ಕ್ಷೀರೋದೇನಾಸಿಚ್ಯಮಾನೋ ವರುಣೇನ ಚ ರಕ್ಷಿತಃ .. 4..
ಘೃತಪೃಷ್ಠೋ ನಾಮ ಯಸ್ಯ ವಿಭಾತಿ ಕಿಲ ನಾಯಕಃ .
ಪ್ರಿಯವ್ರತಾತ್ಮಜಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸರ್ವಲೋಕನಮಸ್ಮೃತಃ .. 5..
ಸ್ವದ್ವೀಪಂ ತು ವಿಭಜ್ಯೈವ ಸಪ್ತಧಾ ಸ್ವಾತ್ಮಜಾಂದದೌ .
ಪುತ್ರನಾಮಸು ವರ್ಷೇಷು ವರ್ಷಪಾನ್ಸನ್ನಿವೇಶಯನ್ .. 6..
ಸ್ವಯಂ ಭಗವತಸ್ತಸ್ಯ ಶರಣಂ ಸಂಜಗಾಮ ಹ .
ಆಮೋ ಮಧುರುಹಶ್ಚೈವ ಮೇಘಪೃಷ್ಠಃ ಸುಧಾಮಕಃ .. 7..
ಭ್ರಾಜಿಷ್ಠೋ ಲೋಹಿತಾರಣಶ್ಚ ವನಸ್ಪತಿರಿತೀವ ಚ .
ನಗಾ ನದ್ಯಶ್ಚ ಸಪೈವ ವಿಖ್ಯಾತಾ ಭುವಿ ಸರ್ವತಃ .. 8..
ಶುಕ್ಲೋ ವೈ ವರ್ಧಮಾನಶ್ಚ ಭೋಜನಶ್ಲ್ವೇಪಬರ್ಹಣಃ .
ನಂದಶ್ಚ ನಂದನಃ ಸರ್ವತೋಭದ್ರ ಇತಿ ಕೀರ್ತಿತಾಃ .. 9..
ಅಭಯಾ ಅಮೃತೌಘಾ ಚಾರ್ಯಕಾ ತೀರ್ಥವತೀತಿ ಚ .
ವೃತ್ತಿರೂಪವತೀ ಶುಕ್ಲಾ ಪವಿತ್ರವತೀಕಾ ತಥಾ .. 10..
ಏತಾಸಾಮುದಕಂ ಪುಣ್ಯಂ ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯೇನ ಪೀಯತೇ .
ಪುರುಷಖುಷಭೌ ತದ್ವದ್ ದ್ರವಿಣಾಖ್ಯಶ್ಚ ದೇವಕಃ .. 11..
ಏತೇ ಚತುರ್ವರ್ಣಜಾತಾಃ ಪುರುಷಾ ನಿವಸಂತಿ ಹಿ .
ತತ್ರತ್ಯಾಃ ಪುರುಷಾ ಆಪೋಮಯಂ ದೇವಮಪಾಂ ಪತಿಂ .. 12..
ಪೂರ್ಣೇನಾಂಜಲಿನಾ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಯಜಂತೇ ವಿವಿಧಕ್ರಿಯಾಃ .
ಆಪಃ ಪುರುಷವೀರ್ಯಾಃ ಸ್ಥ ಪುನಂತೀರ್ಭೂರ್ಭುವಃ ಸ್ವರಃ .. 13..
ತಾ ನಃ ಪುನೀತಾಮೀವಘ್ನೀಃ ಸ್ಪೃಶತಾಮಾತ್ಮನಾ ಭುವಃ .
ಇತಿ ಮಂತ್ರಜಪಾಂತೇ ಚ ಸ್ತುವಂತಿ ವಿವಿಧೈಃ ಸ್ತವೈಃ .. 14..
ಏವಂ ಪರಸ್ತಾತ್ಕ್ಷೀರೋದಾತ್ಪರಿತಶ್ಲ್ವೇಪವೇಶಿತಃ .
ದ್ವಾತ್ರಿಂಶಲ್ಲಕ್ಷಸಂಖ್ಯಾಕಯೋಜನಾಯಾಮಮಾಶ್ರಿತಃ .. 15..
ಸ್ವಮಾನೇನ ಚ ದ್ವೀಪೋಽಯಂ ದಧಿಮಂಡೋದಕೇನ ಚ .
ಶಾಕದ್ವೀಪೋ ವಿಶಿಷ್ಟೋಽಯಂ ಯಸ್ಮಿಚ್ಛಾಕೋ ಮಹೀರುಹಃ .. 16..
ಸ್ವಕ್ಷೇತ್ರವ್ಯಪದೇಶಸ್ಯ ಕಾರಣಂ ಸ ಹಿ ನಾರದ .
ಪೈಯವ್ರತೋಽಧಿಪಸ್ತಸ್ಯ ಮೇಧಾತಿಥಿರಿತಿ ಸ್ಮೃತಃ .. 17..
ವಿಭಜ್ಯ ಸಪ್ತ ವರ್ಷಾಣಿ ಪುತ್ರನಾಮಾನಿ ತೇಷು ಚ .

ಸಪ್ತ ಪುತ್ರಾನ್ನಿಜಾನ್ ಸ್ಥಾಪ್ಯ ಸ್ವಯಂ ಯೋಗಗತಿಂ ಗತಃ .. 18..
 ಪುರೋಜವೋ ಮನಃಪೂರ್ವಜವೋಽಥ ಪವಮಾನಕಃ .
 ಧೂಮ್ರಾನೀಕಶ್ಚಿತ್ರರೇಪೋ ಬಹುರೂಪೋಽಥ ವಿಶ್ವದೃಕ್ .. 19..
 ಮರ್ಯಾದಾಗಿರಯಃ ಸಪ್ತ ನದ್ಯಃ ಸಪ್ತೈವ ಕೀರ್ತಿತಾಃ .
 ಈಶಾನ ಊರುಶೃಂಗೋಽಥ ಬಲಭದ್ರಃ ಶತಕೇಶರಃ .. 20..
 ಸಹಸ್ರಸ್ರೋತಕೋ ದೇವಪಾಲೋಽಪ್ಯಂತೇ ಮಹಾಶನಃ .
 ಏತೇಽದ್ರಯಃ ಸಪ್ತ ಚೋಕ್ತಾಃ ಸರಿನ್ನಾಮಾನಿ ಸಪ್ತ ಚ .. 21..
 ಅನಘಾ ಪ್ರಥಮಾಽಽಯುರ್ಧಾ ಉಭಯಸ್ಪೃಷ್ಟಿರೇವ ಚ .
 ಅಪರಾಜಿತಾ ಪಂಚಪದೀ ಸಹಸ್ರಶ್ರುತಿರೇವ ಚ .. 22..
 ತತೋ ನಿಜದೃತಿಶ್ಲೋಕ್ತಾಃ ಸಪ್ತ ನದ್ಯೋ ಮಹೋಜ್ಜ್ವಲಾಃ .
 ತದ್ವರ್ಷಪುರುಷಾಃ ಸರ್ವೇ ಸತ್ಯವ್ರತಕ್ರತುವ್ರತೌ .. 23..
 ದಾನವ್ರತಾನುವ್ರತೌ ಚ ಚತುರ್ವರ್ಣಾ ಉದೀರಿತಾಃ .
 ಭಗವಂತಂ ಪ್ರಾಣವಾಯುಂ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮೇನ ಸಂಯುತಾಃ .. 24..
 ಯಜಂತಿ ನಿರ್ಧೂತರಜಸ್ತಮಸಃ ಪರಮಂ ಹರಿಂ .
 ಅಂತಃ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಭೂತಾನಿ ಯೋ ಬಿಭರ್ತ್ಯಾತ್ಮಕೇತುಭಿಃ .. 25..
 ಅಂತರ್ಯಾಮೀಶ್ವರಃ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪಾತು ನೋ ಯದ್ವಶೇ ಇದಂ .
 ಪರಸ್ತಾದ್ಧಧಿಮಂಡೋದಾತ್ತತಸ್ತು ಬಹುವಿಸ್ತರಃ .. 26..
 ಪುಷ್ಕರದ್ವೀಪನಾಮಾಯಂ ಶಾಕದ್ವೀಪದ್ವೀಪಸಂಗುಣಃ .
 ಸ್ವಸಮಾನೇನ ಸ್ವಾದೂದಕೇನಾಯಂ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತಃ .. 27..
 ಯತ್ರಾಸ್ತೇ ಪುಷ್ಕರಂ ಭ್ರಾಜದಗ್ನಿಚೂಡಾನಿಭಾನಿ ಚ .
 ಪತ್ರಾಣಿ ವಿಶದಾನೀಹ ಸ್ವರ್ಣಪತ್ರಾಯುತಾಯುತಂ .. 28..
 ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವತಶ್ಚೇದಮಾಸನಂ ಪರಮೇಷ್ಟಿನಃ .
 ಕಲ್ಪಿತಂ ಲೋಕಗುರುಣಾ ಸರ್ವಲೋಕಸಿಸೃಕ್ಷಯಾ .. 29..
 ತದ್ವೀಪ ಏಕ ಏವಾಯಂ ಮಾನಸೋತ್ತರನಾಮಕಃ .
 ಅರ್ವಾಚೇನಪರಾಚೇನವರ್ಷಯೋರವಧಿರ್ಗಿರಿಃ .. 30..
 ಉಚ್ಛ್ರಾಯಾಯಾಮಯೋಃ ಸಂಖ್ಯಾಯುತಯೋಜನಸಮ್ಮಿತಾ .
 ಯತ್ರ ದಿಕ್ಷು ಚ ಚತ್ವಾರಿ ಚತಸೃಷು ಪುರಾಣಿ ಹ .. 31..
 ಇಂದ್ರಾದಿಲೋಕಪಾಲಾನಾಂ ಯದುಪರ್ಯರ್ಕನಿರ್ಗಮಃ .
 ಮೇರುಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೀಕುರ್ವನ್ ಭಾನುಃ ಪರ್ಯೇತಿ ಯತ್ರ ಹಿ .. 32..
 ಸಂವತ್ಸರಾತ್ಮಕಂ ಚಕ್ರಂ ದೇವಾಹೋರಾತ್ರತೋ ಭ್ರಮನ್ .
 ಪ್ರೈಯವ್ರತೋಽಧಿಪೋ ವೀತಿಹೋತ್ರಃ ಸ್ವಾತ್ಮಜಕದ್ವಯಂ .. 33..

ವರ್ಷದ್ವಯೇ ಪರಿಸ್ಥಾಪ್ಯ ವರ್ಷನಾಮಧರಂ ಕ್ರಮಾತ್ .

ರಮಣೋ ಧಾತಕಿಶ್ಚೈವ ತತ್ತದ್ವರ್ಷಪತೀ ಉಭೌ .. 34..

ಕೃತಾಃ ಸ್ವಯಂ ಪೂರ್ವಜವದ್ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿತತ್ಪರಾಃ .

ತದ್ವರ್ಷಪುರುಷಾ ಬ್ರಹ್ಮರೂಪಿಣಂ ಪರಮೇಶ್ವರಂ .. 35..

ಸಕರ್ಮಕೇನ ಯೋಗೇನ ಯಜಂತಿ ಪರಿಶೀಲಿತಾಃ .

ಯತ್ತತ್ಕರ್ಮಮಯಂ ಲಿಂಗ ಬ್ರಹ್ಮಲಿಂಗಂ ಜನೋಽರ್ಚಯೇತ್ .

ಏಕಾಂತಮದ್ವಯಂ ಶಾಂತಂ ತಸ್ಮೈ ಭಗವತೇ ನಮಃ .. 36..

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಗೋವೀಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ

ಭುವನಕೋಶವರ್ಣನಂ ಕ್ರೌಂಚಶಾಕಪುಷ್ಕರದ್ವೀಪವರ್ಣನಂ ನಾಮ ತ್ರಯೋದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

.. 8.13..

8.14 ಚತುರ್ದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ಸೂರ್ಯಗತಿವರ್ಣನಂ .

ನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .

ತತಃ ಪರಸ್ತಾದಚಲೋ ಲೋಕಾಲೋಕೇತಿ ನಾಮಕಃ .

ಅಂತರಾಲೇ ಚ ಲೋಕಾಲೋಕಯೋರ್ಯಃ ಪರಿಕಲ್ಪಿತಃ .. 1..

ಯಾವದಸ್ತಿ ಚ ದೇವರ್ಷೇ ಹ್ಯಂತರಂ ಮಾನಸೋತ್ತರಾತ್ .

ಸುಮೇರೋಸ್ತಾವತೀ ಶುದ್ಧಾ ಕಾಂಚನೀ ಭೂಮಿರಸ್ತಿ ಹಿ .. 2..

ದರ್ಪಣೋದರತುಲ್ಯಾ ಸಾ ಸರ್ವಪ್ರಾಣಿವಿವರ್ಜಿತಾ .

ಯಸ್ಯಾಂ ಪದಾರ್ಥಃ ಪ್ರಹಿತೋ ನ ಕಿಂಚಿತ್ಪ್ರತ್ಯುದೀಯತೇ .. 3..

ಅತಃ ಸರ್ವಪ್ರಾಣಿಸಂಘರಹಿತಾ ಸಾ ಚ ನಾರದ .

ಲೋಕಾಲೋಕ ಇತಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾ ಯದತ್ರ ಪರಿಕಲ್ಪಿತಾ .. 4..

ಲೋಕಾಲೋಕಾಂತರೇ ಚಾಸ್ಯ ವರ್ತತೇ ಸರ್ವದಾ ಸ್ಥಿತಿಃ .

ಈಶ್ವರೇಣ ಸ ಲೋಕಾನಾಂ ತ್ರಯಾಣಾಮಂತಗಃ ಕೃತಃ .. 5..

ಸೂರ್ಯಾದೀನಾಂ ಧ್ರುವಾಂತಾನಾಂ ರಶ್ಮಯೋ ಯದ್ವಶಾದಿಹ .

ಅರ್ವಾಚೀನಾಶ್ಚ ತ್ರಿಲೋಕಾನಾತನ್ವಾನಾಃ ಕದಾಪಿ ಹಿ .. 6..

ಪರಾಚೀನತ್ವಭಾಜೋ ಹಿ ನ ಭವಂತಿ ಚ ನಾರದ .

ತಾವದುನ್ನಹನಾಯಾಮಃ ಪರ್ವತೇಂದ್ರೋ ಮಹೋದಯಃ .. 7..

ಏತಾವಾಲೋಕವಿನ್ಯಾಸೋಽಯಂ ಸಂಸ್ಥಾಮಾನಲಕ್ಷಣೈಃ .

ಕವಿಭಿಃ ಸ ತು ಪಂಚಾಶತ್ಕೋಟಿಭಿರ್ಗಣಿತಸ್ಯ ಚ .. 8..

ಭೂಗೋಲಸ್ಯ ಚತುರ್ಥಾಶೋ ಲೋಕಾಲೋಕಾಚಲೋ ಮುನೇ .

ತಸ್ಮೋಪರಿ ಚತುರ್ದಿಕ್ಷು ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಚಾತ್ಮಯೋನಿನಾ .. 9..

ನಿವೇಶಿತಾ ದಿಗ್ಗಜಾ ಯೇ ತನ್ನಾಮಾನಿ ನಿಬೋಧತ .
 ಋಷಭಃ ಪುಷ್ಪಚೂಡೋಽಥ ವಾಮನೋಽಥಾಪರಾಜಿತಃ .. 10..
 ಏತೇ ಸಮಸ್ತಲೋಕಸ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಹೇತವ ಈರಿತಾಃ .
 ತೇಷಾಂ ಚ ಸ್ವವಿಭೂತೀನಾಂ ಬಹುವೀರ್ಯೋಪಬೃಂಹಣಂ .. 11..
 ವಿಶುದ್ಧಸತ್ತ್ವಂ ಚೈಶ್ವರ್ಯಂ ವರ್ಧಯನ್ಭಗವಾನ್ ಹರಿಃ .
 ಆಸ್ತೇ ಸಿದ್ಧ್ಯಷ್ಟಕೋಪೇತೋ ವಿಷ್ಟಕೇನಾದಿಸಂವೃತಃ .. 12..
 ನಿಜಾಯುದ್ಧೈಃ ಪರಿವೃತೋ ಭುಜದಂಡೈಃ ಸಮಂತತಃ .
 ಆಸ್ತೇ ಸಕಲಲೋಕಸ್ಯ ಸ್ವಸ್ತಯೇ ಪರಮೇಶ್ವರಃ .. 13..
 ಆಕಲ್ಪಮೇವಂ ವೇಷಂ ಸ ಗತೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಸನಾತನಃ .
 ಸ್ವಮಾಯಾರಚಿತಸ್ಯಾಸ್ಯ ಗೋಪೀಥಾಯಾತ್ಮಸಾಧನಃ .. 14..
 ಯೋಽನ್ತರ್ವಿಸ್ತಾರ ಏತೇನ ಹ್ಯಲೋಕಪರಿಮಾಣಕಂ .
 ವ್ಯಾಖ್ಯಾತಂ ಯದ್ಬಹಿರ್ಲೋಕಾಲೋಕಾಚಲ ಇತೀರಣಾತ್ .. 15..
 ತತಃ ಪರಸ್ತಾದ್ಯೋಗೇಶಗತಿಂ ಶುದ್ಧಾ ವದಂತಿ ಹಿ .
 ಅಂಡಮಧ್ಯಗತಃ ಸೂರ್ಯೋ ದ್ಯಾವಾಭೂಮ್ಯೋರ್ಯದಂತರಂ .. 16..
 ಸೂರ್ಯಾಂಡಗೋಲಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಕೋಟ್ಯಃ ಸ್ಯುಃ ಪಂಚವಿಂಶತಿಃ .
 ಮೃತೇಽಣ್ಣ ಏಷ ಏತಸ್ಮಿಂಜಾತೋ ಮಾರ್ತಂಡಶಬ್ದಭಾಕ್ .. 17..
 ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭ ಇತಿ ಯದ್ಧಿರಣ್ಯಾಂಡಸಮುದ್ಭವಃ .
 ಸೂರ್ಯೇಣ ಹಿ ವಿಭಜ್ಯಂತೇ ದಿಶಃ ಖಂ ದ್ಯೌರ್ಮಹೀಭಿದಾ .. 18..
 ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗೌ ನರಕಾ ರಸೌಕಾಂಸಿ ಚ ಸರ್ವಶಃ .
 ದೇವತಿಯರ್ಜ್ಜನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಸರೀಸೃಪಸವೀರುಧಾಂ .. 19..
 ಸರ್ವಜೀವನಿಕಾಯಾನಾಂ ಸೂರ್ಯ ಆತ್ಮಾ ದೃಗೀಶ್ವರಃ .
 ಏತಾವಾನ್ಭೂಮಂಡಲಸ್ಯ ಸನ್ನಿವೇಶ ಉದಾಹೃತಃ .. 20..
 ಏತೇನ ಹಿ ದಿವೋ ಮಾನಂ ವರ್ಣಯಂತಿ ಚ ತದ್ವಿದಃ .
 ದ್ವಿದಲಾನಾಂ ಚ ನಿಷ್ಪಾವಾದೀನಾಂ ಚ ದಲಯೋರ್ಯಥಾ .. 21..
 ಅಂತರೇಣ ತಯೋರಂತರಿಕ್ಷಂ ತದುಭಯಸಂಧಿತಂ .
 ಯನ್ನೈಶ್ಚ ಭಗವಾನ್ ಭಾನುವೈ ತಪತಾಂ ವರಃ .. 22..
 ಆತಪೇನ ತ್ರಿಲೋಕಂ ಚ ಪ್ರತಪತ್ಯೇವ ಭಾಸಯನ್ .
 ಉತ್ತರಾಯಣಮಾಸಾದ್ಯ ಗತಿಮಾಂದ್ಯಂ ವಿತನ್ವತೇ .. 23..
 ಆರೋಹಣಸ್ಥಾನಮಸೌ ಗತ್ವಾಹೋ ದೈರ್ಧ್ಯಮಾಚರೇತ್ .
 ದಕ್ಷಿಣಾಯನಮಾಸಾದ್ಯ ಗತಿಶೈಘ್ರ್ಯಂ ವಿತನ್ವತೇ .. 24..
 ಅವರೋಹಸ್ಥಾನಮಸೌ ಗಚ್ಛನ್ವಸ್ವಂ ದಿನಂ ಚರೇತ್ .
 ವಿಷುವತ್ಸಂಜ್ಞಮಾಸಾದ್ಯ ಗತಿಸಾಮ್ಯಂ ವಿತನ್ವತೇ .. 25..

ಸಮಸ್ಥಾನಮಥಾಸಾದ್ಯ ದಿನಸಾಮ್ಯಂ ಕರೋತಿ ಚ .
ಯದಾ ಚ ಮೇಷತುಲಯೋಃ ಸಂಚರೇದ್ಧಿ ದಿವಾಕರಃ .. 26..
ಸಮಾನಾನಿ ತ್ವಹೋರಾತ್ರಾಣ್ಯಾತನೋತಿ ತ್ರಯೀಮಯಃ .
ವೃಷಾದಿಪಂಚಸು ಯದಾ ರಾಶಿಷ್ಟಕೋ ವಿರೋಚತೇ .. 27..
ತದಾಹಾನಿ ಚ ವರ್ಧಂತೇ ರಾತ್ರಯೋಽಪಿ ಹ್ರಸಂತಿ ಚ .
ವೃಶ್ಚಿಕಾದಿಷು ಸೂರ್ಯೋ ಹಿ ಯದಾ ಸಂಚರತೇ ರವಿಃ .. 28..
ತದಾಪೀಮಾನ್ಯಹೋರಾತ್ರಾಣಿ ಭವಂತಿ ವಿಪರ್ಯಯಾತ್ .. 29..
ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ವೇದವೀಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ
ಸೂರ್ಯಗತಿವರ್ಣನಂ ನಾಮ ಚತುರ್ದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ .. 8.14..

8.15 ಪಂಚದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ಭುವನಕೋಶವರ್ಣನೇ
ಸೂರ್ಯಗತಿವರ್ಣನಂ .

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .
ಅತಃ ಪರಂ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಭಾನೋರ್ಗಮನಮುತ್ತಮಂ .
ಶೀಘ್ರಮಂದಾದಿಗತಿಭಿಸ್ತ್ರಿವಿಧಂ ಗಮನಂ ರವೇಃ .. 1..
ಸರ್ವಗ್ರಹಾಣಾಂ ತ್ರೀಣೈವ ಸ್ಥಾನಾನಿ ಸುರಸತ್ತಮ .
ಸ್ಥಾನಂ ಜಾರದ್ಗವಂ ಮಧ್ಯಂ ತಥೈರಾವತಮುತ್ತರಂ .. 2..
ವೈಶ್ವಾನರಂ ದಕ್ಷಿಣತೋ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಮಿತಿ ತತ್ತ್ವತಃ .
ಅಶ್ವಿನೀ ಕೃತ್ತಿಕಾ ಯಾಮ್ಯಾ ನಾಗವೀಧೀತಿ ಶಬ್ದಿತಾ .. 3..
ರೋಹಿಣ್ಯಾದ್ರಾ ಮೃಗಶಿರೋ ಗಜವೀಧ್ಯಭಿಧೀಯತೇ .
ಪುಷ್ಯಾಶ್ಲೇಷಾ ತಥಾಽಽದಿತ್ಯಾ ವೀಧೀ ಚೈರಾವತೀ ಸ್ಮೃತಾ .. 4..
ಏತಾಸ್ತು ವೀಧಯಸ್ತಿಸ್ರ ಉತ್ತರೋ ಮಾರ್ಗ ಉಚ್ಯತೇ .
ತಥಾ ದ್ವೇ ಚಾಪಿ ಫಲ್ಗುನ್ಯಾ ಮಘಾ ಚೈವಾರ್ಷಭೀ ಮತಾ .. 5..
ಹಸ್ತಶ್ಚಿತ್ರಾ ತಥಾ ಸ್ವಾತೀ ಗೋವೀಧೀತಿ ತು ಶಬ್ದಿತಾ .
ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ ವಿಶಾಖಾನುರಾಧಾ ವೀಧೀ ಜಾರದ್ಗವೀ ಮತಾ .. 6..
ಏತಾಸ್ತು ವೀಧಯಸ್ತಿಸ್ರೋ ಮಧ್ಯಮೋ ಮಾರ್ಗ ಉಚ್ಯತೇ .
ಮೂಲಾಷಾಡೋತ್ತರಾಷಾಢಾ ಅಜವೀಧ್ಯಭಿಶಬ್ದಿತಾ .. 7..
ಶ್ರವಣಂ ಚ ಧನಿಷ್ಠಾ ಚ ಮಾರ್ಗೇ ಶತಭಿಷಕ್ ತಥಾ .
ವೈಶ್ವಾನರೀ ಭಾದ್ರಪದೇ ರೇವತೀ ಚೈವ ಕೀರ್ತಿತಾ .. 8..
ಏತಾಸ್ತು ವೀಧಯಸ್ತಿಸ್ರೋ ದಕ್ಷಿಣೋ ಮಾರ್ಗ ಉಚ್ಯತೇ .
ಉತ್ತರಾಯಣಮಾಸಾದ್ಯ ಯುಗಾಕ್ಷಾಂತನಿಬದ್ಧಯೋಃ .. 9..

ಕರ್ಷಣಂ ಪಾಶಯೋರ್ವಾಯುಬದ್ಧಯೋ ರೋಹಣಂ ಸ್ಮೃತಂ .
 ತದಾಭ್ಯಂತರಗಾನ್ಮಂಡಲಾದ್ರಧಸ್ಯ ಗತೇರ್ಭವೇತ್ .. 10..
 ಮಾಂದ್ಯಂ ದಿವಸವೃದ್ಧಿಶ್ಚ ಜಾಯತೇ ಸುರಸತ್ತಮ .
 ರಾತ್ರಿಹ್ರಾಸಶ್ಚ ಭವತಿ ಸೌಮ್ಯಾಯನಕ್ರಮೋ ಹ್ಯಯಂ .. 11..
 ದಕ್ಷಿಣಾಯನಕೇ ಪಾಶೇ ಪ್ರೇರಣಾದವರೋಹಣಂ .
 ಬಹಿರ್ಮಂಡಲವೇಶೇನ ಗತಿಶೈಘ್ಯಂ ತದಾ ಭವೇತ್ .. 12..
 ತದಾ ದಿನಾಲ್ಪತಾ ರಾತ್ರಿವೃದ್ಧಿಶ್ಚ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಾ .
 ವೈಷುವೇ ಪಾಶಸಾಮ್ಯಾತ್ತು ಸಮಾವಸ್ಥಾನತೋ ರವೇಃ .. 13..
 ಮಧ್ಯಮಂಡಲವೇಶಶ್ಚ ಸಾಮ್ಯಂ ರಾತ್ರಿದಿನಾದಿಕೇ .
 ಆಕೃಷ್ಯೇತೇ ಯದಾ ತೌ ತು ಧ್ರುವೇಣ ಸಮಧಿಷ್ಠಿತೌ .. 14..
 ತದಾಭ್ಯಂತರತಃ ಸೂರ್ಯೋ ಭ್ರಮತೇ ಮಂಡಲಾನಿ ಚ .
 ಧ್ರುವೇಣ ಮುಚ್ಯಮಾನೇನ ಪುನಾ ರಶ್ಮಿಯುಗೇನ ತು .. 15..
 ತಥೈವ ಬಾಹ್ಯತಃ ಸೂರ್ಯೋ ಭ್ರಮತೇ ಮಂಡಲಾನಿ ಚ .
 ತಸ್ಮಿನ್ನೇರೌ ಪೂರ್ವಭಾಗೇ ಪುರ್ಯ್ಯೋಂದ್ರೀ ದೇವಧಾನಿಕಾ .. 16..
 ದಕ್ಷಿಣೇ ವೈ ಸಂಯಮನೀ ನಾಮ ಯಾಮ್ಯಾ ಮಹಾಪುರೀ .
 ಪಶ್ಚಾನ್ನಿಮ್ಲೋಚನೀ ನಾಮ ವಾರುಣೀ ವೈ ಮಹಾಪುರೀ .. 17..
 ತದುತ್ತರೇ ಪುರೀ ಸೌಮ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ನಾಮ ವಿಭಾವರೀ .
 ಐಂದ್ರಪುರ್ಯಾಂ ರವೇಃ ಪ್ರೋಕ್ತ ಉದಯೋ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿಭಿಃ .. 18..
 ಸಂಯಮನ್ಯಾಂ ಚ ಮಧ್ಯಾಹ್ನೇ ನಿಮ್ಲೋಚನ್ಯಾಂ ನಿಮೀಲನಂ .
 ವಿಭಾವರ್ಯಾಂ ನಿಶೀಥಃ ಸ್ಯಾತ್ಪ್ರಿಗ್ಮಾಂಶೋಃ ಸುರಪೂಜಿತಃ .. 19..
 ಪ್ರವೃತ್ತೇಶ್ಚ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಭೂತಾನಾಂ ತಾನಿ ಸರ್ವಶಃ .
 ಮೇರೋಶ್ಚತುರ್ದಿಶಂ ಭಾನೋಃ ಕೀರ್ತಿತಾನಿ ಮಯಾ ಮುನೇ .. 20..
 ಮೇರುಸ್ಥಾನಾಂ ಸದಾ ಮಧ್ಯಂ ಗತ ಏವ ವಿಭಾತಿ ಹಿ .
 ಸವ್ಯಂ ಗಚ್ಛಂದಕ್ಷಿಣೇನ ಕರೋತಿ ಸ್ವರ್ಣಪರ್ವತಂ .. 21..
 ಉದಯಾಸ್ತಮಯೇ ಚೈವ ಸರ್ವಕಾಲಂ ತು ಸಮ್ಪುಖೀ .
 ದಿಶಾಸ್ವಶೇಷಾಸು ತಥಾ ಸುರರ್ಷೇ ವಿದಿಶಾಸು ಚ .. 22..
 ಯೈರ್ಯತ್ರ ದೃಶ್ಯತೇ ಭಾಸ್ವಾನ್ಸ ತೇಷಾಮುದಯಃ ಸ್ಮೃತಃ .
 ತಿರೋಭಾವಂ ಚ ಯತ್ಕೃತಿ ತತ್ಕೃವಾಸ್ತಮನಂ ರವೇಃ .. 23..
 ನೈವಾಸ್ತಮನಮರ್ಕಸ್ಯ ನೋದಯಃ ಸರ್ವದಾ ಸತಃ .
 ಉದಯಾಸ್ತಮನಾಖ್ಯಂ ಹಿ ದರ್ಶನಾದರ್ಶನಂ ರವೇಃ .. 24..
 ಶಕ್ರಾದೀನಾಂ ಪುರೇ ತಿಷ್ಠನ್ಸ್ಪೃಶತ್ಯೇಷ ಪುರತ್ರಯಂ .

ವಿಕರ್ಣೌ ದ್ವೌ ವಿಕರ್ಣಸ್ಥಸ್ತ್ರೀನೋಣಾಂದ್ವೇ ಪುರೇ ತಥಾ .. 25..
 ಸರ್ವೇಷಾಂ ದ್ವೀಪವರ್ಷಾಣಾಂ ಮೇರುರುತ್ತರತಃ ಸ್ಥಿತಃ .
 ಯೈರ್ಯತ್ರ ದೃಶ್ಯತೇ ಭಾನುಃ ಸೈವ ಪ್ರಾಚೀತಿ ಚೋಚ್ಯತೇ .. 26..
 ತದ್ವಾಮಭಾಗತೋ ಮೇರುವರ್ತತೇತಿ ವಿನಿರ್ಣಯಃ .
 ಯದಿ ಚೈಂದ್ರ್ಯಃ ಪ್ರಚಲತೇ ಘಟಿಕಾ ದಶಪಂಚಭಿಃ .. 27..
 ಯಾಮ್ಯಾಂ ತದಾ ಯೋಜನಾನಾಂ ಸಪಾದಂ ಕೋಟಿಯುಗ್ಮಕಂ .
 ಸಾರ್ಧದ್ವಾದಶಲಕ್ಷಾಣಿ ಪಂಚನೇತ್ರಸಹಸ್ರಕಂ .. 28..
 ಪ್ರಕ್ರಾಮತಿ ಸಹಸ್ರಾಂಶುಃ ಕಾಲಮಾರ್ಗಪ್ರದರ್ಶಕಃ .
 ಏವಂ ತತೋ ವಾರುಣೀಂ ಚ ಸೌಮ್ಯಾಮೈಂದ್ರೀಂ ಸಹಸ್ರದೃಕ್ .. 29..
 ಪರ್ಯೇತಿ ಕಾಲಚಕ್ರಾತ್ಮಾ ದ್ಯುಮಣಿಃ ಕಾಲಬುದ್ಧಯೇ .
 ತಥಾ ಚಾನ್ಯೇ ಗ್ರಹಾಃ ಸೋಮಾದಯೋ ಯೇ ದಿಗ್ವಿಚಾರಿಣಃ .. 30..
 ನಕ್ಷತ್ರೈಃ ಸಹ ಚೋದ್ಯಂತಿ ಸಹ ಚಾಸ್ತಂ ವ್ರಜಂತಿ ತೇ .
 ಏವಂ ಮುಹೂರ್ತೇನ ರಥೋ ಭಾನೋರಷ್ಟಶತಾಧಿಕಂ .. 31..
 ಯೋಜನಾನಾಂ ಚತುಸ್ತ್ರಿಂಶಲ್ಲಕ್ಷಾಣಿ ಭ್ರಮತಿ ಪ್ರಭುಃ .
 ತ್ರಯೀಮಯಶ್ಚತುರ್ದಿಕ್ಷು ಪುರೀಷು ಚ ಸಮೀರಣಾತ್ .. 32..
 ಪ್ರವಹಾಖ್ಯಾತ್ಯದಾ ಕಾಲಚಕ್ರಂ ಪರ್ಯೇತಿ ಭಾನುಮಾನ್ .
 ಯಸ್ಯ ಚಕ್ರಂ ರಥಸೈಕ್ಯಕಂ ದ್ವಾದಶಾರಂ ತ್ರಿನಾಭಿಕಂ .. 33..
 ಷಣ್ಣೇಮಿ ಕವಯಸ್ತಂ ಚ ವತ್ಸರಾತ್ಮಕಮೂಚಿರೇ .
 ಮೇರುಮೂರ್ಧನಿ ತಸ್ಯಾಕ್ಷೋ ಮಾನಸೋತ್ತರಪರ್ವತೇ .. 34..
 ಕೃತೇತರವಿಭಾಗೋ ಯಃ ಪ್ರೋತಂ ತತ್ರ ರಥಾಂಗಕಂ .
 ತೈಲಕಾರಕಯಂತ್ರೇಣ ಚಕ್ರಸಾಮ್ಯಂ ಪರಿಭ್ರಮನ್ . 35..
 ಮಾನಸೋತ್ತರನಾಮ್ನೀಹ ಗಿರೌ ಪರ್ಯೇತಿ ಚಾಂಶುಮಾನ್ .
 ತಸ್ಮಿನ್ನಕ್ಷೇ ಕೃತಂ ಮೂಲಂ ದ್ವಿತೀಯೋಽಕ್ಷೋ ಧ್ರುವೇ ಕೃತಃ .. 36..
 ತುರ್ಯಮಾನೇನ ತೈಲಸ್ಯ ಯಂತ್ರಾಕ್ಷವದಿತೀರಿತಃ .
 ಕೃತೋಪರಿತನೋ ಭಾಗಃ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಜಗತಾಂ ಪತೇಃ .. 37..
 ರಥನೀಡಸ್ತು ಷಟ್ತ್ರಿಂಶಲ್ಲಕ್ಷಯೋಜನಮಾಯತಃ .
 ತತ್ತುರ್ಯಭಾಗತಃ ಸೋಽಯಂ ಪರಿಣಾಹೇನ ಕೀರ್ತಿತಃ .. 38..
 ತಾವಾನರ್ಕರಥಸ್ಯಾತ್ರ ಯುಗಸ್ತಸ್ಮಿನ್ವಯಾಃ ಶುಭಾಃ .
 ಸಪ್ತಚ್ಛಂದೋಽಭಿಧಾನಾಶ್ಚ ಸೂರಸೂತೇನ ಯೋಜಿತಾಃ .. 39..
 ವಹಂತಿ ದೇವಮಾದಿತ್ಯಂ ಲೋಕಾನಾಂ ಸುಖಹೇತವೇ .
 ಪುರಸ್ತಾತ್ಸವಿತುಃ ಸೂತೋಽರುಣಃ ಪಶ್ಚಾನ್ನಿಯೋಜಿತಃ .. 40..
 ಸೌತ್ಯೇ ಕರ್ಮಣಿ ಸಂಯುಕ್ತೋ ವರ್ತತೇ ಗರುಡಾಗ್ರಜಃ .

ತಥೈವ ಬಾಲಖಿಲ್ಯಾಖ್ಯಾ ಋಷಯೋಽಙ್ಗುಷ್ಠಪರ್ವಕಾಃ .. 41..
 ಪ್ರಮಾಣೇನ ಪರಿಖ್ಯಾತಾಃ ಷಷ್ಟಿಸಾಹಸ್ರಸಂಖ್ಯಕಾಃ .
 ಸ್ತುವಂತಿ ಪುರತಃ ಸೂರ್ಯಂ ಸೂಕ್ತವಾಕ್ಯೈಃ ಸುಶೋಭನೈಃ .. 42..
 ತಥಾ ಚಾನ್ಯೇ ಚ ಋಷಯೋ ಗಂಧರ್ವಾ ಅಪ್ಸರೋರಗಾಃ .
 ಗ್ರಾಮಣ್ಯೋ ಯಾತುಧಾನಾಶ್ಚ ದೇವಾಃ ಸರ್ವೇ ಪರೇಶ್ವರಂ .. 43..
 ಏಕೈಕಶಃ ಸಪ್ತ ಸಪ್ತ ಮಾಸಿ ಮಾಸಿ ವಿರೋಚನಂ .
 ಸಾರ್ಥಲಕ್ಷೋತ್ತರಂ ಕೋಟಿನವಕಂ ಭೂಮಿಮಂಡಲಂ .. 44..
 ದ್ವಿಸಹಸ್ರಂ ಯೋಜನಾನಾಂ ಸ ಗವ್ಯೂತ್ಯುತ್ತರಂ ಕ್ಷಣಾತ್ .
 ಪರ್ಯೇತಿ ದೇವದೇವೇಶೋ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪೀ ನಿರಂತರಂ .. 45..
 ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ವೇದವಿಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ
 ಭುವನಕೋಶವರ್ಣನೇ ಸೂರ್ಯಗತಿವರ್ಣನಂ ನಾಮ ಪಂಚದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ..
 8.15..

8.16 ಷೋಡಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ಸೋಮಾದಿಗತಿವರ್ಣನಂ .

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .
 ಅಥಾತಃ ಶ್ರುಯತಾಂ ಚಿತ್ರಂ ಸೋಮಾದೀನಾಂ ಗಮಾದಿಕಂ .
 ತದ್ಗತ್ಯನುಸೃತಾ ನೃಣಾಂ ಶುಭಾಶುಭನಿದರ್ಶನಾ .. 1..
 ಯಥಾ ಕುಲಾಲಚಕ್ರೇಣ ಭ್ರಮತಾ ಭ್ರಮತಾಂ ಸಹ .
 ತದಾಶ್ರಯಾಣಾಂ ಚ ಗತಿರನ್ಯಾ ಕೀಟಾದಿನಾಂ ಭವೇತ್ .. 2..
 ಏವಂ ಹಿ ರಾಶಿವೃಂದೇನ ಕಾಲಚಕ್ರೇಣ ತೇನ ಚ .
 ಮೇರುಂ ಧುರಂ ಚ ಸರತಾಂ ಪ್ರಾದಕ್ಷಿಣ್ಯೇನ ಸರ್ವದಾ .. 3..
 ಗ್ರಹಾಣಾಂ ಭಾನುಮುಖ್ಯಾನಾಂ ಗತಿರನ್ಯೈವ ದೃಶ್ಯತೇ .
 ನಕ್ಷತ್ರಾಂತರಗಾಮಿತ್ವಾದ್ಭಾಂತರೇ ಗಮನಂ ತಥಾ .. 4..
 ಗತಿದ್ವಯಂ ಚಾವಿರುದ್ಧಂ ಸರ್ವತ್ತ್ವೈಷ ವಿನಿರ್ಣಯಃ .
 ಸ ಏವ ಭಗವಾನಾದಿಪುರುಷೋ ಲೋಕಭಾವನಃ .. 5..
 ನಾರಾಯಣೋಽಖಿಲಾಧಾರೋ ಲೋಕಾನಾಂ ಸ್ವಸ್ತಯೇ ಭ್ರಮನ್ .
 ಕರ್ಮಶುದ್ಧಿನಿಮಿತ್ತಂ ತು ಆತ್ಮಾನಂ ವೈ ತ್ರಯೀಮಯಂ .. 6..
 ಕವಿಭಿಶ್ಚೈವ ವೇದೇನ ವಿಜಿಜ್ಞಾಸ್ಯೋಽರ್ಕಧಾಭವತ್ .
 ಷಟ್ಸು ಕ್ರಮೇಣ ಋತುಷು ವಸಂತಾದಿಷು ಚ ಸ್ವಯಂ .. 7..
 ಯಥೋಪಜೋಷಮೃತುಜಾನ್ ಗುಣಾನ್ ವೈ ವಿದಧಾತಿ ಚ .
 ತಮೇನಂ ಪುರುಷಾಃ ಸರ್ವೇ ತ್ರಯ್ಯಾ ಚ ವಿದ್ಯಯಾ ಸದಾ .. 8..

ವರ್ಣಾಶ್ರಮಾಚಾರಪಥಾ ತಥಾಮ್ನಾತ್ಯೈಶ್ಚ ಕರ್ಮಭಿಃ .
 ಉಚ್ಚಾವಚೈಃ ಶ್ರದ್ಧಯಾ ಚ ಯೋಗಾನಾಂ ಚ ವಿತಾನಕೈಃ .. 9..
 ಅಂಜನಾ ಚ ಯಜಂತೇ ಯೇ ಶ್ರೇಯೋ ವಿಂದಂತಿ ತೇ ಮತಂ .
 ಅಥೈಷ ಆತ್ಮಾ ಲೋಕಾನಾಂ ದ್ಯಾವಾಭೂಮ್ಯಂತರೇಣ ಚ .. 10..
 ಕಾಲಚಕ್ರಗತೋ ಭುಂಕ್ತೇ ಮಾಸಾಂದ್ವಾದಶರಾಶಿಭಿಃ .
 ಸಂವತ್ಸರಸ್ಯಾವಯವಾನ್ಮಾಸಃ ಪಕ್ಷದ್ವಯಂ ದಿವಾ .. 11..
 ನಕ್ಷತ್ರಂ ಚೇತಿ ಸ ಪಾದಕ್ಷದ್ವಯಮಿತ್ಯುಪದಿಶ್ಯತೇ .
 ಯಾವತಾ ಷಷ್ಠಮಂಶಂ ಸ ಭುಂಜೀತ ಋತುರುಚ್ಯತೇ .. 12..
 ಸಂವತ್ಸರಸ್ಯಾವಯವಃ ಕವಿಭಿಶ್ಚೋಪವರ್ಣಿತಃ .
 ಯಾವತಾರ್ಥೇನ ಚಾಕಾಶವೀಧ್ಯಾಂ ಪ್ರಚರತೇ ರವಿಃ .. 13..
 ತಂ ಪ್ರಾಕ್ತನಾ ವರ್ಣಯಂತಿ ಅಯನಂ ಮುನಿಪೂಜಿತಾಃ .
 ಅಥ ಯಾವನ್ನಭೋಮಂಡಲಂ ಸಹ ಪ್ರತಿಗಚ್ಛತಿ .. 14..
 ಕಾತ್ಯೈನ ಸಹ ಭುಂಜೀತ ಕಾಲಂ ತಂ ವತ್ಸರಂ ವಿದುಃ .
 ಸಂವತ್ಸರಂ ಪರಿವತ್ಸರಮಿಡಾವತ್ಸರಮೇವ ಚ .. 15..
 ಅನುವತ್ಸರಮಿದ್ವತ್ಸರಮಿತಿ ಪಂಚಕಮೀರಿತಂ .
 ಭಾನೋರ್ಮಾಂದ್ಯಶೈಘ್ರ್ಯಸಮಗತಿಭಿಃ ಕಾಲವಿತ್ತಮೈಃ .. 16..
 ಏವಂ ಭಾನೋರ್ಗತಿಃ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಚಂದ್ರಾದೀನಾಂ ನಿಬೋಧತಃ .
 ಏವಂ ಚಂದ್ರೋಽರ್ಕರಶ್ಮಿಭ್ಯೋ ಲಕ್ಷಯೋಜನಮೂರ್ಧ್ವತಃ .. 17..
 ಉಪಲಭ್ಯಮಾನೋ ಮಿತ್ರಸ್ಯ ಸಂವತ್ಸರಭುಜಿಂ ಚ ಸಃ .
 ಪಕ್ಷಾಭ್ಯಾಂ ಚೌಷಧೀನಾಥೋ ಭುಂಕ್ತೇ ಮಾಸಭುಜಿಂ ಚ ಸಃ .. 18..
 ಸಪಾದಮಾಭ್ಯಾಂ ದಿವಸಭುಕ್ತಿಂ ಪಕ್ಷಭುಜಿಂ ಚರೇತ್ .
 ಏವಂ ಶೀಘ್ರಗತಿಃ ಸೋಮೋ ಭುಂಕ್ತೇ ನೂನಂ ಭಚಕ್ರಕಂ .. 19..
 ಪೂರ್ಯಮಾಣಕಲಾಭಿಶ್ಚಾಮರಾಣಾಂ ಪ್ರೀತಿಮಾವಹನ್ .
 ಕ್ಷೀಯಮಾಣಕಲಾಭಿಶ್ಚ ಪಿತೃಣಾಂ ಚಿತ್ತರಂಜಕಃ .. 20..
 ಅಹೋರಾತ್ರಾಣಿ ತನ್ವಾನಃ ಪೂರ್ವಾಪರಸುಘಸ್ರಕೈಃ .
 ಸರ್ವಜೀವನಿಕಾಯಸ್ಯ ಪ್ರಾಣೋ ಜೀವಃ ಸ ಏವ ಹಿ .. 21..
 ಭುಂಕ್ತೇ ಚೈಕೈಕನಕ್ಷತ್ರಂ ಮುಹೂರ್ತತ್ರಿಂಶತಾ ವಿಭುಃ .
 ಸ ಏವ ಷೋಡಶಕಲಃ ಪುರುಷೋಽನಾದಿಸತ್ತಮಃ .. 22..
 ಮನೋಮಯೋಽಪ್ಯನ್ನಮಯೋಽಮೃತಧಾಮಾ ಸುಧಾಕರಃ .
 ದೇವಪಿತೃಮನುಷ್ಯಾದಿಸರೀಸೃಪಸವೀರುಧಾಂ .. 23..
 ಪ್ರಾಣಾಪ್ಯಾಯನಶೀಲತ್ವಾತ್ಸ ಸರ್ವಮಯ ಉಚ್ಯತೇ .
 ತತೋ ಭಚಕ್ರಂ ಭ್ರಮತಿ ಯೋಜನಾನಾಂ ತ್ರಿಲಕ್ಷತಃ .. 24..

ಮೇರುಪ್ರದಕ್ಷಿಣೇನೈವ ಯೋಜಿತಂ ಚೇಶ್ವರೇಣ ತು .
 ಅಷ್ಟಾವಿಂಶತಿಸಂಖ್ಯಾನಿ ಗಣಿತಾನಿ ಸಹಾಭಿಜಿತ್ .. 25..
 ತತಃ ಶುಕ್ರೋ ದ್ವಿಲಕ್ಷೇಣ ಯೋಜನಾನಾಮಥೋಪರಿ .
 ಪುರಃ ಪಶ್ಚಾತ್ಸಹ್ಯವಾಸಾವರ್ಕಸ್ಯ ಪರಿವರ್ತತೇ .. 26..
 ಶೀಘ್ರಮಂದಸಮಾನಾಭಿರ್ಗತಿಭಿರ್ವಿಚರನ್ವಿಭುಃ .
 ಲೋಕಾನಾಮನುಕೂಲೋಽಯಂ ಪ್ರಾಯಃ ಪ್ರೋಕ್ತಃ ಶುಭಾವಹಃ .. 27..
 ವೃಷ್ಟಿವಿಷ್ಟಂಭಶಮನೋ ಭಾರ್ಗವಃ ಸರ್ವದಾ ಮುನೇ .
 ಶುಕ್ರಾದ್ ಬುಧಃ ಸಮಾಖ್ಯಾತೋ ಯೋಜನಾನಾಂ ದ್ವಿಲಕ್ಷತಃ .. 28..
 ಶೀಘ್ರಮಂದಸಮಾನಾಭಿರ್ಗತಿಭಿಃ ಶುಕ್ರವತ್ಸದಾ .
 ಯದಾರ್ಕಾದ್ವ್ಯತಿರಿಚ್ಯೇತ ಸೌಮ್ಯಃ ಪ್ರಾಯೇಣ ತತ್ರ ತು .. 29..
 ಅತಿವಾತಾಭ್ರಪಾತಾನಾಂ ವೃಷ್ಟ್ಯಾದಿಭಯಸೂಚಕಃ .
 ಉಪರಿಷ್ಠಾತ್ತತೋ ಭೌಮೋ ಯೋಜನಾನಾಂ ದ್ವಿಲಕ್ಷತಃ .. 30..
 ಪಕ್ಷೈಸ್ತ್ರಿಭಿಸ್ತ್ರಿಭಿಃ ಸೋಽಯಂ ಭುಂಕ್ತೇ ರಾಶೀನಥೈಕಶಃ .
 ದ್ವಾದಶಾಪಿ ಚ ದೇವರ್ಷೇ ಯದಿ ವಕ್ರೋ ನ ಜಾಯತೇ .. 31..
 ಪ್ರಾಯೇಣಾಶುಭಕೃತ್ಸೋಽಯಂ ಗ್ರಹೌಘಾನಾಂ ಚ ಸೂಚಕಃ .
 ನತೋ ದ್ವಿಲಕ್ಷಮಾನೇನ ಯೋಜನಾನಾಂ ಚ ಗೀಷ್ಟತಿಃ .. 32..
 ಏಕೈಕಸ್ಮಿನ್ನಥೋ ರಾಶೌ ಭುಂಗೇ ಸಂವತ್ಸರಂ ಚರನ್ .
 ಯದಿ ವಕ್ರೋ ಭವೇನ್ಪ್ರವಾನುಕೂಲೋ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನಾಂ .. 33..
 ತತಃ ಶನೈಶ್ಚರೋ ಘೋರೋ ಲಕ್ಷದ್ವಯಪರೋ ಮಿತಃ .
 ಯೋಜನೈಃ ಸೂರ್ಯಪುತ್ರೋಽಯಂ ತ್ರಿಂಶನ್ಮಾಸೈಃ ಪರಿಭ್ರಮನ್ .. 34..
 ಏಕೈಕರಾಶೌ ಪರ್ಯೇತಿ ಸರ್ವಾನ್ ರಾಶೀನ್ಮಹಾಗ್ರಹಃ .
 ಸರ್ವೇಷಾಮಶುಭೋ ಮಂದಃ ಪ್ರೋಕ್ತಃ ಕಾಲವಿದಾಂ ವರೈಃ .. 35..
 ತತ ಉತ್ತರತಃ ಪ್ರೋಕ್ತಮೇಕಾದಶಸುಲಕ್ಷಕೈಃ .
 ಯೋಜನೈಃ ಪರಿಸಂಖ್ಯಾತಂ ಸಪ್ತರ್ಷಿಣಾಂ ಚ ಮಂಡಲಂ .. 36..
 ಲೋಕಾನಾಂ ಶಂ ಭಾವಯಂತೋ ಮುನಯಃ ಸಪ್ತ ತೇ ಮುನೇ .
 ಯತ್ತದ್ವಿಷ್ಟಪದಂ ಸ್ಥಾನಂ ದಕ್ಷಿಣಂ ಪ್ರಕ್ರಮಂತಿ ತೇ .. 37
 ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ವೇದೀವೀಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ
 ಸೋಮಾದಿಗತಿವರ್ಣನಂ ನಾಮ ಷೋಡಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ .. 8.16..

8.17 ಸಪ್ತದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ಧ್ರುವಮಂಡಲಸಂಸ್ಥಾನವರ್ಣನಂ .

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .

ಅಥರ್ಷಿಮಂಡಲಾದೂರ್ಧ್ವಂ ಯೋಜನಾನಾಂ ಪ್ರಮಾಣತಃ .
 ಲಕ್ಷೈಸ್ತತ್ರಯೋದಶಮಿತ್ರೈಃ ಪರಮಂ ವೈಷ್ಣವಂ ಪದಂ .. 1..
 ಮಹಾಭಾಗವತಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವರ್ತತೇ ಲೋಕವಂದಿತಃ .
 ಔತ್ತಾನಪಾದಿರಿಂದ್ರೇಣ ವಹ್ನಿನಾ ಕಶ್ಯಪೇನ ಚ .. 2..
 ಧರ್ಮೇಣ ಸಹ ಚೈವಾಸ್ತೇ ಸಮಕಾಲಯುಜಾ ಧ್ರುವಃ .
 ಬಹುಮಾನಂ ದಕ್ಷಿಣತಃ ಕುರ್ವದ್ಭಿಃ ಪ್ರೇಕ್ಷಕೈಃ ಸದಾ .. 3..
 ಆಜೀವ್ಯಃ ಕಲ್ಪಜೀವಿನಾಮುಪಾಸ್ತೇ ಭಗವತ್ಪದಂ .
 ಜ್ಯೋತಿರ್ಗಣಾನಾಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಗ್ರಹನಕ್ಷತ್ರಭಾದಿನಾಂ .. 4..
 ಕಾಲೇನಾನಿಮಿಷೇಣಾಯಂ ಭ್ರಾಮ್ಯತಾಂ ವ್ಯಕ್ತರಂಹಸಾ .
 ಅವಷ್ಟಂಭಸ್ಥಾಣುರಿವ ವಿಹಿತಶ್ಚೇಶ್ವರೇಣ ಸಃ .. 5..
 ಭಾಸತೇ ಭಾಸಯನ್ಭಾಸಾ ಸ್ವೀಯಯಾ ದೇವಪೂಜಿತಃ .
 ಮೇಥಿಸ್ತಂಭೇ ಯಥಾ ಯುಕ್ತಾಃ ಪಶವಃ ಕರ್ಷಣಾರ್ಥಕಾಃ .. 6..
 ಮಂಡಲಾನಿ ಚರಂತೀಮೇ ಸವನತ್ರಿತಯೇನ ಚ .
 ಏವಂ ಗ್ರಹಾದಯಃ ಸರ್ವೇ ಭಗವಾನ್ಯಾದ್ಯಾ ಯಥಾಕ್ರಮಂ .. 7..
 ಅಂತರ್ಬಹಿರ್ವಿಭಾಗೇನ ಕಾಲಚಕ್ರೇ ನಿಯೋಜಿತಾಃ .
 ಧ್ರುವಮೇವಾವಲಂಬ್ಯಾಶು ವಾಯುನೋದೀರಿತಾಶ್ಚ ತೇ .. 8..
 ಆಕಲ್ಪಾಂತಂ ಚ ಕ್ರಮಂತಿ ಖೇ ಶೈನಾದ್ಯಾಃ ಖಗಾ ಇವ .
 ಕರ್ಮಸಾರಥಯೋ ವಾಯುವಶಗಾಃ ಸರ್ವ ಏವ ತೇ .. 9..
 ಏವಂ ಜ್ಯೋತಿರ್ಗಣಾಃ ಸರ್ವೇ ಪ್ರಕೃತೇಃ ಪುರುಷಸ್ಯ ಚ .
 ಸಂಯೋಗಾನುಗೃಹೀತಾಸ್ತೇ ಭೂಮೌ ನ ನಿಪತಂತಿ ಚ .. 10..
 ಜ್ಯೋತಿಶ್ಚಕ್ರಂ ಕೇಚಿದೇತಚ್ಚಿಶುಮಾರಸ್ವರೂಪಕಂ .
 ಸೋಪಯೋಗಂ ಭಗವತೋ ಯೋಗಧಾರಣಕರ್ಮಣಿ .. 11..
 ಯಸ್ಯಾರ್ವಾಕಿರನಃ ಕುಂಡಲೀಭೂತವಪುಷೋ ಮುನೇ .
 ಪುಚ್ಛಾಗ್ರೇ ಕಲ್ಪಿತೋ ಯೋಽಯಂ ಧ್ರುವ ಉತ್ತಾನಪಾದಜಃ .. 12..
 ಲಾಂಗೂಲೇಽಸ್ಯ ಚ ಸಂಪ್ರೋಕ್ತಃ ಪ್ರಜಾಪತಿರಕಲ್ಮಷಃ .
 ಅಗ್ನಿರಿಂದ್ರಶ್ಚ ಧರ್ಮಶ್ಚ ತಿಷ್ಠಂತೇ ಸುರಪೂಜಿತಾಃ .. 13..
 ಧಾತಾ ವಿಧಾತಾ ಪುಚ್ಛಾಂತೇ ಕಟ್ಯಾಂ ಸಪ್ತರ್ಷಯಸ್ತತಃ .
 ದಕ್ಷಿಣಾವರ್ತಭೋಗೇನ ಕುಂಡಲಾಕಾರಮೀಯುಷಃ .. 14..
 ಉತ್ತರಾಯಣಭಾನೀಹ ದಕ್ಷಪಾರ್ಶ್ವೇಽರ್ಷಿತಾನಿ ಚ .
 ದಕ್ಷಿಣಾಯನಭಾನೀಹ ಸವ್ಯೇ ಪಾರ್ಶ್ವೇಽರ್ಷಿತಾನಿ ಚ .. 15..
 ಕುಂಡಲಾಭೋಗವೇಶಸ್ಯ ಪಾರ್ಶ್ವಯೋರುಭಯೋರಪಿ .
 ಸಮಸಂಖ್ಯಾಶ್ಚಾವಯವಾ ಭವಂತಿ ಕಜನಂದನ .. 16..

ಅಜವೀಧೀ ಪೃಷ್ಠಭಾಗೇ ಆಕಾಶಸರಿದೌದರೇ .
 ಪುನರ್ವಸುಶ್ಚ ಪುಷ್ಯಶ್ಚ ಶ್ರೋಣ್ಯಾ ದಕ್ಷಿಣವಾಮಯೋಃ .. 17..
 ಆದ್ರಾಶ್ಲೇಷೇ ಪಶ್ಚಿಮಯೋಃ ಪಾದಯೋರ್ದಕ್ಷವಾಮಯೋಃ .
 ಅಭಿಜಿಚ್ಛೋತ್ತರಾಷಾಢಾ ನಾಸಯೋರ್ದಕ್ಷವಾಮಯೋಃ .. 18..
 ಯಥಾಸಂಖ್ಯಂ ಚ ದೇವರ್ಷೇ ಶ್ರುತಿಶ್ಚ ಜಲಭಂ ತಥಾ .
 ಕಲ್ಪಿತೇ ಕಲ್ಪನಾವಿದ್ಭಿರ್ನೇತ್ರಯೋರ್ದಕ್ಷವಾಮಯೋಃ .. 19..
 ಧನಿಷ್ಠಾ ಚೈವ ಮೂಲಂ ಚ ಕರ್ಣಯೋರ್ದಕ್ಷವಾಮಯೋಃ .
 ಮಘಾದೀನ್ಯಷ್ಟಭಾನೀಹ ದಕ್ಷಿಣಾಯನಗಾನಿ ಚ .. 20..
 ಯುಂಜೀತ ವಾಮಪಾರ್ಶ್ವೀಯವಂಕ್ರಿಷು ಕ್ರಮತೋ ಮುನೇ .
 ತಥೈವ ಮೃಗಶೀರ್ಷಾದೀನ್ಯುದಗ್ಧಾನಿ ಚ ಯಾನಿ ಹಿ .. 21..
 ದಕ್ಷಪಾರ್ಶ್ವೇ ವಂಕ್ರಿಕೇಷು ಪ್ರಾತಿಲೋಮ್ಯೇನ ಯೋಜಯೇತ್ .
 ಶತತಾರಾ ತಥಾ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ ಸ್ಕಂಧಯೋರ್ದಕ್ಷವಾಮಯೋಃ .. 22..
 ಅಗಸ್ತಿಸ್ತೋತ್ತರಹನಾವಧರಾಯಾಂ ಹನೌ ಯಮಃ .
 ಮುಖೇಷ್ವಂಗಾರಕಃ ಪ್ರೋಕ್ತೋ ಮಂದಃ ಪ್ರೋಕ್ತ ಉಪಸ್ಥಕೇ .. 23..
 ಬೃಹಸ್ಪತಿಶ್ಚ ಕಕುದಿ ವಕ್ಷಸ್ಯಕೋ ಗ್ರಹಾಧಿಪಃ .
 ನಾರಾಯಣಶ್ಚ ಹೃದಯೇ ಚಂದ್ರೋ ಮನಸಿ ತಿಷ್ಠತಿ .. 24..
 ಸ್ತನಯೋರಶ್ಚಿನೌ ನಾಭ್ಯಾಮುಶನಾಃ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಃ .
 ಬುಧಃ ಪ್ರಾಣಾಪಾನಯೋಶ್ಚ ಗಲೇ ರಾಹುಶ್ಚ ಕೇತವಃ .. 25..
 ಸರ್ವಾಂಗೇಷು ತಥಾ ರೋಮಕೂಪೇ ತಾರಾಗಣಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ .
 ಏತದ್ಭಗವತೋ ವಿಷ್ಣೋಃ ಸರ್ವದೇವಮಯಂ ವಪುಃ .. 26..
 ಸಂಧ್ಯಾಯಾಂ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ಪ್ರಯತೋ ವಾಗ್ಯತೋ ಮುನಿಃ .
 ನಿರೀಕ್ಷಮಾಣಶ್ಚೋತ್ತಿಷ್ಠೇನ್ಮಂತ್ರೇಣಾನೇನ ಧೀಶ್ವರಃ .. 27..
 ನಮೋ ಜ್ಯೋತಿರ್ಲೋಕಾಯ ಕಾಲಾಯಾನಿಮಿಷಾಂ
 ಪತಯೇ ಮಹಾಪುರುಷಾಯಾಭಿಧೀಮಹೀತಿ .. 28..
 ಗ್ರಹಕ್ಷತಾರಾಮಯಮಾಧಿದೈವಿಕಂ
 ಪಾಪಾಪಹಂ ಮಂತ್ರಕೃತಾಂ ತ್ರಿಕಾಲಂ .
 ನಮಸ್ಯತಃ ಸ್ಮರತೋ ವಾ ತ್ರಿಕಾಲಂ
 ನಶ್ಯೇತ ತತ್ಕಾಲಜಮಾಶು ಪಾಪಂ .. 29..
 ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ವೀವೀಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ
 ಧ್ರುವಮಂಡಲಸಂಸ್ಥಾನವರ್ಣನಂ ನಾಮ ಸಪ್ತದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ .. 8.17..

8.18 ಅಷ್ಟಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ರಾಹುಮಂಡಲಾದ್ಯವಸ್ಥಾನವರ್ಣನಂ .

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .

ಅಧಸ್ತಾತ್ನವಿತುಃ ಪ್ರೋಕ್ತಮಯುತಂ ರಾಹುಮಂಡಲಂ .

ನಕ್ಷತ್ರವಚ್ಚರತಿ ಚ ಸೈಂಹಿಕೇಯೋಽತದರ್ಹಣಃ .. 1..

ಸೂರ್ಯಾಚಂದ್ರಮಸೋರೇವ ಮರ್ದನಃ ಸಿಂಹಿಕಾಸುತಃ .

ಅಮರತ್ವಂ ಚ ಖೇಟತ್ವಂ ಲೇಭೇ ಯೋ ವಿಷ್ಣು ನುಗ್ರಹಾತ್ .. 2..

ಯದದಸ್ತರಣೇರ್ಬಿಂಬಂ ತಪತೋ ಯೋಜನಾಯುತಂ .

ತಚ್ಚಾದಕೋಽಸುರೋ ಜ್ಞೇಯೋಽಪ್ಯರ್ಕಸಾಹಸ್ರವಿಸ್ತರಂ .. 3..

ತ್ರಯೋದಶಸಹಸ್ರಂ ತು ಸೋಮಸ್ಯಾಚ್ಚಾದಕೋ ಗ್ರಹಃ .

ಯಃ ಪರ್ವಸಮಯೇ ವೈರಾನುಬಂಧೀ ಛಾದಕೋಽಭವತ್ .. 4..

ಸೂರ್ಯಾಚಂದ್ರಮಸೋರ್ದೂರಾದ್ಭವೇಚ್ಚಾದನಕಾರಕಃ .

ತನ್ನಿಶಮ್ಯೋಭಯತ್ರಾಪಿ ವಿಷ್ಣುನಾ ಪ್ರೇರಿತಂ ಸ್ವಕಂ .. 5..

ಚಕ್ರಂ ಸುದರ್ಶನಂ ನಾಮ ಜ್ವಾಲಾಮಾಲಾತಿಭೀಷಣಂ .

ತತ್ತೇಜಸಾ ದುಃಸಹೇನ ಸಮಂತಾತ್ಪರಿವಾರಿತಂ .. 6..

ಮುಹೂರ್ತೋ ದ್ವಿಜಮಾನಸ್ತು ದೂರಾಚ್ಚಕಿತಮಾನಸಃ .

ಆರಾನ್ನಿವರ್ತತೇ ಸೋಽಯಮುಪರಾಗ ಇತೀವ ಹ .. 7..

ಉಚ್ಯತೇ ಲೋಕಮಧ್ಯೇ ತು ದೇವರ್ಷೇ ಅವಬುದ್ಧತಾಂ .

ತತೋಽಧಸ್ತಾತ್ನಮಾಖ್ಯಾತಾ ಲೋಕಾಃ ಪರಮಪಾವನಾಃ .. 8..

ಸಿದ್ಧಾನಾಂ ಚಾರಣಾನಾಂ ಚ ವಿದ್ಯಾಧ್ರಾಣಾಂ ಚ ಸತ್ತಮ .

ಯೋಜನಾಯುತವಿಖ್ಯಾತಾ ಲೋಕಾಃ ಪುಣ್ಯನಿಷೇವಿತಾಃ .. 9..

ತತೋಽಪ್ಯಧಸ್ತಾದ್ಧೇವರ್ಷೇ ಯಕ್ಷಾಣಾಂ ಚ ಸರಕ್ಷಸಾಂ .

ಪಿಶಾಚಪ್ರೇತಭೂತಾನಾಂ ವಿಹಾರಾಜಿರಮುತ್ತಮಂ .. 10..

ಅಂತರಿಕ್ಷಂ ಚ ತತ್ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಯಾವದ್ವಾಯುಃ ಪ್ರವಾತಿ ಹಿ .

ಯಾವನ್ಮೇಘಾಸ್ತತೋದ್ಯಂತಿ ತತ್ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಜ್ಞಾನಕೋವಿದ್ಯೈಃ .. 11..

ತತೋಽಧಸ್ತಾದ್ಯೋಜನಾನಾಂ ಶತಂ ಯಾವದ್ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮ .

ಪೃಥಿವೀ ಪರಿಸಂಖ್ಯಾತಾ ಸುಪರ್ಣಶ್ಶೇನಸಾರಸಾಃ .. 12..

ಹಂಸಾದಯಃ ಪ್ರೋತ್ಪತಂತಿ ಪಾರ್ಥಿವಾಃ ಪೃಥಿವೀಭವಾಃ .

ಭೂಸನ್ನಿವೇಶಾವಸ್ಥಾನಂ ಯಥಾವದುಪವರ್ಣಿತಂ .. 13..

ಅಧಸ್ತಾದವನೇಃ ಸಪ್ತ ದೇವರ್ಷೇ ವಿವರಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ .

ಏಕೈಕಶೋ ಯೋಜನಾನಾಮಾಯಾಮೋಚ್ಚಾಯತಃ ಪುನಃ .. 14..

ಅಯುತಾಂತರವಿಖ್ಯಾತಾಃ ಸರ್ವರ್ತುಸುಖದಾಯಕಾಃ .

ಅತಲಂ ಪ್ರಥಮಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ದ್ವಿತೀಯಂ ವಿತಲಂ ತಥಾ .. 15..
 ತೃತೀಯಂ ಸುತಲಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಚತುರ್ಥಂ ವೈ ತಲಾತಲಂ .
 ಮಹಾತಲಂ ಪಂಚಮಂ ಚ ಷಷ್ಠಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ರಸಾತಲಂ .. 16..
 ಸಪ್ತಮಂ ವಿಪ್ರ ಪಾತಾಲಂ ಸಪ್ತೇತೇ ವಿವರಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ .
 ಏತೇಷು ಬಿಲಸ್ವರ್ಗೇಷು ದಿವೋಽಪ್ಯಧಿಕಮೇವ ಚ .. 17..
 ಕಾಮಭೋಗೈಶ್ಚರ್ಯಸುಖಸಮೃದ್ಧಭುವನೇಷು ಚ .
 ನಿತ್ಯೋದ್ಯಾನವಿಹಾರೇಷು ಸುಖಾಸ್ವಾದಃ ಪ್ರವರ್ತತೇ .. 18..
 ದೈತ್ಯಾಶ್ಚ ಕಾದ್ರವೇಯಾಶ್ಚ ದಾನವಾ ಬಲಶಾಲಿನಃ .
 ನಿತ್ಯಪ್ರಮುದಿತಾ ರಕ್ತಾಃ ಕಲತ್ರಾಪತ್ಯಬಂಧುಭಿಃ .. 19..
 ಸುಹೃದ್ಭಿರನುಜೀವಾದ್ಯೈಃ ಸಂಯುತಾಶ್ಚ ಗೃಹೇಶ್ವರಾಃ .
 ಈಶ್ವರಾದಪ್ರತಿಹತಕಾಮಾ ಮಾಯಾವಿನಶ್ಚ ತೇ .. 20..
 ನಿವಸಂತಿ ಸದಾ ಹೃಷ್ಣಾಃ ಸರ್ವರ್ತುಸುಖಸಂಯುತಾಃ .
 ಮಯೇನ ಮಾಯಾವಿಭುನಾ ಯೇಷು ಯೇಷು ಚ ನಿರ್ಮಿತಾಃ .. 21..
 ಪುರಃ ಪ್ರಕಾಮಶೋ ಭಕ್ತಾ ಮಣಿಪ್ರವರಶಾಲಿನಃ .
 ವಿಚಿತ್ರಭವನಾಟ್ಪಾಲಗೋಪುರಾದ್ಯಾಃ ಸಹಸ್ರಶಃ .. 22..
 ಸಭಾಚತ್ವರಚೈತ್ಯಾದಿಶೋಭಾಢ್ಯಾಃ ಸುರದುರ್ಲಭಾಃ .
 ನಾಗಾಸುರಾಣಾಂ ಮಿಥುನೈಃ ಸಪಾರಾವತಸಾರಿಕೈಃ .. 23..
 ಕೀರ್ಣಕೃತ್ರಿಮಭೂಮಿಶ್ಚ ವಿವರೇಶಗೃಹೋತ್ತಮೈಃ .
 ಅಲಂಕೃತಾಶ್ಚಕಾಸಂತಿ ಉದ್ಯಾನಾನಿ ಮಹಾಂತಿ ಚ .. 24..
 ಮನಃಪ್ರಸನ್ನಕಾರೀಣಿ ಫಲಪುಷ್ಪವಿಶಾಲಿಭಿಃ .
 ಲಲನಾನಾಂ ವಿಲಾಸಾರ್ಹಸ್ಥಾನೈಃ ಶೋಭಿತಭಾಂಜಿ ಚ .. 25..
 ನಾನಾವಿಹಂಗಮವ್ರಾತಸಂಯುಕ್ತಜಲರಾಶಿಭಿಃ .
 ಸ್ವಚ್ಛಾರ್ಣಪೂರಿತಹೃದೈಃ ಪಾರೀನಸಮಲಂಕೃತೈಃ .. 26..
 ಜಲಜಂತುಕ್ಷುಬ್ಧನೀರನೀರಜಾತೈರನೇಕಶಃ .
 ಕುಮುದೋತ್ಪಲಕಲ್ಲಾರನೀಲರಕ್ತೋತ್ಪಲೈಸ್ತಥಾ .. 27..
 ತೇಷು ಕೃತನಿಕೇತಾನಾಂ ವಿಹಾರೈಃ ಸಂಕುಲಾನಿ ಚ .
 ಇಂದ್ರಿಯೋತ್ಸವಕಾರೈಶ್ಚ ತಥೈವ ವಿವಿಧೈಃ ಸ್ವರೈಃ .. 28..
 ಅಮರಾಣಾಂ ಚ ಪರಮಾಂ ಶ್ರಿಯಂ ಚಾತಿಶಯಂತಿ ಚ .
 ಯತ್ರ ನೈವ ಭಯಂ ಕ್ವಾಪಿ ಕಾಲಾಂಗೈರ್ದಿವರಾತಿಭಿಃ .. 29..
 ಯತ್ರಾಹಿಪ್ರವರಾಣಾಂ ಚ ಶಿರಃಸ್ಥೈರ್ಮಣಿರಶ್ಮಿಭಿಃ .
 ನಿತ್ಯಂ ತಮಃ ಪ್ರಬಾಧ್ಯೇತ ಸದಾ ಪ್ರಸ್ಫುಟಕಾಂತಿಭಿಃ .. 30..
 ನ ವಾ ಏತೇಷು ವಸತಾಂ ದಿವ್ಯೌಷಧಿರನಾಯನೈಃ .

ರಸಾನ್ನಪಾನಸ್ನಾನಾದ್ಯೈರ್ನಾಥಯೋ ನ ಚ ವ್ಯಾಧಯಃ .. 31..

ವಲೀಪಲಿತಜೀರ್ಣತ್ವವೈವರ್ಣ್ಯಸ್ವೇದಗಂಧತಾಃ .

ಅನುತ್ಸಾಹವಯೋಽವಸ್ಥಾ ನ ಬಾಧಂತೇ ಕದಾಚನ .. 32..

ಕಲ್ಯಾಣಾನಾಂ ಸದಾ ತೇಷಾಂ ನ ಚ ಮೃತ್ಯುಭಯಂ ಕುತಃ .

ಭಗವತ್ತೇಜಸೋಽನ್ಯತ್ರ ಚಕ್ರಾಚ್ಚೈವ ಸುದರ್ಶನಾತ್ .. 33..

ಯಸ್ಮಿನ್ಪ್ರವಿಷ್ಟೇ ದೈತೇಯವಧೂನಾಂ ಗರ್ಭರಾಶಯಃ .

ಪ್ರಾಯೋ ಭಯಾತ್ಪತಂತೈವ ಸ್ರವಂತಿ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರಕ .. 34..

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ದೇವೀಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ

ರಾಹುಮಂಡಲಾದ್ಯವಸ್ಥಾನವರ್ಣನಂ ನಾಮಾಷ್ಟಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ .. 8.18..

8.19 ಏಕೋನವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ಅತಲವಿತಲಸುತಲಲೋಕವರ್ಣನಂ .

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .

ಪ್ರಥಮೇ ವಿವರೇ ವಿಪ್ರ ಅತಲಾಖ್ಯೇ ಮನೋರಮೇ .

ಮಯಪುತ್ರೋ ಬಲೋ ನಾಮ ವರ್ತತೇಽಖರ್ವಗರ್ವಕೃತ್ .. 1..

ಷಣ್ಣವತ್ಯೋ ಯೇನ ಸೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಾಯಾಃ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಾಧಿಕಾಃ .

ಮಾಯಾವಿನೋ ಯಾಶ್ಚ ಸದ್ಯೋ ಧಾರಯಂತಿ ಚ ಕಾಶ್ಚನ .. 2..

ಜೃಂಭಮಾಣಸ್ಯ ಯಸ್ಯೈವ ಬಲಸ್ಯ ಬಲಶಾಲಿನಃ .

ಸ್ತ್ರೀಗಣಾ ಉಪಪದ್ಯಂತೇ ತ್ರಯೋಲೋಕವಿಮೋಹನಾಃ .. 3..

ಪುಂಶ್ಚಲ್ಯಶ್ಚೈವ ಸ್ವೈರಿಣ್ಯಃ ಕಾಮಿನ್ಯಶ್ಚೈತಿ ವಿಶ್ರುತಾಃ .

ಯಾ ವೈ ಬಿಲಾಯನಂ ಪ್ರೇಷ್ಯಂ ಪ್ರವಿಷ್ಟಂ ಪುರುಷಂ ರಹಃ .. 4..

ರಸೇನ ಹಾಟಕಾಖ್ಯೇನ ಸಾಧಯಿತ್ವಾ ಪ್ರಯತ್ನತಃ .

ಸ್ವವಿಲಾಸಾವಲೋಕಾನುರಾಗಸ್ಮಿತವಿಗೂಹನೈಃ .. 5..

ಸಂಲಾಪವಿಭ್ರಮಾದ್ಯೈಶ್ಚ ರಮಯಂತ್ಯಪಿ ತಾಃ ಸ್ತ್ರಿಯಃ .

ಯಸ್ಮಿನ್ನಪಯುಕ್ತೇ ಜನೋ ಮನುತೇ ಬಹುಧಾ ಸ್ವಯಂ .. 6..

ಈಶ್ವರೋಽಹಮಹಂ ಸಿದ್ಧೋ ನಾಗಾಯುತಬಲೋ ಮಹಾನ್ .

ಆತ್ಮಾನಂ ಮನ್ಯಮಾನಃ ಸನ್ಮದಾಂಧ ಇವ ಕಥ್ಯತೇ .. 7..

ಏವಂ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಸ್ಥಿತಿಶ್ಚಾತ್ರ ಅತಲಸ್ಯ ಚ ನಾರದ .

ದ್ವಿತೀಯವಿವರಸ್ಯಾತ್ರ ವಿತಲಸ್ಯ ನಿಬೋಧತ .. 8..

ಭೂತಲಾಧಸ್ತಲೇ ಚೈವ ವಿತಲೇ ಭಗವಾನ್ವವಃ .

ಹಾಟಕೇಶ್ವರನಾಮಾಯಂ ಸ್ವಪಾರ್ಷದಗಣೈರ್ವೃತಃ .. 9..

ಪ್ರಜಾಪತಿಕೃತಸ್ಯಾಪಿ ಸರ್ಗಸ್ಯ ಭೃಂಹಣಾಯ ಚ .

ಭವಾನ್ಯಾ ಮಿಥುನೀಭೂಯ ಆಸ್ತೇ ದೇವಾಧಿಪೂಜಿತಃ .. 10..
 ಭವಯೋರ್ವೀರ್ಯಸಂಭೂತಾ ಹಾಟಕೀ ಸರಿದುತ್ತಮಾ .
 ಸಮಿದ್ಧೋ ಮರುತಾ ವಕ್ಷಿರೋಜಸಾ ಪಿಬತೀವ ಹಿ .. 11..
 ತನ್ನಿಷ್ಕೂತಂ ಹಾಟಕಾಖ್ಯಂ ಸುವರ್ಣಂ ದೈತ್ಯವಲ್ಲಭಂ .
 ದೈತ್ಯಾಂಗನಾ ಭೂಷಣಾರ್ಹಂ ಸದಾ ತಂ ಧಾರಯಂತಿ ಹಿ .. 12..
 ತದ್ಬಿಲಾಧಸ್ತಲಾತ್ಪೋಕ್ತಂ ಸುತಲಾಖ್ಯಂ ಬಿಲೇಶ್ವರಂ .
 ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕೋ ಬಲಿರ್ನಾಮಾ ಆಸ್ತೇ ವೈರೋಚನಿರ್ಮುನೇ .. 13..
 ಮಹೇಂದ್ರಸ್ಯ ಚ ದೇವಸ್ಯ ಚಿಕೀರ್ಷುಃ ಪ್ರಿಯಮುತ್ತಮಂ .
 ತ್ರಿವಿಕರ್ಮೋಽಪಿ ಭಗವಾನ್ ಸುತಲೇ ಬಲಿಮಾನಯತ್ .. 14..
 ತೈಲೋಕ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀಮಾಕ್ಷಿಪ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿತಃ ಕಿಲ ದೈತ್ಯರಾಟ್ .
 ಇಂದ್ರಾದಿಷ್ವಪ್ಯಲಬ್ಧಾ ಯಾ ಸಾ ಶ್ರೀಸ್ತಮನುವರ್ತತೇ .. 15..
 ತಮೇವ ದೇವದೇವೇಶಮಾರಾಧಯತಿ ಭಕ್ತಿತಃ .
 ವ್ಯಪೇತಸಾಧ್ವಸೋಽದ್ಯಾಪಿ ವರ್ತತೇ ಸುತಲಾಧಿಪಃ .. 16..
 ಭೂಮಿದಾನಫಲಂ ಹ್ಯೇತತ್ಪಾತ್ರಭೂತೇಽಖಿಲೇಶ್ವರೇ .
 ವರ್ಣಯಂತಿ ಮಹಾತ್ಮಾನೋ ನೈತದ್ಯುಕ್ತಂ ಚ ನಾರದ .. 17..
 ವಾಸುದೇವೇ ಭಗವತಿ ಪುರುಷಾರ್ಥಪ್ರದೇ ಹರೌ .
 ಏತದ್ದಾನಫಲಂ ವಿಪ್ರ ಸರ್ವಥಾ ನಹಿ ಯುಜ್ಯತೇ .. 18..
 ಯಸ್ಯೈವ ದೇವದೇವಸ್ಯ ನಾಮಾಪಿ ವಿವಶೋ ಗೃಣನ್ .
 ಸ್ವಕೀಯಕರ್ಮಬಂಧೀಯಗುಣಾನ್ವಿಧುನುತೇಽಜ್ಜಸಾ .. 19..
 ಯತ್ಕೇಶಬಂಧಹಾನಾಯ ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗಾದಿಸಾಧನಂ .
 ಕುರ್ವತೇ ಯತಯೋ ನಿತ್ಯಂ ಭಗವತ್ಯಖಿಲೇಶ್ವರೇ .. 20..
 ನ ಚಾಯಂ ಭಗವಾನಸ್ಮಾನನುಜಗ್ರಾಹ ನಾರದ .
 ಮಾಯಾಮಯಂ ಚ ಭೋಗಾನಾಮೈಶ್ವರ್ಷಯಂ ವ್ಯತನೋತ್ಪರಂ .. 21..
 ಸರ್ವಕ್ಷೇಶಾಧಿಹೇತುಂ ತದಾತ್ಮಾನುಸ್ಮೃತಿಮೋಷಣಂ .
 ಯಂ ಸಾಕ್ಷಾದ್ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣುಃ ಸರ್ವೋಪಾಯವಿದೀಶ್ವರಃ .. 22..
 ಯಾಂಜಾಭಲೇನಾಪಹೃತಂ ಸರ್ವಸ್ವಂ ದೇಹಶೇಷಕಂ .
 ಅಪ್ರಾಪ್ತಾನ್ಯೋಪಾಯ ಈಶಃ ಪಾಶೈರ್ವಾರುಣಸಂಭವೈಃ .. 23..
 ಬಂಧಯಿತ್ವಾವಮುಚ್ಯಾಪಿ ಗಿರಿದರ್ಯಾಮಿವಾಬ್ರವೀತ್ .
 ಅಸಾವಿಂದ್ರೋ ಮಹಾಮೂಢೋ ಯಸ್ಯ ಮಂತ್ರೀ ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ .. 24..
 ಪ್ರಸನ್ನಮಿಮಮತ್ಯರ್ಥಮಯಾಚಲ್ಲೋಕಸಂಪದಂ .
 ತೈಲೋಕ್ಯಮಿದಮೈಶ್ವರ್ಷಯಂ ಕಿಯದೇವಾತಿತುಚ್ಛಕಂ .. 25..

ಆಶಿಷಾಂ ಪ್ರಭವಂ ಮುಕ್ತಾ ಯೋ ಮೂಢೋ ಲೋಕಸಂಪದಿ .

ಅಸ್ಮತ್ಪಿತಾಮಹಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪ್ರಹ್ಲಾದೋ ಭಗವತ್ಪ್ರಿಯಃ .. 26..

ದಾಸ್ಯಂ ವವ್ರೇ ವಿಭೋಸ್ತಸ್ಯ ಸರ್ವಲೋಕೋಪಕಾರಕಃ .

ಪಿತೃಮೈಶ್ವರ್ಯಮತುಲಂ ದೀಯಮಾನಂ ಚ ವಿಷ್ಣುನಾ .. 27..

ಪಿತರ್ಯುಪರತೇ ವೀರೇ ನೈವೈಚ್ಛದ್ಭಗವತ್ಪ್ರಿಯಃ .

ತಸ್ಯಾತುಲಾನುಭಾವಸ್ಯ ಸರ್ವಲೋಕೋಪಧೀಮತಃ .. 28..

ಅಸ್ಮದ್ವಿಧೋ ನಾಲ್ಪಪಕ್ಷೇತರದೋಷೋಽವಗಚ್ಛತಿ .

ಏವಂ ದೈತ್ಯಪತಿಃ ಸೋಽಯಂ ಬಲಿಃ ಪರಮಪೂಜಿತಃ .. 29..

ಸುತಲೇ ವರ್ತತೇ ಯಸ್ಯ ದ್ವಾರಪಾಲೋ ಹರಿಃ ಸ್ವಯಂ .

ಏಕದಾ ದಿಗ್ವಿಜಯೇ ರಾಜಾ ರಾವಣೋ ಲೋಕರಾವಣಃ .. 30..

ಪ್ರವಿಶನ್ಸುತಲೇ ಯೇನ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಕಾರಿಣಾ .

ಪಾದಾಂಗುಷ್ಠೇನ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತೋ ಯೋಜನಾಯುತಮತ್ರ ಹಿ .. 31..

ಏವಂಭೂತಾನುಭಾವೋಽಯಂ ಬಲಿಃ ಸರ್ವಸುಖೈಕಭುಕ್ .

ಆಸ್ತೇ ಸುತಲರಾಜಸ್ಥೋ ದೇವದೇವಪ್ರಸಾದತಃ .. 32..

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭೀಮವೀಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ

ಅತಲವಿತಲಸುತಲಲೋಕವರ್ಣನಂ ನಾಮೈಕೋನವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ .. 8.19..

8.20 ವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ತಲಾತಲಾದಿಲೋಕವರ್ಣನೇಽನಂತವರ್ಣನಂ .

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .

ತತೋಽಧಸ್ತಾದ್ವಿವರಕಂ ತಲಾತಲಮುದೀರಿತಂ .

ದಾನವೇಂದ್ರೋ ಮಯೋ ನಾಮ ತ್ರಿಪುರಾಧಿಪತಿರ್ಮಹಾನ್ .. 1..

ತ್ರಿಲೋಕ್ಯಾಃ ಶಂಕರೇಣಾಯಂ ಪಾಲಿತೋ ದಗ್ಧಪೂಸ್ತಯಃ .

ದೇವದೇವಪ್ರಸಾದಾತ್ಪು ಲಬ್ಧರಾಜ್ಯಸುಖಾಸ್ವದಃ .. 2..

ಆಚಾರ್ಯೋ ಮಾಯಿನಾಂ ಸೋಽಯಂ ನಾನಾಮಾಯಾವಿಶಾರದಃ .

ಪೂಜ್ಯತೇ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ಘೋರೈಃ ಸರ್ವಕಾರ್ಯಸಮೃದ್ಧಯೇ .. 3..

ತತೋಽಧಸ್ತಾಸ್ತುವಿಖ್ಯಾತಂ ಮಹಾತಲಮಿತಿ ಸ್ಫುಟಂ .

ಸರ್ಪಾಣಾಂ ಕಾದ್ರವೇಯಾಣಾಂ ಗಣಃ ಕ್ರೋಧವಶೋ ಮಹಾನ್ .. 4..

ಅನೇಕಶಿರಸಾಂ ವಿಪ್ರ ಪ್ರಧಾನಾನ್ಕೀರ್ತಯಾಮಿ ತೇ .

ಕುಹಕಸ್ತಕ್ಷಕಶ್ಚೈವ ಸುಷೇಣಃ ಕಾಲಿಯಸ್ತಥಾ .. 5..

ಮಹಾಭೋಗಾ ಮಹಾಸತ್ತ್ವಾಃ ಕ್ರೂರಾಃ ಕ್ರೂರಸ್ವಜಾತಯಃ .

ಪತತ್ರರಾಜಾಧಿಪತೇರುದ್ವಿಗ್ನಾಃ ಸರ್ವ ಏವ ತೇ .. 6..

ಸ್ವಕಲತ್ರಾಪತ್ಯಸುಹೃತ್ಕುಟುಂಬಸ್ಯ ಚ ಸಂಗತಾಃ .
 ಪ್ರಮತ್ತಾ ವಿಹರಂತ್ಯೇವ ನಾನಾಕ್ರೀಡಾವಿಶಾರದಾಃ .. 7..
 ತತೋಽಧಸ್ತಾಚ್ಚ ವಿವರೇ ರಸಾತಲಸಮಾಹ್ವಯೇ .
 ದೈತೇಯಾ ನಿವಸಂತ್ಯೇವ ಪಣಯೋ ದಾನವಾಶ್ಚ ಯೇ .. 8..
 ನಿವಾತಕವಚಾ ನಾಮ ಹಿರಣ್ಯಪುರವಾಸಿನಃ .
 ಕಾಲೇಯಾ ಇತಿ ಚ ಪ್ರೋಕ್ತಾಃ ಪ್ರತ್ಯನೀಕಾ ಹವಿರ್ಭುಜಾಂ .. 9..
 ಮಹೌಜಸಶ್ಲೋತ್ಪತ್ಯೈವ ಮಹಾಸಾಹಸಿನಸ್ತಥಾ .
 ಸಕಲೇಶಸ್ಯ ಚ ಹರೇಸ್ತೇಜಸಾ ಹತವಿಕ್ರಮಾಃ .. 10..
 ಬಿಲೇಶಯಾ ಇವ ಸದಾ ವಿವರೇ ನಿವಸಂತಿ ಹಿ .
 ಯೇ ವೈ ವಾಗ್ಭಿಃ ಸರಮಯಾ ಶಕ್ರದೂತ್ಯಾ ನಿರಂತರಂ .. 11..
 ಮಂತ್ರವರ್ಣಾಭಿರಸುರಾಸ್ತಾಡಿತಾ ಬಿಭ್ಯತಿ ಸ್ಮ ಹ .
 ತತೋಽಪ್ಯಧಸ್ತಾತ್ಪಾಲೇ ನಾಗಲೋಕಾಧಿಪಾಲಕಾಃ .. 12..
 ವಾಸುಕಿಪ್ರಮುಖಾಃ ಶಂಖಃ ಕುಲಿಕಃ ಶ್ವೇತ ಏವ ಚ .
 ಧನಂಜಯೋ ಮಹಾಶಂಖೋ ದೃತರಾಷ್ಟ್ರಸ್ತಥೈವ ಚ .. 13..
 ಶಂಖಚೂಡಃ ಕಂಬಲಾಶ್ವತರೋ ದೇವೋಪದತ್ತಕಃ .
 ಮಹಾಮರ್ಷಾ ಮಹಾಭೋಗಾ ನಿವಸಂತಿ ವಿಷೋಲ್ಬಣಾಃ .. 14..
 ಪಂಚಮಸ್ತಕವಂತಶ್ಚ ಫಣಾಸಪ್ತಕಭೂಷಿತಾಃ .
 ಕೇಚಿದ್ಧಶಫಣಾಃ ಕೇಚಿಚ್ಛತಶೀರ್ಷಾಸ್ತಥಾಪರೇ .. 15..
 ಸಹಸ್ರಶಿರಸಃ ಕೇಽಪಿ ರೋಚಿಷ್ಣುಮಣಿಧಾರಕಾಃ .
 ಪಾತಾಲರಂದ್ರತಿಮಿರನಿಕರಂ ಸ್ವಮರೀಚಿಭಿಃ .. 16..
 ವಿಧಮಂತಿ ಚ ದೇವರ್ಷೇ ಸದಾ ಸಂಜಾತಮನ್ಯವಃ .
 ಅಸ್ಯ ಮೂಲಪ್ರದೇಶೇ ಹಿ ತ್ರಿಂಶತ್ಸಾಹಸ್ರಕೇಽನ್ತರೇ .. 17..
 ಯೋಜನೈಃ ಪರಿಸಂಖ್ಯಾತೇ ತಾಮಸೀ ಭಗವತ್ಕಲಾ .
 ಅನಂತಾಖ್ಯಾ ಸಮಾಸ್ತೇ ಹಿ ಸರ್ವದೇವಪ್ರಪೂಜಿತಾ .. 18..
 ಅಹಮಿತ್ಯಭಿಮಾನಸ್ಯ ಲಕ್ಷಣಂ ಯಂ ಪ್ರಚಕ್ಷತೇ .
 ಸಂಕರ್ಷಣಂ ಸಾತ್ವತೀಯಾಃ ಕರ್ಷಣಂ ದ್ರಷ್ಟ್ವ ದೃಶ್ಯಯೋಃ .. 19..
 ಇದಂ ಭೂಮಂಡಲಂ ಯಸ್ಯ ಸಹಸ್ರಶಿರಸಃ ಪ್ರಭೋಃ .
 ಅನಂತಮೂರ್ತೇಃ ಶೇಷಸ್ಯ ದ್ವಿಯಮಾಣಂ ಚ ಶೀರ್ಷಕೇ .. 20..
 ವೃದ್ಧಿಗೋಲಮಶೇಷಂ ಹಿ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಇವ ಲಕ್ಷ್ಯತೇ .
 ಯಸ್ಯ ಕಾಲೇನ ದೇವಸ್ಯ ಸಂಜಿಹೀರ್ಷೋಃ ಸಮಂ ವಿಭೋಃ .. 21..
 ಚರಾಚರಂ ಭುವೋರಂತರ್ವಿವರಾದುದಪದ್ಯತ .
 ಸಾಂಕರ್ಷಣೋ ನಾಮ ರುದ್ರೋ ವ್ಯೂಹೈಕಾದಶಶೋಭಿತಃ .. 22..

ತ್ರಿಲೋಚನಶ್ಚ ತ್ರಿಶಿಖಂ ಶೂಲಮುತ್ತಂಭಯನ್ಸ್ವಯಂ .
 ಉದತಿಷ್ಠನ್ಮಹಾಸತ್ತ್ವೋ ಮಹಾಭೂತಕ್ಷಯಂಕರಃ .. 23..
 ಯಸ್ಯಾಂಘ್ರಿಕಮಲದ್ವಂದ್ವಶೋಣಾಚ್ಛನಖಮಂಡಲೇ .
 ವಿರಾಜನ್ಮಣಿಬಿಂಬೇಷು ಮಹಾಹಿಪತಯೋಽನಿಶಂ .. 24..
 ಏಕಾಂತಭಕ್ತಿಯೋಗೇನ ಸಹ ಸಾತ್ತ್ವತಪುಂಗವೈಃ .
 ಪ್ರಣಮಂತಃ ಸ್ವಮೂರ್ಧ್ನಾ ತೇ ಸ್ವಮುಖಾನಿ ಸಮೀಕ್ಷತೇ .. 25..
 ಸ್ಫುರತ್ಕುಂಡಲಮಾಣಿಕ್ಯಪ್ರಭಾಮಂಡಲಭಾಂಜ್ಯಪಿ .
 ಸುಕವೋಲಾನಿ ಚಾರೂಣಿ ಗಂಡಸ್ಥಲದ್ಯುಮಂತಿ ಚ .. 26..
 ನಾಗರಾಜಕುಮಾರ್ಯೋಽಪಿ ಚಾರ್ವಂಗವಿಲಸತ್ತಿಷ್ಠಃ .
 ವಿಶದೈರ್ವಿಪುಲೈಸ್ತದ್ವದ್ಧವಲೈಃ ಸುಭಗೈಸ್ತಥಾ .. 27..
 ರುಚಿರೈರ್ಭುಜದಂಡೈಶ್ಚ ಶೋಭಮಾನಾ ಇತಸ್ತತಃ .
 ಚಂದನಾಗುರುಕಾಶ್ಮೀರಪಂಕಲೇಪೇನ ಭೂಷಿತಾಃ .. 28..
 ತದಭಿಮರ್ಷಸಂಜಾತಕಾಮಾವೇಶಸಮಾಯುತಾಃ .
 ಲಲಿತಸ್ಮಿತಸಂಯುಕ್ತಾಃ ಸವ್ರೀಡಂ ಲೋಕಯಂತಿ ಚ .. 29..
 ಅನುರಾಗಮದೋನ್ಮತ್ತವಿಘೋರ್ಣಾರುಣಲೋಚನಂ .
 ಕರುಣಾವಲೋಕನೇತ್ರಂ ಚ ಆಶಾಸಾನಾಸ್ತಥಾಶಿಷಃ .. 30..
 ಸೋಽನಂತೋ ಭಗವಾಂದೇವೋಽನಂತಸತ್ತ್ವೋ ಮಹಾಶಯಃ .
 ಅನಂತಗುಣವಾರ್ಧಿಶ್ಚ ಆದಿದೇವೋ ಮಹಾದ್ಯುತಿಃ .. 31..
 ಸಂಹೃತಾಮರ್ಷರೋಷಾದಿವೇಗೋ ಲೋಕಶುಭಾಯ ಚ .
 ಆಸ್ತೇ ಮಹಾಸತ್ತ್ವನಿಧಿಃ ಸರ್ವದೇವಪ್ರಪೂಜಿತಃ .. 32..
 ಧ್ಯಾಯಮಾನಃ ಸುರೈಃ ಸಿದ್ಧೈರಸುರೈಶ್ಚೋರಗೈಸ್ತಥಾ .
 ವಿದ್ಯಾಧರೈಶ್ಚ ಗಂಧರ್ವೈರ್ಮುನಿಸಂಘೈಶ್ಚ ನಿತ್ಯಶಃ .. 33..
 ಅನಾರತಮದೋನ್ಮತ್ತಲೋಕವಿಹ್ವಲಲೋಚನಃ .
 ವಾಕ್ಯಾಮೃತೇನ ವಿಬುಧಾನ್ಸ್ವಪಾರ್ಷದಗಣಾನಪಿ .. 34..
 ಆಪ್ಯಾಯಮಾನಃ ಸ ವಿಭುವೇಜಯಂತೀಂ ಸ್ರಜಂ ದಧತ್ .
 ಅಮ್ಲಾನಾಭಿನವೈಃ ಸ್ವಚ್ಛೈಸ್ತುಲಸೀದಲಸಂಚಯೈಃ .. 35..
 ಮಾದ್ಯನ್ಮಧುಕರವ್ರಾತಘೋಷಶ್ರೀಸಂಯುತಾಂ ಸದಾ .
 ನೀಲವಾಸಾ ದೇವದೇವ ಏಕಕುಂಡಲಭೂಷಿತಃ .. 36..
 ಹಲಸ್ಯ ಕಕುದಿ ನ್ಯಸ್ತಸುಪೀವರಭುಜೋವ್ಯಯಃ .
 ಮಹೇಂದ್ರಃ ಕಾಂಚನೀಂ ಯದ್ವದ್ವರತ್ರಾಂ ಚ ಮತಂಗಮಃ .
 ಉದಾರಲೀಲೋ ದೇವೇಶೋ ವರ್ಣಿತಃ ಸಾತ್ತ್ವತರ್ಷಭೈಃ .. 37..

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ವೇದೀಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ
ತಲಾತಲಾದಿಲೋಕವರ್ಣನೇಽನಂತವರ್ಣನಂ ನಾಮ ವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ .. 8.20..

8.21 ಏಕವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ನರಕಸ್ವರೂಪವರ್ಣನಂ .

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .

ತಸ್ಯಾನುಭಾವಂ ಭಗವಾನ್ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರಃ ಸನಾತನಃ .

ಸಭಾಯಾಂ ಬ್ರಹ್ಮದೇವಸ್ಯ ಗಾಯಮಾನ ಉಪಾಸತೇ .. 1..

ಉತ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಿತಿಲಯಹೇತವೋಽಸ್ಯ ಕಲ್ಮಾಃ

ಸತ್ತ್ವಾದ್ಯಾಃ ಪ್ರಕೃತಿಗುಣಾ ಯದೀಕ್ಷಯಾಽಽಸನ್ .

ಯದ್ರೂಪಂ ಧ್ರುವಮಕೃತಂ ಯದೇಕಮಾತ್ಮನ್-

ನಾನಾಧಾತ್ಮಧಮುಹ ವೇದ ತಸ್ಯ ವರ್ತ್ಮ .. 2..

ಮೂರ್ತಿಂ ನಃ ಪುರುಕೃಪಯಾ ಬಭಾರ ಸತ್ತ್ವಂ

ಸಂಶುದ್ಧಂ ಸದಸದಿದಂ ವಿಭಾತಿ ಯತ್ರ .

ಯಲ್ಲೀಲಾಂ ಮೃಗಪತಿರಾದದೇಽನವದ್ಯಾ-

ಮಾದಾತುಂ ಸ್ವಜನಮನಾಂಸ್ಯುದಾರವೀರ್ಯಃ .. 3..

ಯನ್ನಾಮ ಶ್ರುತಮನುಕೀರ್ತಯೇದಕಸ್ಯಾ-

ದಾರ್ತೋ ವಾ ಯದಿ ಪತಿತಃ ಪ್ರಲಂಭನಾದ್ವಾ .

ಹಂತ್ಯಂಹಃ ಸಪದಿ ನೃಣಾಮಶೇಷಮನ್ಯಂ

ಕಂ ಶೇಷಾದ್ಭಗವತ ಆಶ್ರಯೇತ್ಯುಮುಕ್ಷುಃ .. 4..

ಮೂರ್ಧನ್ಯರ್ಪಿತಮಣುವತ್ಸಹಸ್ರಮೂರ್ಧೋಽ

ಭೂಗೋಲಂ ಸಗಿರಿಸರಿತ್ಸಮುದ್ರಸತ್ತ್ವಂ .

ಆನಂತ್ಯಾದನಮಿತವಿಕ್ರಮಸ್ಯ ಭೂಮ್ನಃ

ಕೋ ವೀರ್ಯಾಣ್ಯಧಿಗಣಯೇತ್ಸಹಸ್ರಜಿಹ್ವಃ .. 5..

ಏವಂಪ್ರಭಾವೋ ಭಗವಾನನಂತೋ

ದುರಂತವೀರ್ಯೋರುಗುಣಾನುಭಾವಃ .

ಮೂಲೇ ರಸಾಯಾಃ ಸ್ಥಿತ ಆತ್ಮತಂತ್ರೋ

ಯೋ ಲೀಲಯಾ ಕ್ಷಾಂ ಸ್ಥಿತಯೇ ಬಿಭರ್ತಿ .. 6..

ಏತಾ ಹ್ಯೇವೇಹ ತು ನೃಭಿರ್ಗತಯೋ ಮುನಿಸತ್ತಮ .

ಗಂತವ್ಯಾ ಬಹುಶೋ ಯದ್ವದ್ಯಥಾಕರ್ಮವಿನಿರ್ಮಿತಾಃ .. 7..

ಯಥೋಪದೇಶಂ ಚ ಕಾಮಾನ್ಸದಾ ಕಾಮಯಮಾನಕೈಃ .

ಏತಾವತೀರ್ಹಿ ರಾಜೇಂದ್ರ ಮನುಷ್ಯಮೃಗಪಕ್ಷಿಷು .. 8..

ವಿಪಾಕಗತಯಃ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಧರ್ಮಸ್ಯ ವಶಗಾಸ್ತಥಾ .
 ಉಚ್ಚಾವಚಾ ವಿನದೃಶಾ ಯಥಾಪ್ರಶ್ನಂ ನಿಬೋಧತ .. 9..
 ನಾರದ ಉವಾಚ .
 ವೈಚಿತ್ರ್ಯಮೇತಲ್ಲೋಕಸ್ಯ ಕಥಂ ಭಗವತಾ ಕೃತಂ .
 ಸಮಾನತ್ವೇ ಕರ್ಮಣಾಂ ಚ ತನ್ನೋ ಬ್ರೂಹಿ ಯಥಾತಥಂ .. 10..
 ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .
 ಕರ್ತುಃ ಶ್ರದ್ಧಾವಶಾದೇವ ಗತಯೋಽಪಿ ಪೃಥಗ್ವಿಧಾಃ .
 ತ್ರಿಗುಣತ್ವಾತ್ಸದಾ ತಾಸಾಂ ಫಲಂ ವಿನದೃಶಂ ತ್ವಿಹ .. 11..
 ಸಾತ್ತ್ವಿಕ್ಯಾ ಶ್ರದ್ಧಯಾ ಕರ್ತುಃ ಸುಖಿತ್ವಂ ಜಾಯತೇ ಸದಾ .
 ದುಃಖಿತ್ವಂ ಚ ತಥಾ ಕರ್ತೂ ರಾಜಸ್ಯಾ ಶ್ರದ್ಧಯಾ ಭವೇತ್ .. 12..
 ದುಃಖಿತ್ವಂ ಚೈವ ಮೂಢತ್ವಂ ತಾಮಸ್ಯಾ ಶ್ರದ್ಧಯೋದಿತಂ .
 ತಾರತಮ್ಯಾತ್ ಶ್ರದ್ಧಾನಾಂ ಫಲವೈಚಿತ್ರ್ಯಮೀರಿತಂ .. 13..
 ಅನಾದ್ಯವಿದ್ಯಾವಿಹಿತಕರ್ಮಣಾಂ ಪರಿಣಾಮಜಾಃ .
 ಸಹಸ್ರಶಃ ಪ್ರವೃತ್ತಾಸ್ತು ಗತಯೋ ದ್ವಿಜಪುಂಗವ .. 14..
 ತದ್ಭೇದಾನ್ವರ್ಣಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಪ್ರಾಚುರ್ಯೇಣ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮ .
 ತ್ರಿಜಗತ್ಯಾ ಅಂತರಾಲೇ ದಕ್ಷಿಣಸ್ಯಾಂ ದಿಶೀಹ ವೈ .. 15..
 ಭೂಮೇರಧಸ್ತಾದುಪರಿ ತ್ವತಲಸ್ಯ ಚ ನಾರದ .
 ಅಗ್ನಿಷ್ವಾತ್ತಾಃ ಪಿತೃಗಣಾ ವರ್ತಂತೇ ಪಿತರಶ್ಚ ಹ .. 16..
 ವಸಂತಿ ಯಸ್ಯಾಂ ಸ್ವೀಯಾನಾಂ ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ಪರಮಾಶಿಷಃ .
 ಸತ್ಯಾಃ ಸಮಾಧಿನಾ ಶೀಘ್ರಂ ತ್ವಾಶಾಸಾನಾಃ ಪರೇಣ ವೈ .. 17..
 ಪಿತೃರಾಜೋಽಪಿ ಭಗವಾನ್ ಸಂಪರೇತೇಷು ಜಂತುಷು .
 ವಿಷಯಂ ಪ್ರಾಪಿತೇಷ್ಟೇಷು ಸ್ವಕೀಯೈಃ ಪುರುಷೈರಿಹ .. 18..
 ಸಗಣೋ ಭಗವತ್ಪ್ರೋಕ್ತಾಜ್ಞಾಪರೋ ದಮಧಾರಕಃ .
 ಯಥಾಕರ್ಮ ಯಥಾದೋಷಂ ವಿದಧಾತಿ ವಿಚಾರದೃಕ್ .. 19..
 ಸ್ವಾನಗ್ನಾಂಧರ್ಮತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವಾನಾಜ್ಞಾಪ್ರವರ್ತಕಾನ್ .
 ಸದಾ ಪ್ರೇರಯತಿ ಪ್ರಾಜ್ಞೋ ಯಥಾದೇಶನಿಯೋಜಿತಾನ್ .. 20..
 ನರಕಾನೇಕವಿಂಶತ್ಯಾ ಸಂಖ್ಯಯಾ ವರ್ಣಯಂತಿ ಹಿ .
 ಅಷ್ಟಾವಿಂಶಮಿತಾನೈಚಿತ್ತಾನನುಕ್ರಮತೋ ಬ್ರುವೇ .. 21..
 ತಾಮಿಸ್ರ ಅಂಧತಾಮಿಸ್ರೋ ರೌರವೋಽಪಿ ತೃತೀಯಕಃ .
 ಮಹಾರೌರವನಾಮಾ ಚ ಕುಂಭೀಪಾಕೋಽಪರೋ ಮತಃ .. 22..
 ಕಾಲಸೂತ್ರಂ ತಥಾ ಚಾಸಿಪತ್ರಾರಣ್ಯಮುದಾಹೃತಂ .
 ಸೂಕರಸ್ಯ ಮುಖಂ ಚಾಂಧಕೂಪೋಽಥ ಕೃಮಿಭೋಜನಃ .. 23..

ಸಂದಂಶಸ್ತಪ್ತಮೂರ್ತಿಶ್ಚ ವಜ್ರಕಂಟಕ ಏವ ಚ .

ಶಾಲ್ಮಲೀ ಚಾಧ ದೇವರ್ಷೇ ನಾಮ್ನಾ ವೈರತಣಿ ತಥಾ .. 24..

ಪೂಯೋದಃ ಪ್ರಾಣರೋಧಶ್ಚ ತಥಾ ವಿಶಸನಂ ಮತಂ .

ಲಾಲಾಭಕ್ಷಃ ಸಾರಮೇಯಾದನಮುಕ್ತಮತಃ ಪರಂ .. 25..

ಅವೀಚಿರಪ್ಯಯಃ ಪಾನಂ ಕ್ಷಾರಕರ್ದಮ ಏವ ಚ .

ರಕ್ಷೋಗಣಾಖ್ಯಸಂಭೋಜಃ ಶೂಲಪ್ರೋತೋಽಪ್ಯತಃ ಪರಂ .. 26..

ದಂದಶೂಕೋಽವಟಾರೋಧಃ ಪರ್ಯಾವರ್ತನಕಃ ಪರಂ .

ಸೂಚೀಮುಖಮಿತಿ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಅಷ್ಟಾವಿಂಶತಿನಾರಕಾಃ .. 27..

ಇತ್ಯೇತೇ ನಾರಕಾ ನಾಮ ಯಾತನಾಭೂಮಯಃ ಪರಾಃ .

ಕರ್ಮಭಿಶ್ಚಾಪಿ ಭೂತಾನಾಂ ಗಮ್ಯಾಃ ಪದ್ಮಜಸಂಭವ .. 28..

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ವೇದವಿಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ

ನರಕಸ್ವರೂಪವರ್ಣನಂ ನಾಮೈಕವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ .. 8.21..

8.22 ದ್ವಾವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ನರಕಪ್ರದಪಾತಕವರ್ಣನಂ .

ನಾರದ ಉವಾಚ .

ಕರ್ಮಭೇದಾಃ ಕತಿವಿಧಾಃ ಸನಾತನಮುನೇ ಮಮ .

ಶ್ರೋತವ್ಯಾಃ ಸರ್ವಥೈವೈತೇ ಯಾತನಾಪ್ರಾಪ್ತಿಭೂಮಯಃ .. 1..

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .

ಯೋ ವೈ ಪರಸ್ಯ ವಿತ್ತಾನಿ ದಾರಾಪತ್ಯಾನಿ ಚೈವ ಹಿ .

ಹರತೇ ಸ ಹಿ ದುಷ್ಟಾತ್ಮಾ ಯಮಾನುಚರಗೋಚರಃ .. 2..

ಕಾಲಪಾಶೇನ ಸಂಬದ್ಧೋ ಯಾಮೈ ರತಿಭಯಾನಕೈಃ .

ತಾಮಿಸ್ರನಾಮನರಕೇ ಪಾತ್ಯತೇ ಯಾತನಾಸ್ವದೇ .. 3..

ತಾಡನಂ ದಂಡನಂ ಚೈವ ಸಂತರ್ಜನಮತಃ ಪರಂ .

ಯಾಮ್ಯಾಃ ಕುರ್ವಂತಿ ಪಾಶಾಢ್ಯಾಃ ಕಶ್ಮಲಂ ಯಾತಿ ಚೈವ ಹಿ .. 4..

ಮೂರ್ಚ್ಯಾಮಾಯಾತಿ ವಿವಶೋ ನಾರಕೀ ಪದ್ಮಭೂಸುತ .

ಯಃ ಪತಿಂ ವಂಚಯಿತ್ವಾ ತು ದಾರಾದೀನುಪಭುಜ್ಯತಿ .. 5..

ಅಂಧತಾಮಿಸ್ರನರಕೇ ಪಾತ್ಯತೇ ಯಮಕಿಂಕರೈಃ .

ಪಾತ್ಯಮಾನೋ ಯತ್ರ ಜಂತುವೇದನಾಪರವಾನ್ಭವೇತ್ .. 6..

ನಷ್ಟದೃಷ್ಟಿರ್ನಷ್ಟಮತಿರ್ಭವತ್ಯೇವಾವಿಲಂಬತಃ .

ವನಸ್ಪತಿರ್ಭಜ್ಯಮಾನಮೂಲೋ ಯದ್ವದ್ಭವೇದಿಹ .. 7..

ತಸ್ಮಾದಪ್ಯಂಧತಾಮಿಸ್ರನಾಮ್ನಾ ಪ್ರೋಕ್ತಃ ಪುರಾತನೈಃ .

ಏತನ್ಮಮಾಹಮಿತಿ ಯೋ ಭೂತದ್ರೋಹೇಣ ಕೇವಲಂ .. 8..
 ಪುಷ್ಪಾತಿ ಪ್ರತ್ಯಹಂ ಸ್ವೀಯಂ ಕುಟುಂಬಂ ಕಾರ್ಯಲಂಪಟಃ .
 ಏತದ್ವಿಹಾಯ ಚಾತ್ಯೈವ ಸ್ವಾಶುಭೇನ ಪತೇದಿಹ .. 9..
 ರೌರವೇ ನಾಮ ನರಕೇ ಸರ್ವಸತ್ತ್ವ ಭಯಾವಹೇ .
 ಇಹ ಲೋಕೇಽಮುನಾ ಯೇ ತು ಹಿಂಸಿತಾ ಜಂತವಃ ಪುರಾ .. 10..
 ತ ಏವ ರುರವೋ ಭೂತ್ವಾ ಪರತ್ರ ಪೀಡಯಂತಿ ತಂ .
 ತಸ್ಮಾದ್ರೌರವಮಿತ್ಯಾಹುಃ ಪುರಾಣಜ್ಞಾ ಮನೀಷಿಣಃ .. 11..
 ರುರುಃ ಸರ್ಪಾದತಿಕ್ರೂರೋ ಜಂತುರುಕ್ತಃ ಪುರಾತನ್ಯೈಃ .
 ಏವಂ ಮಹಾರೌರವಾಖ್ಯೋ ನರಕೋ ಯತ್ರ ಪುರುಷಃ .. 12..
 ಯಾತನಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯಮಾಣೋ ಹಿ ಯಃ ಪರಂ ದೇಹಸಂಭವಃ .
 ಕ್ರವ್ಯಾದಾ ನಾಮ ರುರವಸ್ತಂ ಕ್ರವ್ಯೇ ಘಾತಯಂತಿ ಚ .. 13..
 ಯ ಉಗ್ರಃ ಪುರುಷಃ ಕ್ರೂರಃ ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಣಾನಪಿ .
 ಉಪರಂಧಯತೇ ಮೂಢೋ ಯಾಮ್ಯಾಸ್ತಂ ರಂಧಯಂತಿ ಚ .. 14..
 ಕುಂಭೀಪಾಕೇ ತಪ್ತತ್ಯೈಲೇ ಉಪರ್ಯಪಿ ಚ ನಾರದ .
 ಯಾವಂತಿ ಪಶುರೋಮಾಣಿ ತಾವದ್ವರ್ಷಸಹಸ್ರಕಂ .. 15..
 ಪಿತೃವಿಪ್ರಬ್ರಾಹ್ಮಣಧ್ರುಕ್ಕಾಲಸೂತ್ರೇ ಸ ನಾರಕೇ .
 ಅಗ್ನ್ಯರ್ಕಾಭ್ಯಾಂ ತಪ್ಯಮಾನೇ ನಾರಕೀ ವಿನಿವೇಶಿತಃ .. 16..
 ಕ್ಷುತಿಪಾಸಾದಹ್ಯಮಾನೋಽನ್ತಃಶರೀರಸ್ತಥಾ ಬಹಿಃ .
 ಆಸ್ತೇ ಶೇತೇ ಚೇಷ್ಟತೇ ಚಾವತಿಷ್ಠತಿ ಚ ಧಾವತಿ .. 17..
 ನಿಜವೇದಪಥಾದ್ಯೋ ವೈ ಪಾಖಂಡಂ ಚೋಪಯಾತಿ ಚ .
 ಅನಾಪದ್ಯಪಿ ದೇವರ್ಷೇ ತಂ ಪಾಪಂ ಪುರುಷಂ ಭಟಾಃ .. 18..
 ಅಸಿಪತ್ರವನಂ ನಾಮ ನರಕಂ ವೇಶಯಂತಿ ಚ .
 ಕಶಯಾ ಪ್ರಹರಂತ್ಯೈವ ನಾರಕೀ ತದ್ಗತಸ್ತದಾ .. 19..
 ಇತಸ್ತೋ ಧಾವಮಾನ ಉತ್ಪಾಲಮತಿವೇಗತಃ .
 ಅಸಿಪತ್ಯೈಶ್ಚಿದ್ಯಮಾನ ಉಭಯತ್ರ ಚ ಧಾರಭಿಃ .. 20..
 ಸಂಭಿದ್ಯಮಾನಸರ್ವಾಂಗೋ ಹಾಹತೋಽಸ್ಮೀತಿ ಮೂರ್ಚ್ಛಿತಃ .
 ವೇದನಾಂ ಪರಮಾಂ ಪ್ರಾಪ್ತಃ ಪತತ್ಯೈವ ಪದೇ ಪದೇ .. 21..
 ಸ್ವಧರ್ಮಾನುಗತಂ ಭುಂಕ್ತೇ ಪಾಖಂಡಫಲಮಲ್ಪಧೀಃ .
 ಯೋ ರಾಜಾ ರಾಜಪುರುಷೋ ದಂಡಯೇದ್ವೈ ತ್ವಧರ್ಮತಃ .. 22..
 ದ್ವಿಜೇ ಶರೀರದಂಡಂ ಚ ಪಾಪೀಯಾನ್ನಾರಕೀ ಚ ಸಃ .
 ನರಕೇ ಸೂಕರಮುಖೇ ಪಾತ್ಯತೇ ಯಮಕಿಂಕರೈಃ .. 23..

ವಿನಿಷ್ಠಿಷ್ಟಾವಯವಕೋ ಬಲವದ್ಭಿಸ್ತಥೇಕ್ಷುವತ್ .
 ಆರ್ತಸ್ವರೇಣ ಸ್ವನಯನ್ಮೂರ್ಚ್ಛಿತಃ ಕಶ್ಮಲಂಗತಃ .. 24..
 ಸ ಪೀಡ್ಯಮಾನೋ ಬಹುಧಾ ವೇದನಾಂ ಯಾತ್ಯತೀವ ಹಿ .
 ವಿವಿಕ್ತಪರಪೀಡೋ ಯೋಽಪ್ಯವಿವಿಕ್ತಪರವ್ಯಥಾಂ .. 25..
 ಈಶ್ವರಾಂಕಿತವೃತ್ತಿನಾಂ ವ್ಯಥಾಮಾಚರತೇ ಸ್ವಯಂ .
 ಸ ಚಾಂಧಕೂಪೇ ಪತತಿ ತದಭಿದ್ರೋಹಯಂತ್ರಿತೇ .. 26..
 ತತ್ರಾಸೌ ಜಂತುಭಿಃ ಕ್ರೂರೈಃ ಪಶುಭಿರ್ಮೃಗಪಕ್ಷಿಭಿಃ .
 ಸರೀಸೃಪೈಶ್ಚ ಮಶಕೈರ್ಯೂಕಾಮತ್ಯುಣಜಾತಿಭಿಃ .. 27..
 ಮಕ್ಷಿಕಾಭಿಶ್ಚ ತಮಸಿ ದಂದಶೂಕೈಶ್ಚ ಪೀಡ್ಯತೇ .
 ಪರಿಕ್ರಾಮತಿ ಚೈವಾತ್ರ ಕುಶರೀರೇ ಚ ಜಂತುವತ್ .. 28..
 ಯಸ್ತು ಸಂವಿಹಿತೈಃ ಪಂಚಯಜ್ಜೈಃ ಕಾಕೈಶ್ಚ ಸಂಸ್ತುತಃ .
 ಅಶ್ನಾತಿ ಚಾಸಂವಿಭಜ್ಯ ಯತ್ಕಿಂಚಿದುಪಪದ್ಯತೇ .. 29..
 ಸ ಪಾಪಪುರುಷಃ ಕ್ರೂರೈರ್ಯಾಮೈಶ್ಚ ಕೃಮಿಭೋಜನೇ .
 ನರಕಾಧಮಕೇ ದುಷ್ಟಕರ್ಮಣಾ ಪರಿಪಾತ್ಯತೇ .. 30..
 ಲಕ್ಷಯೋಜನವಿಸ್ತೀರ್ಣೇ ಕೃಮಿಕುಂಡೇ ಭಯಂಕರೇ .
 ಕೃಮಿರೂಪಂ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ಭಕ್ಷ್ಯಮಾಣಶ್ಚ ತೈಃ ಸ್ವಯಂ .. 31..
 ಅಪ್ರತ್ಯಾಪ್ರಹುತಾದೋ ಯಃ ಪಾತಮಾಪ್ನೋತಿ ತತ್ರ ವೈ .
 ಯಸ್ತು ಸ್ತೇಯೇನ ಚ ಬಲಾಧ್ಧಿರಣ್ಯಂ ರತ್ನಮೇವ ಚ .. 32..
 ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯಾಪಹರತಿ ಅನ್ಯಸ್ಯಾಪಿ ಚ ಕಸ್ಯಚಿತ್ .
 ಅನಾಪದಿ ಚ ದೇವರ್ಷೇ ತಮಮುತ್ರ ಯಮಾನುಗಾಃ .. 33..
 ಅಯಸ್ಕಯೈರಗ್ನಿಪಿಂಡೈಃ ಸದೃಶೈರ್ನಿತ್ಯುಷಂತಿ ಚ .
 ಯೋಽಗಮ್ಯಾಂ ಯೋಷಿತಂ ಗಚ್ಛೇದಗಮ್ಯಂ ಪುರುಷಂ ಚ ಯಾ .. 34..
 ತಾವಮುತ್ರಾಪಿ ಕಶಯಾ ತಾಡಯಂತೋ ಯಮಾನುಗಾಃ .
 ತಿಗ್ಮಯಾ ಲೋಹಮಯ್ಯಾ ಚ ಸೂರ್ಯಾಪ್ಯಾಲಿಂಗಯಂತಿ ತಂ .. 35..
 ತಾಂ ಚಾಪಿ ಯೋಷಿತಂ ಸೂರ್ಯಾಲಿಂಗಯಂತಿ ಯಮಾನುಗಾಃ .
 ಯಸ್ತು ಸರ್ವಾಭಿಗಮನಃ ಪುರುಷಃ ಪಾಪಸಂಚಯೀ .. 36..
 ನಿರಯೇಽಮುತ್ರ ತಂ ಯಾಮ್ಯಾಃ ಶಾಲ್ಮಲೀಂ ರೋಪಯಂತಿ ತಂ .
 ವಜ್ರಕಂಟಕಸಂಯುಕ್ತಾಂ ಶಾಲ್ಮಲೀಂ ತಾಮಯಸ್ಕಯೀಂ .. 37..
 ರಾಜನ್ಯಾ ರಾಜಪುರುಷಾ ಯೇ ವಾ ಪಾಖಂಡವರ್ತಿನಃ .
 ಧರ್ಮಸೇತುಂ ವಿಭಿಂದಂತಿ ತೇ ಪರೇತ್ಯ ಗತಾ ನರಾಃ .. 38..
 ವೈತರಣ್ಯಾಂ ಪತಂತೈವ ಭಿನ್ನಮರ್ಯಾದಪಾತಕಾಃ .
 ನದ್ಯಾಂ ನಿರಯದುರ್ಗಸ್ಯ ಪರಿಖಾಯಾಂ ಚ ನಾರದ .. 39..

ಯಾದೋಗಣೈಃ ಸಮಂತಾತ್ಪು ಭಕ್ತ್ಯಮಾಣಾ ಇತಸ್ತತಃ .

ನಾತ್ಮನಾ ವಿಯುಜಂತ್ಯೇವ ನಾಸುಭಿಶ್ಚಾಪಿ ನಾರದ .. 40..

ಸ್ವೀಯೇನ ಕರ್ಮಪಾಕೇನೋಪತಪಂತಿ ಚ ಸರ್ವತಃ .

ವಿಣ್ಮೂತ್ರಪೂಯರಕ್ತೈಶ್ಚ ಕೇಶಾಸ್ಥಿನಖಮಾಂಸಕೈಃ .. 41..

ಮೇದೋವಸಾಸಂಯುತಾಯಾಂ ನದ್ಯಾಮುಪಪತಂತಿ ತೇ .

ವೃಷಲೀಪತಯೋ ಯೇ ಚ ನಷ್ಟಶೌಚಾ ಗತತ್ರಪಾಃ .. 42..

ಆಚಾರನಿಯಮೈಸ್ತ್ಯಕ್ತಾಃ ಪಶುಚರ್ಯಾಪರಾಯಣಾಃ .

ತೇಽತ್ರಾನುಕಷ್ಟಗತಯೋ ವಿಣ್ಮೂತ್ರಶ್ಲೇಷ್ಮರಕ್ತಕೈಃ .. 43..

ಶ್ಲೇಷ್ಮಮಲಸಮಾಪೂರ್ಣೇ ನಿಪತಂತಿ ದುರಾಗ್ರಹಾಃ .

ತದೇವ ಖಾದಯಂತ್ಯೇತಾನ್ಯಮಾನುಚರವರ್ಗಕಾಃ .. 44..

ಯೇ ಶ್ವಾನಗರ್ದಭಾದೀನಾಂ ಪತಯೋ ವೈ ದ್ವಿಜಾತಯಃ .

ಮೃಗಯಾರಸಿಕಾ ನಿತ್ಯಮತೀರ್ಥೇ ಮೃಗಘಾತಕಾಃ .. 45..

ಪರೇತಾಂಸ್ತಾನ್ಯಮಭಟಾ ಲಕ್ಷೀಭೂತಾನ್ವರಾಧಮಾನ್ .

ಇಷುಭಿಶ್ಚ ವಿಭಿಂದಂತಿ ತಾಂಸ್ತಾಂದುರ್ನಯಮಾಗತಾನ್ .. 46..

ಯೇ ದಂಭಾ ದಂಭಯಜ್ಞೇಷು ಪಶೂನ್ಷಂತಿ ನರಾಧಮಾಃ .

ತಾನಮುಷ್ಮಿನ್ಯಮಭಟಾ ನರಕೇ ವೈಶನೇ ತದಾ .. 47..

ನಿಪಾತ್ಯ ಪೀಡಯಂತ್ಯೇವ ಕಶಾಘಾತ್ಯೈರ್ದುರಾಸದೈಃ .

ಯೋ ಭಾರ್ಯಾಂ ಚ ಸರ್ವಣಾಂ ವೈ ದ್ವಿಜೋ ಮದನಮೋಹಿತಃ .. 48..

ರೇತಃ ಪಾಯಯತಿ ಮೂಢೋಽಮುತ್ರ ತಂ ಯಮಕಿಂಕರಾಃ .

ರೇತಃಕುಂಡೇ ಪಾತಯಂತಿ ರೇತಃ ಸಂಪಾಯಯಂತಿ ಚ .. 49..

ಯೇ ದಸ್ಯವೋಽಗ್ನಿದಾಶ್ಚೈವ ಗರದಾ ಸಾರ್ಥಘಾತಕಾಃ .

ಗ್ರಾಮಾನ್ಸಾರ್ಥಸ್ವಿಲುಂಪಂತಿ ರಾಜಾನೋ ರಾಜಪೂರುಷಾಃ .. 50..

ತಾನ್ವರೇತಾನ್ಯಮಭಟಾ ನಯಂತಿ ಶ್ವಾನಕಾದನಂ .

ವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಸಂಖ್ಯಾತಾಃ ಸಾರಮೇಯಾ ಮಹಾದ್ಭುತಾಃ .. 51..

ಸಪ್ತಶತ್ಯಾ ಸಮಾಖ್ಯಾತಾ ರಭಸಂ ಖಾದಯಂತಿ ತೇ .

ಸಾರಮೇಯಾದನಂ ನಾಮ ನರಕಂ ದಾರುಣಂ ಮುನೇ .

ಅತಃ ಪರಂ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಅವೀಚಿಪ್ರಭುಖಾನ್ಮನೇ .. 52..

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ದೇವೀಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ

ನರಕಪ್ರದಪಾತಕವರ್ಣನಂ ನಾಮ ದ್ವಾವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ .. 8.22..

8.23 ತ್ರಯೋವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ಅವಶಿಷ್ಟನರಕವರ್ಣನಂ .

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .

ಯೇ ನರಾಃ ಸರ್ವದಾ ಸಾಕ್ಷ್ಯೇ ಅನೃತಂ ಭಾಷಯಂತಿ ಚ .
 ದಾನೇ ವಿನಿಮಯೇಽರ್ಥಸ್ಯ ದೇವರ್ಷೇ ಪಾಪಬುದ್ಧಯಃ .. 1..
 ತೇ ಪ್ರೇತ್ಯಾಮುತ್ರ ನರಕೇ ಅವೀಚ್ಯಾಖ್ಯೇತಿದಾರುಣೇ .
 ಯೋಜನಾನಾಂ ಶತೋಚ್ಚಾಯಾದ್ಗಿರಿಮೂರ್ಧ್ನಃ ಪತಂತಿ ಹಿ .. 2..
 ಅನಾಕಾಶೇಽಧಃಶಿರಸಸ್ತದವೀಚೀತಿನಾಮಕೇ .
 ಯತ್ರ ಸ್ಥಲಂ ದೃಶ್ಯತೇ ಚ ಜಲವದ್ವೀಚಿಸಂಯುತಂ .. 3..
 ಅವೀಚಿಮತ್ತತಸ್ತತ್ರ ತಿಲಶಶ್ಚಿನ್ನವಿಗ್ರಹಃ .
 ಮ್ನಿಯತೇ ನೈವ ದೇವರ್ಷೇ ಪುನರೇವಾಸವರೋಪ್ಯತೇ .. 4..
 ಯೋ ವಾ ದ್ವಿಜೋ ವಾ ರಾಜನ್ಯೋ ವೈಶ್ಯೋ ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಸಂಭವ .
 ಸೋಮಪೀಠಸ್ತತ್ಕಲತ್ರಂ ಸುರಾಂ ವಾ ಪಿಬತೀವ ಹಿ .. 5..
 ಪ್ರಮಾದತಸ್ತು ತೇಷಾಂ ವೈ ನಿರಯೇ ಪರಿಪಾತನಂ .
 ಕುರ್ವಂತಿ ಯಮದೂತಾಸ್ತೇ ಪಾನಂ ಕಾರ್ಷ್ಣಾಯಸೋ ಮುನೇ .. 6..
 ವಹ್ನಿನಾ ದ್ರವಮಾಣಸ್ಯ ನಿತರಾಂ ಬ್ರಹ್ಮಸಂಭವ .
 ಸಂಭಾವನೇನ ಸ್ವಸ್ತ್ಯೈವ ಯೋಽಧಮೋಽಪಿ ನರಾಧಮಃ .. 7..
 ವಿದ್ಯಾಜನ್ಮತಪೋವರ್ಣಾಶ್ರಮಾಚಾರವತೋ ನರಾನ್ .
 ವರೀಯಸೋಽಪಿ ನ ಬಹು ಮನ್ಯತೇ ಪುರುಷಾಧಮಃ .. 8..
 ಸ ನೀಯತೇ ಯಮಭಟ್ಟಿಃ ಕ್ಷಾರಕರ್ದಮನಾಮಕೇ .
 ನಿರಯೇರ್ವಾಕ್ಶಿರಾ ಘೋರಾ ದುರಂತಯಾತನಾಶ್ಚುತೇ .. 9..
 ಯೇ ವೈ ನರಾ ಯಜಂತ್ಯನ್ಯಂ ನರಮೇಧೇನ ಮೋಹಿತಾಃ .
 ಸ್ತ್ರಿಯೋಽಪಿ ವಾ ನರಪಶುಂ ಖಾದಂತ್ಯತ್ರ ಮಹಾಮುನೇ .. 10..
 ಪಶವೋ ನಿಹಿತಾಸ್ತೇ ತು ಯಮಸದ್ಯನಿ ಸಂಗತಾಃ .
 ಸೌನಿಕಾ ಇವ ತೇ ಸರ್ವೇ ವಿದಾಯ್ ಶಿತಧಾರಯಾ .. 11..
 ಅಸೃಕ್ಷಿಬಂತಿ ನೃತ್ಯಂತಿ ಗಾಯಂತಿ ಬಹುಧಾ ಮುನೇ .
 ಯಥೇಹ ಮಾಂಸಭೋಕ್ತಾರಃ ಪುರುಷಾದಾ ದುರಾಸದಾಃ .. 12..
 ಅನಾಗಸೋಽಪಿ ಯೇಽರಣ್ಯೇ ಗ್ರಾಮೇ ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರಕ .
 ವೈಶ್ರಂಭಕೈರುಪಸೃತಾನ್ವಿಶ್ರಂಭಯ್ಯುಜಿಜೀವಿಷೂನ್ .. 13..
 ಶೂಲಸೂತ್ರಾದಿಷು ಪ್ರೋತಾನ್ಪ್ರೀಡನೋತ್ಕಾರಕಾನಿವ .
 ಪಾತಯಂತಿ ಚ ತೇ ಪ್ರೇತ್ಯ ಶೂಲಪಾತೇ ಪತಂತಿ ಹ .. 14..
 ಶೂಲಾದಿಷು ಪ್ರೋತದೇಹಾಃ ಕ್ಷುತ್ಪ್ರತ್ಯಾಂ ಚಾತಿಪೀಡಿತಾಃ .

ತಿಗ್ಮತುಂಡೈಃ ಕಂಕಬಕೈರಿತಶ್ಚೇತಶ್ಚ ತಾಡಿತಾಃ .. 15..
 ಪೀಡಿತಾ ಆತ್ಮಶಮಲಂ ಬಹುಧಾ ಸಂಸ್ಕರಂತಿ ಹಿ .
 ಯೇ ಭೂತಾನುದ್ವೇಜಯಂತಿ ನರಾ ಉಲ್ಬಣವೃತ್ತಯಃ .. 16..
 ಯಥಾ ಸರ್ಪಾದಿಕಾಸ್ತೇಽಪಿ ನರಕೇ ನಿಪತಂತಿ ಹಿ .
 ದಂದಶೂಕಾಭಿಧಾನೇ ಚ ಯತ್ರೋತ್ತಿಷ್ಠಂತಿ ಸರ್ವತಃ .. 17..
 ಪಂಚಾನನಃ ಸಪ್ತಮುಖಾ ಗ್ರಸಂತಿ ನರಕಾಗತಾನ್ .
 ಯಥಾ ಬಿಲೇಶಯಾ ವಿಪ್ರ ಕ್ರೂರಬುದ್ಧಿಸಮನ್ವಿತಾಃ .. 18..
 ಯೇಽವಟೇಷು ಕುಸೂಲಾದಿಗುಹಾದಿಷು ನಿರುಂಧತೇ .
 ತಾನಮುತ್ತೋದ್ಯತಕರಾಃ ಕೀನಾಶಪರಿಸೇವಕಾಃ .. 19
 ತೇಷ್ಟೇವೋಪವಿಶಿತ್ವಾ ಚ ಸಗರೇಣ ಚ ವಹ್ನಿನಾ .
 ಧೂಮೇನ ಚ ನಿರುಂಧಂತಿ ಪಾಪಕರ್ಮರತಾನ್ನರಾನ್ .. 20..
 ಯೋಽತಿಥೀನ್ಯಮಯಪ್ರಾಪ್ತಾಂದಿಧಕ್ಷುರಿವ ಚಕ್ಷುಷಾ .
 ಪಾಪೇನೇಹಾಲೋಕಯೇಚ್ಛ ಸ್ವಯಂ ಗೃಹಪತಿರ್ದ್ವಿಜಃ .. 21..
 ತಸ್ಯಾಪಿ ಪಾಪದೃಷ್ಟೇರ್ಹಿ ನಿರಯೇ ಯಮಕಿಂಕರಾಃ .
 ಅಕ್ಷಿಣೇ ವಜ್ರತುಂಡಾ ಯೇ ಕಂಕಾಃ ಕಾಕವಟಾದಯಃ .. 22..
 ಗೃಧ್ರಾಃ ಕ್ರೂರತರಾಶ್ಚಾಪಿ ಪ್ರಸಹ್ಯೋತ್ಪಾಟಯಂತಿ ಹಿ .
 ಯ ಆಧ್ಯಾಭಿಮತಿಯಾರ್ತಾತಿ ಅಹಂಕೃತ್ಯಾತಿಗರ್ವಿತಃ .. 23..
 ತಿಯರ್ಕೈಕ್ಷಣ ಏವಾತ್ರಾಭಿವಿಶಂಕೀ ನರಾಧಮಃ .
 ಚಿಂತಯಾರ್ಥಸ್ಯ ಸರ್ವತ್ರಾಯತಿವ್ಯಯಸ್ವರೂಪಯಾ .. 24..
 ಶುಷ್ಯದ್ಧ ದಯವಕ್ತಶ್ಚ ನಿರ್ವೃತಿಂ ನೈವ ಗಚ್ಛತಿ .
 ಗ್ರಹವದ್ರಕ್ಷತೇ ಚಾರ್ಥಂ ಸ ಪ್ರೇತೋ ಯಮಕಿಂಕರೈಃ .. 25..
 ಸೂಚೀಮುಖೇ ಚ ನರಕೇ ಪಾತ್ಯತೇ ನಿಜಕರ್ಮಣಾ .
 ವಿತ್ತಗ್ರಹಂ ಚ ಪುರುಷಂ ವಾಯುಕಾ ಇವ ಯಾಮ್ಯಕಾಃ .. 26..
 ಕಿಂಕರಾಃ ಸರ್ವತೋಽಜ್ಞೇಷು ಸೂತ್ರೈಃ ಪರಿವಯಂತಿ ಹಿ .
 ಏತೇ ಬಹುವಿಧಾ ವಿಪ್ರ ನರಕಾಃ ಪಾಪಕರ್ಮಣಾಂ .. 27..
 ನರಾಣಾಂ ಶತಶಃ ಸಂತಿ ಯಾತನಾಸ್ಥಾನಭೂಮಯಃ .
 ಸಹಸ್ರಶೋಽಪಿ ದೇವರ್ಷೇ ಉಕ್ತಾನುಕ್ತಾಂಸ್ತಥಾಪಿ ಹಿ .. 28..
 ವಿಶಂತಿ ನರಕಾನೇತಾನ್ಯಾತನಾಬಹುಲಾನ್ಮನೇ .
 ತಥಾ ಧರ್ಮಪರಾಶ್ಚಾಪಿ ಲೋಕಾನ್ಯಾಂತಿ ಸುಖೋದ್ಗತಾನ್ .. 29..
 ಸ್ವಧರ್ಮೋ ಬಹುಧಾ ಗೀತೋ ಯಥಾ ತವ ಮಹಾಮುನೇ .
 ದೇವೀಪೂಜನರೂಪೋ ಹಿ ದೇವ್ಯಾರಾಧನಲಕ್ಷಣಃ .. 30..
 ಯೇನಾನುಷ್ಠಿತಮಾತ್ರೇಣ ನರೋ ನ ನರಕಂ ವ್ರಜೇತ್ .

ಸಾ ದೇವೀ ಭವಪಾಥೋದೇರುದ್ಧತ್ರೀ ಪೂಜಿತಾ ನೃಣಾಂ .. 31..

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ವೇದೀಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ

ಽವಶಿಷ್ಟನರಕವರ್ಣನಂ ನಾಮ ತ್ರಯೋವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ .. 8.23..

8.24 ಚತುರ್ವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ದೇವೀಪೂಜನವಿಧಿನಿರೂಪಣಂ .

ನಾರದ ಉವಾಚ .

ಧರ್ಮಶ್ಚ ಕೀದೃಶಸ್ತೂತ ದೇವ್ಯಾರಾಧನಲಕ್ಷಣಃ .

ಕಥಮಾರಾಧಿತಾ ದೇವೀ ಸಾ ದದಾತಿ ಪರಂ ಪದಂ .. 1..

ಆರಾಧನವಿಧಿಃ ಕೋ ವಾ ಕಥಮಾರಾಧಿತಾ ಕದಾ .

ಕೇನ ಸಾ ದುರ್ಗನರಕಾದ್ಗುರ್ಗಾ ತ್ರಾಣಪ್ರದಾ ಭವೇತ್ .. 2..

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಉವಾಚ .

ದೇವರ್ಷೇ ಶೃಣು ಚಿತ್ತೈಕಾಗ್ರ್ಯೇಣ ಮೇ ವಿದುಷಾಂ ವರ .

ಯಥಾ ಪ್ರಸೀದತೇ ದೇವೀ ಧರ್ಮಾರಾಧನತಃ ಸ್ವಯಂ .. 3..

ಸ್ವಧರ್ಮೋ ಯಾದೃಶಃ ಪ್ರೋಕ್ತಸ್ತಂ ಚ ಮೇ ಶೃಣು ನಾರದ .

ಅನಾದಾವಿಹ ಸಂಸಾರೇ ದೇವೀ ಸಶೃಜಿತಾ ಸ್ವಯಂ .. 4..

ಪರಿಪಾಲಯತೇ ಘೋರಸಂಕಟಾದಿಷು ಸಾ ಮುನೇ .

ಸಾ ದೇವೀ ಪೂಜ್ಯತೇ ಲೋಕೈರ್ಯಥಾವತ್ತದ್ವಿಧಿಂ ಶೃಣು .. 5..

ಪ್ರತಿಪತ್ತಿಧಿಮಾಸಾದ್ಯ ದೇವೀಮಾಜ್ಯೇನ ಪೂಜಯೇತ್ .

ಘೃತಂ ದದ್ಯಾದ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಯ ರೋಗಹೀನೋ ಭವೇತ್ಸದಾ .. 6..

ದ್ವಿತೀಯಾಯಾಂ ಶರ್ಕರಯಾ ಪೂಜಯೇಜ್ಜಗದಂಬಿಕಾಂ .

ಶರ್ಕರಾಂ ಪ್ರದದೇದ್ವಿಪ್ರೇ ದೀರ್ಘಾಯುರ್ಜಾಯತೇ ನರಃ .. 7..

ತೃತೀಯಾದಿವಸೇ ದೇವ್ಯೈ ದುಗ್ಧಂ ಪೂಜನಕರ್ಮಣಿ .

ಕ್ಷೀರಂ ದತ್ತ್ವಾ ದ್ವಿಜಾಗ್ರ್ಯಾಯ ಸರ್ವದುಃಖಾತಿಗೋ ಭವೇತ್ .. 8..

ಚತುರ್ಥ್ಯಾಂ ಪೂಜನೇಽಪೂಪಾ ದೇಯಾ ದೇವ್ಯೈ ದ್ವಿಜಾಯ ಚ .

ಅಪೂಪಾ ಏವ ದಾತವ್ಯಾ ನ ವಿಘ್ನೈರಭಿಭೂಯತೇ .. 9..

ಪಂಚಮ್ಯಾಂ ಕದಲೀಜಾತಂ ಫಲಂ ದೇವ್ಯೈ ನಿವೇದಯೇತ್ .

ತದೇವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ದೇಯಂ ಮೇಧಾವಾನ್ಪುರುಷೋ ಭವೇತ್ .. 10..

ಷಷ್ಠೀತಿಥೌ ಮಧು ಪ್ರೋಕ್ತಂ ದೇವೀಪೂಜನಕರ್ಮಣಿ .

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಯ ಚ ದಾತವ್ಯಂ ಮಧು ಕಾಂತಿಯುತೋ ಭವೇತ್ .. 11..

ಸಪ್ತಮ್ಯಾಂ ಗುಡನೈವೇದ್ಯಂ ದೇವ್ಯೈ ದತ್ತ್ವಾ ದ್ವಿಜಾಯ ಚ .

ಗುಡಂ ದತ್ತ್ವಾ ಶೋಕಹೀನೋ ಜಾಯತೇ ದ್ವಿಜಸತ್ತಮ .. 12..

ನಾರಿಕೇಲಮಥಾಷ್ಟಮ್ಯಾಂ ದೇವೈಃ ನೈವೇದ್ಯಮರ್ಪಯೇತ್ .
 ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಯ ಪ್ರದಾತವ್ಯಂ ತಾಪಹೀನೋ ಭವೇನ್ನರಃ .. 13..
 ನವಮ್ಯಾಂ ಲಾಜಮಂಬಾಯೈ ಚಾರ್ಪಯಿತ್ವಾ ದ್ವಿಜಾಯ ಚ .
 ದತ್ತಾ ಸುಖಾಧಿಕೋ ಭೂಯಾದಿಹ ಲೋಕೇ ಪರತ್ರ ಚ .. 14..
 ದಶಮ್ಯಾಮರ್ಪಯಿತ್ವಾ ತು ದೇವೈಃ ಕೃಷ್ಣತೀಲಾನ್ಮನೇ .
 ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಯ ಪ್ರದತ್ತಾ ತು ಯಮಲೋಕಾದ್ಭಯಂ ನ ಹಿ .. 15..
 ಏಕಾದಶ್ಯಾಂ ದಧಿ ತಥಾ ದೇವೈಃ ಚಾರ್ಪಯತೇ ತು ಯಃ .
 ದದಾತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಯೈತದ್ಗೋವೀಪ್ರಿಯತಮೋ ಭವೇತ್ .. 16..
 ದ್ವಾದಶ್ಯಾಂ ಪೃಥುಕಾಂದೇವೈಃ ದತ್ತಾ ಚಾರ್ಪಯ ಯೋ ದದೇತ್ .
 ತಾನೇವ ಚ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ ದೇವೀಪ್ರಿಯತಾಂ ವ್ರಜೇತ್ .. 17..
 ತ್ರಯೋದಶ್ಯಾಂ ಚ ದುರ್ಗಾಯೈ ಚಣಕಾನ್ಪದದಾತಿ ಚ .
 ತಾನೇವ ದತ್ತಾ ವಿಪ್ರಾಯ ಪ್ರಜಾಸಂತತಿಮಾನ್ಭವೇತ್ .. 18..
 ಚತುರ್ದಶ್ಯಾಂ ಚ ದೇವರ್ಷೇ ದೇವೈಃ ಸಕ್ರೂನ್ವಯಚ್ಛತಿ .
 ತಾನೇವ ದದ್ಯಾದ್ವಿಪ್ರಾಯ ಶಿವಸ್ಯ ದಯಿತೋ ಭವೇತ್ .. 19..
 ಪಾಯಸಂ ಪೂರ್ಣಮಾತಿಥ್ಯಾಮಪರ್ಣಾಯೈ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ .
 ದದಾತಿ ಚ ದ್ವಿಜಾಗ್ರಾಯ ಪಿತೃನುದ್ಧರತೇಽಖಿಲಾನ್ .. 20..
 ತತ್ತಿಥೌ ಹವನಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ದೇವೀಪ್ರೀತ್ಯೈ ಮಹಾಮುನೇ .
 ತತ್ತತ್ತಿಥ್ಯುಕ್ತವಸ್ತೂನಾಮಶೇಷಾರಿಷ್ಟನಾಶನಂ .. 21..
 ರವಿವಾರೇ ಪಾಯಸಂ ಚ ನೈವೇದ್ಯಂ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಂ .
 ಸೋಮವಾರೇ ಪಯಃ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಭೌಮೇ ಚ ಕದಲೀಫಲಂ .. 22..
 ಬುಧವಾರೇ ಚ ಸಂಪ್ರೋಕ್ತಂ ನವನೀತಂ ನವಂ ದ್ವಿಜ .
 ಗುರುವಾರೇ ಶರ್ಕರಾಂ ಚ ಸಿತಾಂ ಭಾರ್ಗವವಾಸರೇ .. 23..
 ಶನಿವಾರೇ ಘೃತಂ ಗವ್ಯಂ ನೈವೇದ್ಯಂ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಂ .
 ಸಪ್ತವಿಂಶತಿನಕ್ಷತ್ರನೈವೇದ್ಯಂ ಶ್ರೂಯತಾಂ ಮುನೇ .. 24..
 ಘೃತಂ ತಿಲಂ ಶರ್ಕರಾಂ ಚ ದಧಿ ದುಗ್ಧಂ ಕಿಲಾಟಕಂ .
 ದಧಿಕೂರ್ಚೇ ಮೋದಕಂ ಚ ಘೇಣಿಕಾಂ ಘೃತಮಂಡಕಂ .. 25..
 ಕಂನಾರಂ ವಟಪತ್ರಂ ಚ ಘೃತಪೂರಮತಃ ಪರಂ .
 ವಟಕಂ ಕೋಕರಸಕಂ ಪೂರಣಂ ಮಧು ಸೂರಣಂ .. 26..
 ಗುಡಂ ಪೃಥುಕದ್ರಾಕ್ಷೇ ಚ ಖರ್ಜೂರಂ ಚೈವ ಚಾರಕಂ .
 ಅಪೂಪಂ ನವನೀತಂ ಚ ಮುದ್ಗಂ ಮೋದಕ ಏವ ಚ .. 27..
 ಮಾತುಲಿಂಗಮಿತಿ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಭನೈವೇದ್ಯಂ ಚ ನಾರದ .

ವಿಷ್ಣುಭಾದಿಷು ಯೋಗೇಷು ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ನಿವೇದನಂ .. 28..
 ಪದಾರ್ಥಾನಾಂ ಕೃತೇಷ್ಟೇಷು ಪ್ರೀಣಾತಿ ಜಗದಂಬಿಕಾ .
 ಗುಡಂ ಮಧು ಘೃತಂ ದುಗ್ಧಂ ದಧಿ ತಕ್ರಂ ತ್ವಪೂಪಕಂ .. 29..
 ನವನೀತಂ ಕರ್ಕಟೀಂ ಚ ಕೂಷ್ಮಾಂಡಂ ಚಾಪಿ ಮೋದಕಂ .
 ಪನಸಂ ಕದಲಂ ಜಂಬುಫಲಮಾಮ್ರಫಲಂ ತಿಲಂ .. 30..
 ನಾರಂಗಂ ದಾಡಿಮಂ ಚೈವ ಬದರೀಫಲಮೇವ ಚ .
 ಧಾತ್ರೀಫಲಂ ಪಾಯಸಂಚ ಪೃಥುಕಂ ಚಣಕಂ ತಥಾ .. 31..
 ನಾರಿಕೇಲಂ ಜಂಭಫಲಂ ಕನೇರುಂ ಸೂರಣಂ ತಥಾ .
 ಏತಾನಿ ಕ್ರಮಶೋ ವಿಪ್ರ ನೈವೇದ್ಯಾನಿ ಶುಭಾನಿ ಚ .. 32..
 ವಿಷ್ಣುಭಾದಿಷು ಯೋಗೇಷು ನಿರ್ಣೇತಾನಿ ಮನೀಷಿಭಿಃ .
 ಅಥ ನೈವೇದ್ಯಮಾಖ್ಯಾಸ್ಯೇ ಕರಣಾನಾಂ ಪೃಥಜ್ಜುನೇ .. 33..
 ಕಂಸಾರಂ ಮಂಡಕಂ ಫೇಣೀ ಮೋದಕಂ ವಟಪತ್ರಕಂ .
 ಲಡ್ಡುಕಂ ಘೃತಪೂರಂ ಚ ತಿಲಂ ದಧಿ ಘೃತಂ ಮಧು .. 34..
 ಕರಣಾನಾಮಿದಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ದೇವೀನೈವೇದ್ಯಮಾದರಾತ್ .
 ಅಥಾನ್ಯತ್ಸಂಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ದೇವೀಪ್ರೀತಿಕರಂ ಪರಂ .. 35..
 ವಿಧಾನಂ ನಾರದಮುನೇ ಶೃಣು ತತ್ಸರ್ವಮಾದೃತಃ .
 ಚೈತ್ರಶುದ್ಧತೃತೀಯಾಯಾಂ ನರೋ ಮಧುಕವೃಕ್ಷಕಂ .. 36..
 ಪೂಜಯೇತ್ಪಂಚ ಖಾದ್ಯಂ ಚ ನೈವೇದ್ಯಮುಪಕಲ್ಪಯೇತ್ .
 ಏವಂ ದ್ವಾದಶಮಾಸೇಷು ತೃತೀಯಾತಿಥಿಷು ಕ್ರಮಾತ್ .. 37..
 ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷೇ ವಿಧಾನೇನ ನೈವೇದ್ಯಮಭಿದದ್ಧಹೇ .
 ವೈಶಾಖಮಾಸೇ ನೈವೇದ್ಯಂ ಗುಡಯುಕ್ತಂ ಚ ನಾರದ .. 38..
 ಜ್ಯೇಷ್ಠಮಾಸೇ ಮಧು ಪ್ರೋಕ್ತಂ ದೇವೀಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಮೇವ ತು .
 ಆಷಾಢೇ ನವನೀತಂ ಚ ಮಧುಕಸ್ಯ ನಿವೇದನಂ .. 39..
 ಶ್ರಾವಣೇ ದಧಿ ನೈವೇದ್ಯಂ ಭಾದ್ರಮಾಸೇ ಚ ಶರ್ಕರಾ .
 ಆಶ್ವಿನೇ ಪಾಯಸಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಕಾರ್ತಿಕೇ ಪಯ ಉತ್ತಮಂ .. 40..
 ಮಾರ್ಗೇ ಫೇಣ್ಯುತ್ತಮಾ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಪೌಷೇ ಚ ದಧಿಕೂರ್ಚಿಕಾ .
 ಮಾರ್ಘೇ ಮಾಸಿ ಚ ನೈವೇದ್ಯಂ ಮೃತಂ ಗವ್ಯಂ ಸಮಾಹರೇತ್ .. 41..
 ನಾರಿಕೇಲಂ ಚ ನೈವೇದ್ಯಂ ಫಾಲ್ಗುನೇ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಂ .
 ಏವಂ ದ್ವಾದಶನೈವೇದ್ಯೈರ್ಮಾನೇ ಚ ಕ್ರಮತೋಽರ್ಚಯೇತ್ .. 42..
 ಮಂಗಲಾ ವೈಷ್ಣವೀ ಮಾಯಾ ಕಾಲರಾತ್ರಿರ್ದುರತ್ಯಯಾ .
 ಮಹಾಮಾಯಾ ಮತಂಗೀ ಚ ಕಾಲೀ ಕಮಲವಾಸಿನೀ .. 43..
 ಶಿವಾ ಸಹಸ್ರಚರಣಾ ಸರ್ವಮಂಗಲರೂಪಿಣೀ .

ಏಭಿನಾಮಪದ್ಯೈರ್ದೇವೀಂ ಮಧೂಕೇ ಪರಿಪೂಜಯೇತ್ .. 44..
 ತತಃ ಸ್ತುವೀತ ದೇವೇಶೀಂ ಮಧೂಕನ್ಧಾಂ ಮಹೇಶ್ವರೀಂ .
 ಸರ್ವಕಾಮಸಮೃದ್ಧ್ಯ ಧ್ವಂ ಪ್ರತಪೂರ್ಣತ್ವಸಿದ್ಧಯೇ .. 45..
 ನಮಃ ಪುಷ್ಕರನೇತ್ರಾಯೈ ಜಗದ್ಧಾತ್ಯೈ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ .
 ಮಾಹೇಶ್ವರ್ಯಂ ಮಹಾದೇವೈಶ್ಚ ಮಹಾಮಂಗಲಮೂರ್ತಯೇ .. 46..
 ಪರಮಾ ಪಾಪಹಂತ್ರೀ ಚ ಪರಮಾರ್ಗಪ್ರದಾಯಿನೀ .
 ಪರಮೇಶ್ವರೀ ಪ್ರಜೋತ್ಪತ್ತಿಃ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಿಣೀ .. 47..
 ಮದದಾತ್ರೀ ಮದೋನ್ಮತ್ತಾ ಮಾನಗಮ್ಯಾ ಮಹೋನ್ನತಾ .
 ಮನಸ್ವಿನೀ ಮುನಿಧ್ಯೇಯಾ ಮಾತಂಢಸಹಚಾರಿಣೀ .. 48..
 ಜಯ ಲೋಕೇಶ್ವರಿ ಪ್ರಾಜ್ಞೇ ಪ್ರಲಯಾಂಬುದಸನ್ನಿಭೇ .
 ಮಹಾಮೋಹವಿನಾಶಾರ್ಥಂ ಪೂಜಿತಾಸಿ ಸುರಾಸುರೈಃ .. 49..
 ಯಮಲೋಕಾಭಾವಕರ್ತ್ರೀ ಯಮಪೂಜ್ಯಾ ಯಮಾಗ್ರಜಾ .
 ಯಮನಿಗ್ರಹರೂಪಾ ಚ ಯಜನೀಯೇ ನಮೋ ನಮಃ .. 50..
 ಸಮಸ್ವಭಾವಾ ಸರ್ವೇಶೀ ಸರ್ವಸಂಗವಿವರ್ಜಿತಾ .
 ಸಂಗನಾಶಕರೀ ಕಾಮ್ಯರೂಪಾ ಕಾರುಣ್ಯವಿಗ್ರಹಾ .. 51..
 ಕಂಕಾಲಕ್ರೂರಾ ಕಾಮಾಕ್ಷೀ ಮೀನಾಕ್ಷೀ ಮರ್ಮಭೇದಿನೀ .
 ಮಾಧುರ್ಯರೂಪಶೀಲಾ ಚ ಮಧುರಸ್ವರಪೂಜಿತಾ .. 52..
 ಮಹಾಮಂತ್ರವತೀ ಮಂತ್ರಗಮ್ಯಾ ಮಂತ್ರಪ್ರಿಯಂಕರೀ .
 ಮನುಷ್ಯಮಾನಸಗಮಾ ಮನ್ಮಥಾರಿಪ್ರಿಯಂಕರೀ .. 53..
 ಅಶ್ವತ್ಥವಟನಿಂಬಾಮೃಕಪಿತ್ಥಬದರೀಗತೇ .
 ಪನಸಾರ್ಕಕರೀರಾದಿಕ್ಷೀರವೃಕ್ಷಸ್ವರೂಪಿಣೀ .. 54..
 ದುಗ್ಧವಲ್ಲೀನಿವಾಸಾರ್ಹೇ ದಯನೀಯೇ ದಯಾಧಿಕೇ .
 ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕರುಣಾರೂಪೇ ಜಯ ಸರ್ವಜ್ಞವಲ್ಲಭೇ .. 55..
 ಏವಂ ಸ್ತವೇನ ದೇವೇಶೀಂ ಪೂಜನಾಂತೇ ಸ್ತುವೀತ ತಾಂ .
 ವ್ರತಸ್ಯ ಸಕಲಂ ಪುಣ್ಯಂ ಲಭತೇ ಸರ್ವದಾ ನರಃ .. 56..
 ನಿತ್ಯಂ ಯಃ ಪಠತೇ ಸ್ತೋತ್ರಂ ದೇವೀಪ್ರೀತಿಕರಂ ನರಃ .
 ಆಧಿವ್ಯಾಧಿಭಯಂ ನಾಸ್ತಿ ರಿಪುಭೀರ್ತಿನಃ ತಸ್ಯ ಹಿ .. 57..
 ಅರ್ಥಾರ್ಥೇ ಚಾರ್ಥಮಾಪ್ನೋತಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥೇ ಧರ್ಮಮಾಪ್ನುಯಾತ್ .
 ಕಾಮಾನವಾಪ್ನುಯಾತ್ಕಾಮೀ ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥೇ ಮೋಕ್ಷಮಾಜಪ್ನುಯಾತ್ .. 58..
 ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ವೇದಸಂಪನೋ ವಿಜಯೀ ಕ್ಷತ್ರಿಯೋ ಭವೇತ್ .
 ವೈಶ್ಯಶ್ಚ ಧನಧಾನ್ಯಾಢ್ಯೋ ಭವೇಚ್ಛೂದ್ರಃ ಸುಖಾಧಿಕಃ .. 59..
 ಸ್ತೋತ್ರಮೇತಚ್ಛಾಢ್ಯಧಿಕಾಲೇ ಯಃ ಪಠೇತ್ಪ್ರಯತೋ ನರಃ .

ಪಿತ್ಯಾಣಾಮಕ್ಷಯಾ ತೃಪ್ತಿರ್ಜಾಯತೇ ಕಲ್ಪವರ್ತಿನೀ .. 60..

ಏವಮಾರಾಧನಂ ದೇವ್ಯಾಃ ಸಮುಕ್ತಂ ಸುರಪೂಜಿತಂ .

ಯಃ ಕರೋತಿ ನರೋ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಸ ದೇವೀಲೋಕಭಾಗ್ಯವೇತ್ .. 61..

ದೇವೀಪೂಜನತೋ ವಿಪ್ರ ಸರ್ವೇ ಕಾಮಾ ಭವಂತಿ ಹಿ .

ಸರ್ವಪಾಪಹತಿಃ ಶುದ್ಧಾ ಮತಿರಂತೇ ಪ್ರಜಾಯತೇ .. 62..

ಯತ್ರ ತತ್ರ ಭವೇತ್ಪೂಜ್ಯೋ ಮಾನ್ಯೋ ಮಾನಧನೇಷು ಚ .

ಜಾಯತೇ ಜಗದಂಬಾಯಾಃ ಪ್ರಸಾದೇನ ವಿರಂಚಿಜ .. 63..

ನರಕಾಣಾಂ ನ ತಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಭಯಂ ಸ್ವಪ್ನೇಽಪಿ ಕುತ್ರಚಿತ್ .

ಮಹಾಮಾಯಾಪ್ರಸಾದೇನ ಪುತ್ರಪೌತ್ರಾದಿವರ್ಧನಃ .. 64..

ದೇವೀಭಕ್ತೋ ಭವತ್ಯೇವ ನಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಾ ವಿಚಾರಣಾ .

ಇತ್ಯೇವಂ ತೇ ಸಮಾಖ್ಯಾತಂ ನರಕೋದ್ಧಾರಲಕ್ಷಣಂ .. 65..

ಪೂಜನಂ ಹಿ ಮಹಾದೇವ್ಯಾಃ ಸರ್ವಮಂಗಲಕಾರಕಂ .

ಮಧೂಕಪೂಜನಂ ತದ್ವನ್ಮಾಸಾನಾಂ ಕ್ರಮತೋ ಮುನೇ .. 66..

ಸರ್ವಂ ಸಮಾಚರೇದ್ಯಸ್ತು ಪೂಜನಂ ಮಧುಕಾಕ್ಷಯಂ .

ನ ತಸ್ಯ ರೋಗಬಾಧಾದಿಭಯಮುದ್ಭವತೇನಘ .. 67..

ಅಥಾನ್ಯದಪಿ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಪ್ರಕೃತೇಃ ಪಂಚಕಂ ಪರಂ .

ನಾಮ್ನಾ ರೂಪೇಣ ಚೋತ್ಪತ್ಯಾ ಜಗದಾನಂದದಾಯಕಂ .. 68..

ಸಾಖ್ಯಾನಂ ಚ ಸಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಪ್ರಕೃತೇಃ ಪಂಚಕಂ ಮುನೇ .

ಕುತೂಹಲಕರ ಚೈವ ಶೃಣು ಮುಕ್ತಿವಿಧಾಯಕಂ .. 69..

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ದೇವೀಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇಽಷ್ಟಾದಶಸಾಹಸ್ರ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಮಷ್ಟಮಃ

ದೇವೀಪೂಜನವಿಧಿನಿರೂಪಣಂ ನಾಮ ಚತುರ್ವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ .. 8.24..

.. ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ದೇವೀಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಅಷ್ಟಮಸ್ಕಂಧಃ ಸಮಾಪ್ತಃ ..

Encoded and proofread by Vishwas Bhide

---

8 Shrimaddevibhagavatamahapurane Ashtamah Skandhah

pdf was typeset on March 31, 2024

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

